

ΠΑΡΕΜΒΥΛΗ

Απρίλιος-Μάιος-Ιούνιος 2012 • Τεύχος 101 • Τιμή τεύχους: 3,5€

"Το σωματίδιο του Θεού"

Συνέντευξη με τον Ομότ. Καθηγητή Ε.Μ.Π.,
κ. Ηλία Κατσούφη

- ΘΡΑΚΗ, μεταξύ Κοσόβου και Κύπρου
- Πανεπιστημιακά Φροντιστήρια
- Δημοσκόπηση στα ΑΕΙ:
"Τι περιμένεις από την Εκκλησία, εν καιρώ κρίσης;"

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ
ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΑΠΟΨΕΙΣ
ΥΚΑΛΟΝ
ΡΑΔΙΟΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ**

...η ραδιοφωνική
συντροφιά της Χ.Φ.Ε.
καταγράφει
την επικαιρότητα!

Κάθε **Σάββατο, 7-8μμ,**
στους **91,2 fm** της
Πειραιϊκής Εκκλησίας!

...εδώ η φωνή
μας ακούγεται
δυνατά!

www.xfe.gr
σταθερά στο μέλλον

Στην ιστοσελίδα θα βρείτε:

- Πατερικά κείμενα
- Νέα - ειδήσεις για την Χ.Φ.Ε.
- Απ-όψεις για ποικίλα θέματα
- Πνευματικά άρθρα
- Κοινωνικά άρθρα
- Επιστημονικά άρθρα
- Συνεντεύξεις
- Αφιερώματα
- Δημοσκοπήσεις
- Βίους Αγίων
- Φωτογραφίες και video δραστηριοτήτων της Χ.Φ.Ε.
- Τραγούδια και ύμνους
- Χρήσιμους συνδέσμους

επικοινωνία
xfe@xfe.gr

+ ηλεκτρονικές
εγγραφές στην
ΠΑΡΕΜΒΥΛΗ

Να γίνεστε μολύβια...

Στο φίλο και συνομαδάρχη Γιώργο που μας χαμογελάει από ψηλά

Κάθε που καλοκαίριαζε, το μυαλό του ταξίδευε στην κατασκήνωση· μια λέξη που, και μόνο το άκουσμά της, βομβάρδιζε το μυαλό του με εκατοντάδες εικόνες, πρόσωπα, αισθήματα, γεύσεις, μυρωδιές...

Αφορμή για να αποδράσει ο νους από την ζέστη και την πίεση της εξεταστικής στάθηκε κάτι απρόσμενο. Όχι κάποια φωτογραφία ή κάποιο ημερολόγιο. Ούτε κάποιο από τα μετάλλια ή τα άλλα ενθύμια των μαθητικών του καλοκαιριών.

Στην αναζήτηση ενός στυλό για να συνεχίσει τις ασκήσεις, το χέρι σταμάτησε σ' ένα μολύβι, δώρο ενός Ομαδάρχη, την τελευταία του χρονιά στην κατασκήνωση. Τότε του είχε φανεί τόσο ευτελής. Είναι απορίας άξιον πώς υπάρχει ακόμα. Χαμογέλασε.

«Να γίνεστε μολύβια», τους είχε πει ο Ομαδάρχης δίνοντάς τους από ένα μολύβι και αντικρίζοντας τα χέρια τους να περιεργάζονται περιστρέφοντας γύρω γύρω το μολύβι, λες και έψαχναν κάποιο κουμπί ή κάποιο λόγο που θα έκανε το μολύβι αυτό «εξελιγμένο»...

«Όλα εξαρτώνται από τον τρόπο που βλέπεις τα πράγματα. Το μολύβι έχει πέντε ιδιότητες που πρέπει πρώτα να τις ανακαλύψεις και ύστερα να τις διατηρήσεις. Τότε θα έχεις καταφέρει να είσαι γνήσιος μαθητής του Χριστού.

Να γίνεστε μολύβια και να αφήνεστε στο χέρι του Θεού να «γράφει» τις ζωές σας, να καθοδηγεί τα βήματά σας. Προσέξτε σε τίνος το χέρι θα γίνετε η γραφίδα.

Γράφοντας, κατά διαστήματα πρέπει να σταματάτε το γράψιμο για λίγο και να χρησιμοποιείτε την ξύστρα. Αυτό θα σας κάνει να υποφέρετε λίγο ως μολύβια, αλλά στο τέλος θα γίνετε πιο μυτερά και θα πετύχετε περισσότερο το στόχο.

Όταν είσαι μολύβι, έχεις μια εξαιρετική ευκαιρία. Τα λάθη σου σβήνονται με μια απλή γόμα! Βρίσκεται στο άλλο χέρι του Θεού που με αγάπη θα σπεύσει να διορθώσει το όποιο λάθος ή την όποια μουντζούρα, όταν το μολύβι παραστρατήσει...

Προσέξτε ότι το σημαντικό στο μολύβι δεν είναι το ξύλο ή το εξωτερικό του σχήμα, αλλά το μολύβι, ο γραφίτης που περιέχει μέσα. Μην ξεγελιάστε από το «έξω». Πάντα να φροντίζετε αυτό που συμβαίνει μέσα σας.

Τέλος, αν γίνεστε μολύβια θα έχετε μια ακόμα ιδιότητα· πάντα θα αφήνετε ένα σημάδι γράφοντας. Να ξέρετε λοιπόν πως ό, τι κάνετε στη ζωή σας θα αφήνει ίχνη. Γι' αυτό να προσπαθείτε πάντα να έχετε επίγνωση της κάθε σας πράξης.»

Τα λόγια του Ομαδάρχη, μετά το ξεφούσκωμα του ενθουσιασμού όλης της Ομάδας για την προσδοκία ενός «καλύτερου» αναμνηστικού στην τελευταία κατασκήνωση πριν αποφοιτήσουν, έκαναν πλέον το μολύβι να μοιάζει ανεκτίμητο. Τόσο, που πήρε πολύς καιρός να γράψει με στυλό.

#Συναΐξη

Ιδιοκτήτης: Χριστιανική Φοιτητική Ένωση
Ορθόδοξο Χριστιανικό Σωματείο
Καρύτση 14 - 105 61 Αθήνα, Τηλ. - Fax: 210 32.37.154
www.xfe.gr • e-mail: xfe@xfe.gr
www.paremboli.gr • paremboli@xfe.gr

Διευθύνεται από συντακτική επιτροπή.
Η Σύνταξη διατηρεί το δικαίωμα να μη δημοσιεύει
ή να συντέμνει τα κείμενα κατά την κρίση της.

Εκδότης - Υπεύθυνος κατά νόμο:
Βασίλης Γλάρος

Διευθυντής Σύνταξης:
Παναγιώτης Φαραντάτος

Συντακτική επιτροπή:
Παναγιώτης Παπαγεωργίου, Αναστασία Μπιτσάνη,
Αγγελική Καϊκάνη

Υπεύθ. Μην/νωσης:
Βασίλης Κυρβασιός, Διονυσία Μαγούλη,
Φίλιππος Αθηναίος

Καλλιτεχνική επιμέλεια:
Καλλιόπη Βγόντζα, Βασίλης Πεοιής

Φωτογραφική επιμέλεια:
Αγάπη Παπαγεωργίου

Επιμέλεια διορθώσεων:
Σοφία Μπουγά

Εκτύπωση:
«Λυχνία», Υιοί Θ. Βγόντζα
Ανδραβίδας 7, Χαμόμυθο Αχαρνά, Τηλ. 210 34.10.436

Τιμή τεύχους: 3,5€

Συνδρομή Εξωτερικού: 20€ • Συνδρομή Εσωτερικού: 12€

Αριθμός άδειας: 868 • Κωδικός: 015475

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

- Μην ξεχνάτε να ανανεώνετε εγκαίρως τη συνδρομή σας. Στην ετικέτα του πλαστικού φακέλου αναγράφεται η ημερομηνία λήξης της συνδρομής, π.χ. εάν γράφει 31/12/08 σημαίνει ότι οφείλεται η συνδρομή των ετών 2009, 2010 και 2011.
- Η ανανέωση της συνδρομής μπορεί να γίνει με τέσσερις τρόπους:
 - α) στα γραφεία της Χ.Φ.Ε στην Αθήνα, οδός Καρύτση 14 (4ος όροφος)
 - β) στα βιβλιοπωλεία «ΖΩΗ»: Αθήνα (Καρύτση 14), Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Λάρισα
 - γ) με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση του περιοδικού (Καρύτση 14 Τ.Κ. 105 61 Αθήνα)
 - δ) ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, στην ιστοσελίδα: www.xfe.gr

Η Φωτογραφία του τεύχους

Στον απόηχο των εκλογών...

«Για να περάσεις στη Βουλή του Θεού,
δεν πρέπει να είσαι βουλευτής του εαυτού σου»
π. Παΐσιος

Περιεχόμενα

ΑΠΡ - ΜΑΙ - ΙΟΥΝ 2012 | Έτος ΚΔ' | Τεύχος: 101

- 1 "Να γίνεστε μολύβια"
- 2 Περιεχόμενα
- 3 Συνέντευξη με τον κ. Ηλία Κατσούφη
- 7 Δημοσκοπήση: Ποια πρωτοβουλία θα πρότεινες να αναλάβει η Εκκλησία εν καιρώ οικονομικής κρίσης;
- 10 Θράκη: μεταξύ Κοσόβου και Κύπρου
- 14 Φροντιστήρια και Παραπαιδεία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
- 17 Στην "τριτοκοσμική" Αφρική
- 20 Είμαι λέφτερος!
- 21 Η άλλη άποψη στη σύγχρονη κρίση
- 25 Εσχάτη ώρα
- 26 Η Εκκλησία σήμερα
- 29 Δημιουργοί
- 31 Ο θυμός και η οργή κατά τους Πατέρες
- 34 Ο διασκορπισμός του νου
- 35 Κατασκηνώσεις ΧΦΕ 2012
- 36 Δικαιώματα Καταναλωτή
- 39 Άγιος Γεώργιος Καρσλίδης
- 42 Συμβαίνουν...
- 44 Θέματα πνευματικής ζωής
- 45 Η φωνή των Πατέρων
- 46 Δραστηριότητες
- 48 Έντεχνο

Γενικά για θέματα μηχανοργάνωσης τηλεφωνείτε
στα 697 5559 416, 693 4607 276

- Κάθε συνδρομή ισχύει για το ημερολογιακό έτος, δηλ. από 1/1 - 31/12. Αυτό σημαίνει ότι θα αποστέλλονται τα προηγούμενα τεύχη του έτους, εκτός αν υπάρχει διαφορετική δική σας υπόδειξη.
- Εάν για κάποιο λόγο επιθυμείτε να μην λαμβάνετε πλέον την "Παρεμβολή", ενημερώστε μας. Διαφορετικά το τεύχος θα αποστέλλεται και η συνδρομή σας θα εκκρεμεί.
- Εάν αλλάξει η διεύθυνσή σας, ενημερώστε μας εγκαίρως γράφοντάς μας και τα παλιά και τα νέα στοιχεία σας.
- Περιμένουμε τις παρατηρήσεις, τα σχόλια, τις αντιρρήσεις και τις προτάσεις σας για την "Παρεμβολή"!

Το σωματίδιο του Θεού

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ με τον κ. Ηλία Κατσούφη

Φυσικό,
Ομότιμο Καθηγητή Ε.Μ. Πολυτεχνείου

Η.Κ.: Εισαγωγικά, θα ήθελα να υπενθυμίσω τα εξής: Στις 4 Ιουλίου, οι επικεφαλής των επιστημονικών Συνεργασιών C.M.S. και A.T.L.A.S. ανακοίνωσαν στο Ευρωπαϊκό Εργαστήριο Σωματιδιακής Φυσικής, C.E.R.N., στη Γενεύη, αποτελέσματα της ανάλυσης των μέχρι σήμερα πειραματικών δεδομένων, που ελήφθησαν με τους ομώνυμους πολυσύνθετους ανιχνευτές τους. Οι ανιχνευτές αυτοί είναι εγκατεστημένοι σε χώρους περί τα 100 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της Γης, όπου φέρονται επανειλημμένα σε σύγκρουση κυκλικά και αντίθετα κινούμενοι συρμοί δεσμίδων πρωτονίων. Αυτά κινούνται επί ώρες σε σωλήνες υψηλού κενού καμπτόμενα και εστιαζόμενα από τους μαγνήτες του νέου κυκλικού Μεγάλου Επιταχυντή Αδρονίων, L.H.C., μήκους 27 χιλιομ., αφού έχουν επιταχυνθεί τελικά από αυτόν σε πολύ υψηλές ενέργειες και ταχύτητες 99,999% της ταχύτητας του φωτός.

Μεταξύ των προϊόντων που προκύπτουν κατά τις συγκρούσεις κάποιων ζευγών πρωτονίων, παρατηρείται, με την απαιτούμενη στατιστική βεβαιότητα, και η παραγωγή ενός πολύ σπάνιου νέου βαρυού και ασταθούς σωματιδίου που διασπάται κυρίως σε δύο πολύ ενεργητικά φωτόνια («ακτίνες» ηλεκτρομαγνητικής ενέργειας). Το σωματίδιο αυτό ανήκει στην κατηγορία των μποζονίων, δηλαδή των σωματιδίων που έχουν ακέραιο ή μηδενικό σπιν («συστροφή»), σε αντίθεση με την άλλη κατηγορία των γνωστών θεμελιωδών σωματιδίων ύλης (π.χ. ηλεκτρόνιο, κουάρκ, κ.λπ.), που έχουν σπιν $\frac{1}{2}$. Για ολοκλήρωση της εισαγωγής μας, παρατίθεται ένας πίνακας ο οποίος δείχνει τα θεωρούμενα σήμερα **θεμελιώδη σωματίδια ύλης** καθώς και τα **θεμελιώδη σωματίδια-φορείς** (μεσολαβητές) των θεμελιωδών δυνάμεων οι οποίες επενεργούν μεταξύ των σωματιδίων ύλης, με την ανταλλαγή αυτών των φορέων.

Το θεωρητικό σχήμα το οποίο περιγράφει τις θεμελιώδεις αλληλεπιδράσεις (δυνάμεις μεταξύ) των θεμελιωδών σωματιδίων (εκτός της βαρύτητας) και έχει επαληθευθεί πειραματικά με εξαιρετική ακρίβεια, ονομάζεται **Καθιερωμένο Πρότυπο** της Σωματιδιακής Φυσικής.

“Παρεμβολή”: κ. Καθηγητά, θα θέλαμε, όσο γίνεται με απλά λόγια, να μας εξηγήσετε τι είναι το αναφερόμενο ως μποζόνιο χιγγς, αυτό το σωματίδιο για το οποίο γίνεται τόσος λόγος τελευταία.

Τμήμα του κυκλικού επιταχυντή LHC, μήκους 27 χιλιομέτρων

Λεπτόνια		Κουάρκ (3 χρώματα το καθένα)		Μποζόνια (σπιν 1)		
Φερμιόνια (σπιν 1/2)	e 0.511 MeV -1	ν_e < 0.000002 0	d τ -1/3	u 1 2/3	γ φωτόνιο 0	Ηλεκτρομαγνητικές αλληλεπιδράσεις
	μ 106 -1	ν_μ < 0.2 0	s 120 -1/3	c 1200 2/3	g γλιουόνια (8 χρώματα) 0	Ισχυρές αλληλεπιδράσεις
	τ 1777 -1	ν_τ < 20 0	b 4300 -1/3	t 175.000 2/3	$W^\pm$ 80.120 -1	Δοθέντες αλληλεπιδράσεις
					Z^0 91.188 0	

Το Καθιερωμένο Πρότυπο

«Π»: Τι σημαίνει η ανακάλυψη αυτή για την επιστήμη;

«Π»: Πού βρίσκεται στη φύση το σωματίδιο χιγγς, αν υπάρχει;

Η.Κ.: Το σωματίδιο που ανακαλύφθηκε είναι πολύ πιθανόν να είναι το λεγόμενο σωματίδιο του Higgs (Χιγγς), από το όνομα του ερευνητή Peter Higgs, ο οποίος συνέβαλε με άλλους, ανεξάρτητα και σχεδόν ταυτόχρονα, στη διατύπωση ενός μηχανισμού με τον οποίο εξηγείται η εξαιρετική διαφορετικότητα δύο από τις θεμελιώδεις δυνάμεις, της ηλεκτρομαγνητικής (με την οποία π.χ. δομούνται τα άτομα) και της ασθενούς πυρηνικής (η οποία π.χ. έλεγχει κρίσιμα τον αργό ρυθμό παραγωγής ενέργειας στον Ήλιο). Οι δυνάμεις αυτές σε πολύ υψηλές ενέργειες έχει αποδειχθεί πειραματικά ότι συγκλίνουν (είναι «συμμετρικές») και «ενοποιούνται» στη μαθηματική περιγραφή τους, ενώ στην καθημερινότητά μας εμφανίζονται εξαιρετικά διαφορετικές σε ισχύ και εμβέλεια!

Ο μηχανισμός αυτός των F.Englert, R.Brout και P.Higgs παράγει θεωρητικά το ανωτέρω «σπάσιμο» της συμμετρίας, και εξηγεί γιατί τα φωτόνια (φορείς-μεσολαβητές της ηλεκτρομαγνητικής δύναμης) είναι άμαζα και η αντίστοιχη δύναμη έχει άπειρη θεωρητικά εμβέλεια, ενώ οι φορείς της ασθενούς πυρηνικής δύναμης, W και Z, έχουν μάζα (και μάλιστα όση 80-90 πρωτόνια!) με αποτέλεσμα η δύναμη αυτή να έχει πολύ μικρή εμβέλεια. Επιπλέον δίνει και μία εξήγηση για το πώς αποκτούν τη μάζα που έχουν τα θεμελιώδη σωματίδια. Τέλος, προβλέπει και την ύπαρξη ενός σωματιδίου, το οποίο έχει επικρατήσει επιστημονικά να αναφέρεται με το όνομα του Higgs, ενός από τους ερευνητές, γιατί μόνον αυτός το πρόβλεψε και υπολόγισε μερικές από τις ιδιότητές του.

Χρειάζονται περαιτέρω μελέτες των ιδιοτήτων του νέου σωματιδίου και των τρόπων διάσπασής του με μεγαλύτερα δείγματα δεδομένων, που θα ληφθούν μέχρι το τέλος του έτους και μετά, για να δείξουν αν είναι αυτές που αναμένονται, στα πλαίσια του Καθιερωμένου Προτύπου, για το θεμελιώδες σωματίδιο χιγγς, οπότε θα έχει δοθεί μία επιστημονική απάντηση στα σημαντικά ερωτήματα «γιατί έχουν μάζα τα θεμελιώδη σωματίδια;» και «γιατί προκαλείται η ασυμμετρία των δύο θεμελιωδών δυνάμεων, δηλαδή της ηλεκτρομαγνητικής και της ασθενούς πυρηνικής;» που αναφέρθηκαν.

Θα μπορούσε, όμως, να πρόκειται για ένα σύνθετο σωματίδιο, στα πλαίσια άλλων θεωρητικών μοντέλων, ή το ελαφρότερο από μια σειρά από σωματίδια «τύπου χιγγς», που προβλέπεται από το θεωρητικό σχήμα της λεγόμενης **υπερσυμμετρίας**. Αυτό εντάσσει όλα τα θεμελιώδη σωματίδια ύλης και δυνάμεων σε μια μαθηματική συμμετρία, με αποτέλεσμα να λύνει ένα θεωρητικό πρόβλημα σχετικά με το ίδιο το χιγγς του Κ.Π. και να προβλέπει την ύπαρξη πολλών νέων σωματιδίων, που όμως δεν έχουν παρατηρηθεί ακόμα στο L.H.C. Αυτά (και άλλα θεωρητικά σχήματα, όπως της ύπαρξης π.χ. μικροσκοπικών χωρικών διαστάσεων επιπλέον των γνωστών μας τριών!) θα αποσαφηνιστούν με τη λήψη πολύ περισσότερων δεδομένων, αφού ο επιταχυντής και οι ανιχνευτές αναβαθμιστούν κατά το 2013-14, ώστε να λειτουργήσουν από το 2015 και εξής στην ενέργεια των 14 τρισεκατομμυρίων ηλεκτρονιοβόλτ, για την οποία και σχεδιάστηκαν.

Η.Κ.: Σε ένα απειροστό χρονικό διάστημα από την αρχή της Δημιουργίας με τη Μεγάλη Έκρηξη, ενέργεια μετατράπηκε σε πολλών ειδών ενεργητικά σωματίδια. Ο μικρότατος σε διαστάσεις χώρος του Σύμπαντος ήταν γεμάτος από ένα πεδίο (των Englert-Brout-Higgs, EBH), μια ιδιότητα δηλαδή του χώρου με την οποία αυτό αλληλεπιδράσε με τα κινούμενα στο χώρο σωματίδια, προσδίδοντας σε αυτά μάζα, ανάλογη με το βαθμό σύζευξής του με αυτά. Το πεδίο αυτό υποτίθεται ότι συνεχίζει να γεμίζει το Σύμπαν και επειδή είναι κβαντικό, έχει την ιδιότητα να γεννώνται από αυτό και να εξαφανίζονται σωματίδια, τα λεγόμενα κβάντα (ή με ισοδύναμη εικόνα, «κυματικές» διεγέρσεις) του πεδίου. Αυτά τα σωματίδια ονομάζονται δυνητι-

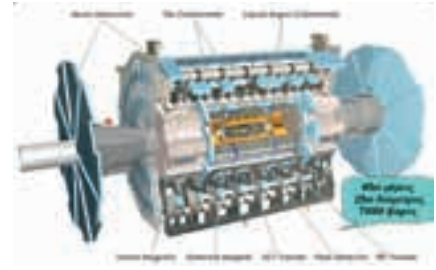
κά σωματίδια χιγγς, επειδή μπορούν να υπάρξουν για πολύ μικρό χρονικό διάστημα, σύμφωνα με την ποσοτική διατύπωση της αρχής της απροσδιοριστίας, έστω και αν παραβιάζουν την αρχή διατήρησης της ενέργειας για το διάστημα αυτό.

Κατά τις αλληλεπιδράσεις («συγκρούσεις») μεταξύ δύο πολύ ενεργητικών πρωτονίων στα πειράματα στο C.E.R.N., αλληλεπιδρούν τα συστατικά τους κουάρκ και γλιόνια και, όταν αυτά έχουν αρκετή ενέργεια, διεγείρεται το πεδίο EBH και συντονίζεται σε μια ενέργεια που αντιστοιχεί στη μάζα του σωματιδίου χιγγς. Όταν «εισαχθεί» αρκετή ενέργεια τοπικά στο πεδίο EBH, ένα δυνητικό σωματίδιο χιγγς γίνεται «ορατό», δηλαδή πραγματικό σωματίδιο χιγγς, σύμφωνα και με τη σχέση ισοδυναμίας μάζας M και ενέργειας E , του Άινστάιν, $E = Mc^2$, όπου c είναι η ταχύτητα του φωτός. Όσο μεγαλύτερη είναι η ενέργεια των συγκρουόμενων πρωτονίων, τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα παραγωγής ενός πραγματικού χιγγς. Αυτό όμως διασπάται σχεδόν ακαριαία με ποικίλους τρόπους, δίνοντας διάφορα σωματίδια ως προϊόντα. Με την ανίχνευση αυτών των σωματιδίων από τους εξειδικευμένους ανιχνευτές του C.M.S. και A.T.L.A.S. - δηλαδή τη μέτρηση της ενέργειας ή ορμής τους και της τροχιάς κίνησής τους, είναι δυνατόν να υπολογιστεί η μάζα του αρχικού σωματιδίου που διασπάστηκε.

Η.Κ.: Οι διάφορες ονομασίες που του δόθηκαν είναι δημοσιογραφικές, μάλλον, παρά επιστημονικές. Επειδή η πειραματική επιβεβαίωση του σωματιδίου χιγγς έχει μακρά ιστορία δεκαετιών ανεπιτυχούς αναζήτησης (λόγω της άγνωστης θεωρητικά, αλλά μεγάλης (τελικά;) τιμής της μάζας του), ο βραβευθείς με Νομπέλ φυσικός Lederman ήθελε να τιτλοφορήσει σχετικό βιβλίο του ως «The God-damned particle» (Το Θεο-κατάρατο σωματίδιο!). Ο εκδότης προτίμησε όμως τον τίτλο «Το σωματίδιο του Θεού». Ένας συμβολικός λόγος, που θα μπορούσα να δώσω για την ονομασία αυτή είναι ότι μέσω του πεδίου του σωματιδίου αυτού ο Δημιουργός προσέδωσε υλική υπόσταση λίγο μετά τη Μεγάλη Έκρηξη, στα διάφορα θεμελιώδη και άλλα σωματίδια. Άλλοι αναφέρονται σε αυτό ως god particle (σωματίδιο θεός), για ανάλογο λόγο, ο δε γνωστός για τον αθεϊσμό του εκλαϊκευτής (και προπαγανδιστής) Lawrence Krauss το αποκαλεί «The Godless particle» (το άθεο σωματίδιο) στο τελευταίο τεύχος του περιοδικού Newsweek (16.7.12)! Η δημοσιογραφική χρήση των διαφόρων ονομάτων, πιθανόν να εκφράζει τις μεταφυσικές προτιμήσεις των αρθρογράφων και τίποτε άλλο.

Αυτές οι ονομασίες δεν υπονοούν ότι πρόκειται για μια ανακάλυψη της επιστήμης ότι υπάρχει ή ότι δεν υπάρχει Θεός, αφού ο Άκτιστος Θεός είναι «επέκεινα» της φύσεως του κτιστού κόσμου, που μπορεί να ερευνά και να μελετά ο άνθρωπος με την επιστήμη. Γι' αυτό η επιστήμη δεν θα μπορέσει ποτέ να φθάσει σε μια απόδειξη της μιας ή της άλλης πίστης. Απλά, πρόκειται για άλλη μια ανακάλυψη του «πώς», στα σημαντικά ρωτήματα που αναφέρθηκαν παραπάνω, σχετικά με τις ιδιότητες των θεμελιωδών σωματιδίων και θεμελιωδών δυνάμεων που λειτουργούν στο Σύμπαν.

Η.Κ.: Οι επιστήμονες και όλοι μας, γενικά, γοητευόμαστε από τον καταπληκτικό πλούτο των όντων και τη νομοτέλεια της φύσεως, από το βάθος του μικροκόσμου των στοιχειωδών σωματιδίων, των ατόμων – μορίων, του DNA, μέχρι τα κύτταρα και τους πολύπλοκους ζώντες οργανισμούς, το γήινο περιβάλλον και υπόβαθρο, τον άνθρωπο, το ηλιακό σύστημα, τον γαλαξία μας, τα δισεκατομμύρια των γαλαξιών στο Σύμπαν. Οι επιστήμονες, ανάλογα με την ιδιαίτερη έλξη από κάποια από αυτές τις περιοχές προσπαθούν να εμβαθύνουν στις λεπτομέρειές τους, να βρουν

Η ανιχνευτική διάταξη A.T.L.A.S.
(πάνω στον άξονα, αριστερά, διακρίνεται το μέγεθος δύο ανθρώπων).

«Π.: Γιατί το σωματίδιο του Χιγγς έγινε γνωστό ως «σωματίδιο του Θεού»; Πρόκειται πραγματικά για μια ανακάλυψη της επιστήμης, που από το «πώς» δημιουργήθηκε ο κόσμος, μας οδηγεί στο «ποιος»;

«Π.: Η πίστη στον Θεό ενοχλεί ή φοβίζει τους επιστήμονες; Πώς πρέπει να αντιδρά ένας πιστός στα ζητήματα που θέτει η επιστήμη γενικότερα;

σχέσεις των μερών, να περιγράψουν φυσικούς μηχανισμούς, να διατυπώσουν κανόνες και νόμους που διέπουν τη λειτουργία τους σε μαθηματική γλώσσα. Προχωρούν λογικά με την παρατήρηση, το πείραμα, τις θεωρητικές υποθέσεις-προβλέψεις, τις απαιτούμενες πειραματικές επιβεβαιώσεις, προσπαθώντας να δώσουν φυσικές εξηγήσεις. Αυτή είναι η καθιερωμένη και επιβεβαιωμένη επιστημονική διαδικασία αιώνες τώρα για τη μελέτη και γνώση του φυσικού κόσμου.

Στην πορεία αυτή του ερευνητικού ζήλου ή/και της συνεχούς εμβριθούς ενημέρωσης, οι επιστήμονες δεν μπορούν να αγνοήσουν θεμελιώδη ερωτήματα, όπως **«γιατί υπάρχει ο κόσμος;», «γιατί υπάρχουν οι φυσικοί νόμοι;», «γιατί μπορούμε και γνωρίζουμε βαθύτερα και πληρέστερα;», «υπάρχει αρχή των πάντων;»** και άλλα. Εξάλλου, επιστημονικά έχουν διαπιστωθεί πάρα πολλές καταπληκτικές ιδιαιτερότητες (**«συμπτώσεις;»**) στην ισχύ των θεμελιωδών δυνάμεων, κάποιων φυσικών μεγεθών, όπως μάζες των κουάρκ, κ.λπ., κ.λπ., οι οποίες αν ήταν λίγο διαφορετικές δεν θα μπορούσαν να δημιουργηθούν αστέρες-ήλιοι, άτομα, δευτέριο και βαρύτεροι πυρήνες, όπως άνθρακας, (που είναι βασικό στοιχείο της οργανικής ύλης), ζωή, ο άνθρωπος.

Είναι φυσικό οι ερευνητές, λόγω της επιστημονικής μεθόδου, να αναζητούν συνεχώς περαιτέρω φυσικές εξηγήσεις, έστω και με απίθανες εικασίες, των οποίων οι προβλέψεις θα πρέπει, φυσικά, να επαληθεύονται πειραματικά. Αυτό, όμως, μπορεί να μην είναι εφικτό. Η συνέχιση αυτής της μεθοδολογίας, επίσης, προϋποθέτει ένα είδος επιστημονικού «δόγματος», ότι ο άνθρωπος θα μπορεί εσασί να εξηγή και να κατανοεί με μόνη τη λογική του, χωρίς όρια. Αντίθετα, **η ίδια η φύση και η επιστήμη μάς βάζουν όρια!** (θεώρημα του Goedel, θεώρημα του Turing, αρχή της απροσδιοριστίας του Heisenberg, κ.λπ.).

Αρκετοί επιστήμονες, εξαιτίας και των παραπάνω καταπληκτικών «συμπτωσεων», αναγνωρίζουν σκοπιμότητα και σχεδιασμό στο Σύμπαν από τον Θεό, και λόγω των πνευματικών βιωμάτων και εμπειριών τους, βλέπουν να επαληθεύεται η ρήση του Απ. Παύλου, ότι **«τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ (του Θεοῦ) ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε αἰδὶς (αιώνια) αὐτοῦ δύναμις καὶ θεϊότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους (Ρωμ. Α, 20')** και ότι ο Θεός θέλησε να υπάρξουμε και μας καλεί ελεύθερα σε μια σχέση φιλίας μαζί Του. Μέσα από τις εξαιρετικές επιστημονικές διαπιστώσεις του «πώς», διακρίνουν το «ποιος», «δι' εσόπτρου (θαμπό καθρέφτη) εν αινίγματι (ασαφώς)» (Α' Κορ. ιγ 12).

Άλλοι επιστήμονες, δεν τα βλέπουν αυτά, είτε γιατί δεν έχουν προβληματιστεί αρκετά, απορροφημένοι από καυτά επιστημονικά ερωτήματα, είτε γιατί θαμπώνονται από τις επιτυχίες τους, είτε γιατί θέλουν να εντυπωσιάσουν διαφημίζοντας τον εαυτό τους με την αμφισβήτηση του Θεού, («πουλάνε» τα βιβλία τους, έστω και αν είναι ρηχά, ή περιέχουν αναπόδεικτες εικασίες), είτε και λόγω της ανεπάρκειας της πνευματικής τους παράδοσης. Αλλά μπορεί να μη τα βλέπουν αυτά και από επιφύλαξη που τους έχει προκαλέσει η ασυνέπεια σύγχρονων χριστιανών, ή η στρεβλή ερμηνεία των Γραφών από τους φονταμενταλιστές, η παλαιά επιθετική στάση της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Γενικότερα, όμως, γιατί για όλους μας ο λόγος του Ιησού, «μακάριοι οι καθαροί τη καρδιά, ότι (διότι) αυτοί τον Θεόν όψονται», αφού «έχει η καρδιά λόγους (για να πιστέψει στον Θεό), που το λογικό τους αγνοεί» (Blaise Pascal, 1623-1662, μ.Χ.).

Επιμέλεια:

Παναγιώτης Φαρανιάτος

Δικηγόρος

Αγγελική Καλκάνη

τελειοφ. Ηλεκτρολόγων

Μηχανικών & Μηχανικών

Υπολογιστών ΕΜΠ

ΠΗΓΕΣ

- www.cern.ch, www.fnal.gov
- www.physics.ntua.gr/POPPHYS
- CERN Courier, όλα τα τεύχη, Physics World, αφιέρωμα Οκτωβ. 2006
- Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος-Larousse-Britannica: λήμμα "στοιχειώδη σωματίδια"

Άρθρα περιοδικών:

- Ακτίνες: Φεβρ. 2012 και Ιαν. 2011, Ανάπλασις: Ιούλ.-Αύγ. 2008,
- Πεμππουσία: τεύχος 24, 2007, Τόλμν: Νοέμ. 2006

ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ

«ΠΟΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΕΣ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΕΙ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΝ ΚΑΙΡΩ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ;»

Εν μέσω εξεταστικής, υπό το κλίμα πανικού και της απογοήτευσης λόγω των ήδη τεθειμένων, αλλά και των επικείμενων πολιτικών μέτρων, καθώς και λόγω της πνευματικής και κοινωνικής εξαθλίωσης που υφίσταται η χώρα μας, διεξάγουμε για άλλη μια φορά την έρευνά μας. Το θέμα μας, εξαιρετικά ευαίσθητο, είναι απ' τα πιο ενδιαφέροντα, λόγω της ιδιαίτερης σχέσης Εκκλησίας και Κράτους, που εξακολουθεί να χαρακτηρίζει, νομικά τουλάχιστον, τη χώρα μας.

«Ποια πρωτοβουλία θα πρό-

τεινες να αναλάβει η Εκκλησία εν καιρώ οικονομικής κρίσης;»

Η παραπάνω ερώτηση τέθηκε ηλεκτρονικά σε 20 νέους, 18 έως 29 ετών. Επτά από αυτούς είναι φοιτητές Νομικής, τρεις φοιτητές Παιδαγωγικού, δύο φοιτητές Μαθηματικού, ένας φοιτητής Προσχολικής Αγωγής, ένας φοιτητής Κοινωνικής Θεολογίας και έξι εργαζόμενοι, με πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης. Αν και το δείγμα μας είναι περιορισμένο και επιτρέπει μόνο σχετική διαμόρφωση άποψης γύρω απ' το τι σκέ-

φτονται οι νέοι, καθίσταται, ωστόσο, ικανό εφελκτήριο προβληματισμών. Αποφασίσαμε να τις παραθέσουμε ακριβώς όπως διατυπώθηκαν, σκεπτόμενοι ότι με αυτόν τον τρόπο είναι δυνατή η απόδοση της άποψης των ερωτηθέντων, χωρίς περαιτέρω υποκειμενική επεξεργασία, η οποία πιθανώς θα τη διαστρέβλωνε, δεδομένου ότι ακόμα και από την επανάληψη παρόμοιων απαντήσεων ή από την ειρωνική διάθεση ή την φαιδρή αντιμετώπιση κάποιων άλλων, συνάγονται χρήσιμα συμπεράσματα.

ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

«Η Εκκλησία σε περίοδο οικονομικής κρίσης θα πρέπει να συσπειρωθεί δυναμικά και ενωμένη να βοηθήσει όπου υπάρχει ανάγκη. Κυρίως όμως, μέσα από τον θείο λόγο, να στηρίζει τους πιστούς, να τους δίνει ελπίδα και να είναι φάρος φωτεινός για όλους τους πονεμένους και κατατρεγμένους. Να αποτελεί ένα καταφύγιο για όλους εμάς που απομακρυνθήκαμε από κοντά Του και οδηγηθήκαμε στην "κρίση"».

«Η Εκκλησία θα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να κινηθεί στους εξής άξονες:

1. Υλική στήριξη απόρων και φτωχών οικογενειών.
2. Εκπαιδευτική (ατόφια, χωρίς χριστιανικό υπόβαθρο) υποστήριξη σε παιδιά αδύναμων οικονομικά οικογενειών.
3. Αλλαγή του προκλητικά ακριβού ντυσίματος των ιερέων σε κά-

τι πιο λιτό (ο Χριστός δεν κράταγε σκήπτρο!)

4. Πολιτικές τοποθετήσεις πατριαρχών μέσα από τα Μ.Μ.Ε και τα κηρύγματά τους».

«Θα πρότεινα να δώσει μέρος του πλούτου, που προφανώς, κατέχει, προς διευκόλυνση των κοινωνικών στρωμάτων που υποφέρουν οικονομικά.»

«Εκποίηση όλης της κινητής και ακίνητης περιουσίας, ρευστοποίηση της αξίας τους και συγκρότηση με τα χρήματα ενός Ταμείου Ανεργίας, καθώς και ενός Ταμείου Υποστήριξης των Απεργών. Ύστερα, ασκητική ζωή αν όχι στα βουνά της Ηπείρου, στο Άγιο Όρος.»

«Η εκκλησία ούτως ή άλλως κάνει διάφορα, οπότε όσα αναφέρω πιθανότατα να γίνεται ήδη.

- συστηματικά συσσίτια.
- μάζεμα ρούχων κλπ για άστεγους (προτιμότερο: σπίτια να μένουν!)
- διοργάνωση εκδηλώσεων ή συναυλιών με δωρεάν ή πολύ οικονομική είσοδο.
- υπενθύμιση με κάθε ευκαιρία ότι η ταπείνωση μας κάνει ανθρώπους.»

«Το θέμα είναι ότι αν η εκκλησία διέθετε ένα μέρος της περιουσίας που έχει δεν θα μιλούσαμε καν για κρίση...»

«Να αναλάβει η ίδια την μισθοδοσία του προσωπικού της, έτσι ώστε να ανασάνει σε μικρό έστω βαθμό ο κρατικός Προϋπολογισμός.»

«Η Εκκλησία, σε καιρό κρίσης, αλλά και γενικότερα, οφείλει να ακολουθεί τα λόγια του Ιησού Χριστού. Να θυμάται ότι στό-

χος του χριστιανισμού είναι να γίνει ο μαθητής όπως ο δάσκαλος και ο δούλος όπως ο αφέντης (Ματθ. ιβ,27), δηλ. η προς τα άνω ισότητα. Να φροντίζει για τον χορτασμό όσων ΤΩΡΑ πεινούν (Λουκ.στ,21), στην διάρκεια της επίγειας ζωής τους, διότι δεν είναι ο Θεός για τους νεκρούς, αλλά για τους ζωντανούς.»

«Θα μπορούσε να κάνει το ελάχιστο, να πληρώνει φόρους σαν όλους τους άλλους έχοντες περιουσία. Αλλά αν πράγματι θέλει να επιτελέσει “χριστιανικό” έργο, οφείλει να χαρίσει την περιουσία της σε απόρους. Ένα μαγαζί στο κέντρο που ενοικιάζεται, αν έδινε σε κάθε οικογένεια, ένα χωράφι στη βόρειο Ελλάδα, δε θα υπήρχαν ούτε άνεργοι, ούτε φτωχοί. Φυσικά, η εκκλησία μπορεί και θα κάνει μόνο δωρεές, του τύπου 1% από τα έσοδα της...»

«Η Εκκλησία θα μπορούσε να συνεχίσει το φιλανθρωπικό της έργο οργανώνοντας περισσότερα συσσίτια, φτιάχνοντας ένα πανδοχείο για τους αστέγους που θα φιλοξενοούνται προσωρινά μέχρι να βρουν ένα δικό τους σπίτι και βοηθώντας τους να βρουν μια δουλειά, ώστε να έχουν ένα σταθερό εισόδημα για να καλύπτουν μόνοι τους πλέον τα έξοδά τους.»

«Πιστεύω ότι η Εκκλησία θα μπορούσε να οργανώσει ακόμα πιο συχνά συσσίτια (όχι, ότι πριν την κρίση δεν το έκανε) ή ακόμα θα μπορούσε να δίνει ένα χρηματικό ποσό (χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι Εκκλησία σημαίνει “Τράπεζα”) σε ανθρώπους που μπορεί να ζουν από τα όρια της φτώχειας και κάτω, ίσα για να βγάζουν τα προς το ζην αυτοί οι άνθρωποι.»

«Να μοιράσει την κινητή και ακίνητη περιουσία της στους φτωχούς.»

«Να παράσχει ηθική στήριξη σε οικογένειες ανέργων, με αποστολή κοινωνικών λειτουργών ή ιερέων και να τους προσφέρει τα προς το ζην.»

«Σήμερα, η κοινωνία μας περνάει δύσκολες μέρες, λόγω της οικονομικής κρίσης. Τα πράγματα δυσκολεύουν μέρα με την μέρα για όλους τους ανθρώπους, οι οποίοι χάνουν τις δουλειές τους και οι νέοι δεν βρίσκουν δουλειά με αποτέλεσμα να αυξάνεται η ανεργία στο κατακόρυφο. Για αυτό το λόγο θα προτείνω παρακάτω ορισμένες πρωτοβουλίες που μπορεί να πραγματοποιήσει η εκκλησία εν καιρώ κρίσης. Μια πρωτοβου-

λία που θα πρότεινα να κάνει η εκκλησία είναι να παραχωρεί σε κάθε ενορία συσσίτιο σε οικογένειες που το έχουν ανάγκη, σε αστέγους και γενικώς σε όποιον έχει πραγματική ανάγκη. Επίσης θα μπορούσε να φτιάξει ένα σπίτι με πολλά κρεβάτια, ώστε να κοιμούνται μέσα στην ζεστασιά και να μην ταλαιπωρούνται μες στο κρυο. Όλοι βλέπουμε τους άστεγους το χειμώνα να κοιμούνται στα παγκάκια και στις κρύες γωνίες της Αθήνας. Ακόμη σε αυτό το σπίτι εκτός από τα κρεβάτια θα παρέχονται και οι πρωταρχικές ανάγκες, όπως φαγητό, νερό, ένδυση και ιατρική περίθαλψη. Τέλος η εκκλησία μπορεί και η ίδια να δίνει τρόφιμα ή λεφτά σε όποιον τα έχει ανάγκη. Αυτές τις πρωτοβουλίες προτείνω να υλοποιήσει η εκκλησία, ώστε να βοηθήσει τον αδύναμο λαό σε καιρό κρίσης.»

«Να πληρώνει υψηλότερους φόρους και να αναλάβει η ίδια τη μισθοδοσία των κληρικών.»

«Να συνεχίσει το φιλανθρωπικό έργο που επιτελεί, φτιάχνοντας εστία διαμονής αστέγων και βοηθώντας τους να ξαναφτιάξουν τη ζωή τους.»

«Να πάψει να αποτελεί εξουσία.»

ΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

Αν δικαιούμαστε να κάνουμε ένα σχόλιο, πρέπει να πούμε ότι παρά το αρνητικό κλίμα που προωθείται από ποικίλους επικοινωνιακούς παράγοντες, ως προς το θέμα της θέσης που πρέπει να λάβει η Εκκλησία στο κρίσιμο διάστημα που διανύουμε, οι νέοι εξακολουθούν να πιστεύουν στην κοινωνική προσφορά της. Στις απαντήσεις που παραθέτουμε φανερό είναι η απογοήτευση

κάποιων, ίσως και η οργή, που όμως αποτελούν δείγμα ότι ζητούμε ενέργειες απ’ την Εκκλησία που θα απαλύνουν τον πόνο όσων υποφέρουν ήδη απ’ τις συνέπειες της ηθικής και οικονομικής κρίσης.

Παρατηρούμε, βέβαια, ότι η πλειονότητα των απαντήσεων αναφέρεται στην υλική βοήθεια, χωρίς ιδιαίτερη αναφορά στο πνευματικό στήριξη, για την

οποία διψά ο σύγχρονος Έλληνας, ακόμα και αν δεν το συνειδητοποιεί. Ίσως, η αναστάτωση της πρώτης κοινωνικής δυσκολίας της γενιάς μας, ακόμα μας εμποδίζει να αντιληφθούμε πως “Οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος”. Για το ότι φτάσαμε σε αυτή την κρίσιμη περίοδο δεν ευθύνονται μόνο οι πολιτικώς ιθύνοντες, αλλά και εμείς, που υπήρξαμε επιρρεπείς- κάτω απολύτως αν-

θρώπινο- στην ειδωλοποίηση του χρήματος. Η αδυναμία μας αυτή καθιστά επιτακτική την πνευματική παρέμβαση της Εκκλησίας, ώστε να κατανοήσει το πλήρωμά της –και όχι μόνο – ότι η νέα τάξη των πραγμάτων απαιτεί υιοθέτηση αξιών, όπως ο σεβασμός, η εργατικότητα, η δημιουργικότητα, η εγκράτεια και πρωτίστως η αγάπη- αξιών λίγο-πολύ ξεχασμένων τα τελευταία χρόνια του οικονομικού ευδαιμονισμού.

Στη ζοφερή και ανασφαλή περιρρέουσα ατμόσφαιρα, στρέφουμε βλέμμα εναγώνιο προς την Εκκλησία ως μητέρα και τροφό μας και με πίστη ζητούμε να μας σκέπει με τα φτερά του ελέους της στην καταιγίδα των εξελίξεων.

Με αφορμή τα στοιχεία της έρευνάς μας, ας μας επιτραπεί η έκθεση ορισμένων σκέψεων σχετικά με την ανθρωπιστική προσφορά της Εκκλησίας εν καιρώ κρίσης.

Κατά πρώτον, είναι φανερό ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων νέων – είτε εκφραζόμενη αρνητικά είτε θετικά για την εκκλησιαστική δράση- προσδοκά και ελπίζει στη στήριξη των πολιτών στη δύσκολη περίοδο που διανύουμε.

Βέβαια, είναι εξαιρετικά θλιβερό το γεγονός ότι η κρίσιμη αυτή εποχή αποτελεί έρεισμα για την υποστήριξη κάθε είδους ψευδών στοιχείων, με αποτέλεσμα να μετατρέπεται η Εκκλησία σε “εξιλαστήριο θύμα” προκειμένου να αποδοθούν κάπου τα αίτια της δυστυχίας μας.

Πλήθος δημοσιογράφων, αλλά και απλώς “κοινωνικών” σκεπτόμενων πολιτών μιλά για έλλειψη πατριωτισμού της Εκκλησίας, η οποία δεν διαθέτει την “αμύθη-

τη” περιουσία της για την αποπληρωμή του ελληνικού χρέους.

Ελάχιστοι, φυσικά, αναρωτιούνται γιατί τα ΜΜΕ και μεγάλος αριθμός πολιτικών στηρίζουν τέτοιες θέσεις, τη στιγμή που επιβάλλεται οι ίδιοι να απολογηθούν για την αντιπατριωτική τους δράση έως σήμερα...

Δεν θα θέλαμε να κουράσουμε με την αναφορά των χιλιοειπωμένων στοιχείων που στηρίζουν την κρατούσα αρνητική στάση και άγνοια απέναντι στο ζήτημα της εκκλησιαστικής περιουσίας, ούτε με την αντίκρουση των επιχειρημάτων τους. Οφείλουμε πάντως να αναρωτηθούμε αν είναι δυνατόν ένας φορέας να καταφέρει να πραγματοποιήσει το κοινωνικό του έργο, χωρίς να διαθέτει ίδια (δική του) περιουσία ή οικονομική στήριξη απ’ το κράτος. Και όσοι εύκολα υποστηρίζουν ότι η κοινωνική μέριμνα της Εκκλησίας θα έπρεπε να αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της Πολιτείας, ας αναλογιστούν πόσοι κρατικοί οργανισμοί υπολείπουν αυτή τη στιγμή, λόγω της χρόνιας κακοδιαχείρισης και εκμετάλλευσής τους.

Αξίζει να διαθέσει κάποιος λίγα λεπτά για να επισκεφθεί την ιστοσελίδα που αφορά στο κοινωνικό έργο της Εκκλησίας της Ελλάδος (<http://www.ecclesia.gr/greek/koinonia/koinonia.htm>). Εκεί παρατίθενται όλα τα εκκλησιαστικά ιδρύματα ενίσχυσης των απόρων, χρονίως πασχόντων, άγαμων μητέρων, φοιτητών, ορφανών κλπ. Χαρακτηριστικό είναι ότι αναφέρονται 190 ενορίες, στις οποίες προσφέρεται δωρεάν φαγητό καθώς και 2 καταστήματα παροχής ρουχισμού σε αστέγους και πτω-

χούς. Επιπλέον, αναφέρονται 9 κέντρα παροχής δωρεάν ιατρικής βοήθειας σε όλη την Ελλάδα, 6 ξενώνες για άστεγους, άπορους και κακοποιημένες γυναίκες, 13 φοιτητικές στέγες και πλήθος άλλων ιδρυμάτων προσφοράς. Όσοι δεν πείθονται απ’ τα νούμερα μπορούν “ελέγξουν” αυτό το σπουδαίο έργο, καθώς παρατίθενται στον ίδιο ιστότοπο οι διευθύνσεις και τα τηλέφωνα των προαναφερόμενων φορέων.

Για να ενισχύσουμε, ωστόσο, την ανωτέρω απαρίθμηση ας μας επιτραπεί να αναφέρουμε ένα ορισμένο παράδειγμα, αυτό της ενορίας της Αγίας Ανάληψης Βριλησίων. Εδώ και έναμιση χρόνο, με μέριμνα των ιερέων και του φιλοπτώχου ταμείου, λειτουργεί τράπεζα τροφίμων, που παρέχει τα απαραίτητα σε μεγάλο αριθμό οικογενειών, χτυπημένων απ’ την ανεργία. Σε μια περιοχή που άλλοτε ήταν μεταξύ των πλουσιότερων προαστίων των Αθηνών, κινήσεις σαν αυτές υποδεικνύουν με τις τραγικές επιπτώσεις της κρίσης, δείχνουν δε το μεγαλείο της ανθρωπίνης δράσης και της αλληλεγγύης και μέσα στον εκκλησιαστικό χώρο.

Συλλογιζόμενοι όλα αυτά, ας γίνουμε και εμείς, στο μέτρο των δυνατοτήτων μας, το μέσον για να στηριχθεί και να εξακολουθήσει να αναπτύσσεται η εκκλησιαστική φιλανθρωπική δράση. Άλλωστε, αυτή είναι και η ουσία της πίστης μας, που τώρα, στους δύσκολους αυτούς καιρούς, πρέπει να λάμψει και να αποδείξει την παρουσία της.

Επιμέλεια: Στραγαλινού Ακριβή
Φοιτ. Νομικής Αθηνών

Θράκη, μεταξύ Κοσόβου και Κύπρου

Δε συνηθίζουμε να κινδυνολογούμε. Ιδίως για θέματα εθνικά, τα οποία απαιτούν μια ξεχωριστή σοβαρότητα και υπευθυνότητα, αλλά και λεπτούς χειρισμούς από τους αρμόδιους προς τούτο, το πολιτικό προσωπικό και το Διπλωματικό Σώμα. Με το θέμα της Θράκης είχαμε ασχοληθεί και στο προηγούμενο τεύχος αλλά και κατά καιρούς μέσω διαφόρων άρθρων και στο παρελθόν στην «Παρεμβολή». Ωστόσο, διαβάζοντας τον τελευταίο καιρό πολλά δημοσιεύματα, δηλώσεις και εξελίξεις στο θέμα της Θράκης, δημοσιεύουμε με το παρόν άρθρο κάποια ντοκουμέντα, άκρως ανησυχητικά, προς ενημέρωση και προς εγρήγορση.

«Είστε Τούρκοι και η μητέρα σας είναι η Τουρκία»

Με την προκλητική αυτή φράση χαιρέτησε ο πρόεδρος του Τουρκικού Κόμματος Εθνικιστικής Δράσης, Ντεβλέτ Μπαχτσελί, επικεφαλής Ομάδας Γκρίζων Λύκων, τους Έλληνες μουσουλμάνους που έσπευσαν από τα γύρω χωριά να τον ακούσουν. Ξεκινώντας από το Μέγα Δέρειο, εκεί όπου η δασκάλα Χαρά Νικοπούλου έδωσε αγώνα για να έχουν ελληνική συνείδηση οι πομάκοι μαθητές της, ο εθνι-

κιστής ηγέτης ξεκίνησε την περιοδεία του. Κατά τη διάρκεια αυτής δεν παρέλειψε να δηλώσει «γνωρίζω πως η τουρκική μειονότητα της Δυτικής Θράκης αντιμετωπίζει προβλήματα στην παιδεία, στην άρνηση της ταυτότητας της και στην αναγνώριση του μονφτή. Ήρθαμε εδώ για να διαπιστώσουμε τα προβλήματα και να κάνουμε ενέργειες για να επιλυθούν τα προβλήματα αυτά». Αργότερα, λίγο πριν επισκεφθεί το Τουρκικό Προξενείο της Κομοτηνής δήλωσε, πάνω από τον τάφο του Σαδίκ Αχμέτ «Ας μην ξεχνά κανείς ότι οι «Τούρκοι της Θράκης» υπήρχαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν. Όσοι προσπαθούν να εξαλείψουν τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα αυτής της κοινωνίας δεν θα μπορούν να ορθοποδήσουν. Και η εγγύηση γι' αυτό είναι τα εκατομμύρια ομοεθνών Τούρκων, οι οποίοι προσεύχονται για σας από τη μητέρα πατρίδα». Στην περιοδεία του στην Ξάνθη έγινε δεκτός από μειονοτικούς και την παράνομη «Τουρκική Ένωση Ξάνθης».

Το ΕΔΔΑ, ο Άρειος Πάγος και η «Τουρκική Ένωση Ξάνθης»

Στις 27-3-2008, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) καταδίκασε την

Ελλάδα για παραβίαση του δικαιώματος του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι που κατοχυρώνεται στο άρθρο 11 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ). Ειδικότερα, με την απόφαση 4/2005 η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, μετά από δικαστική διαμάχη άνω των 21 ετών, επικύρωσε την απόφαση 31/2002 του Εφετείου Θράκης που διέτασσε την διάλυση του σωματείου «Τουρκική Ένωση Ξάνθης». Το Εφετείο στην απόφασή του ανέφερε μεταξύ άλλων: «...στο άρθρο 8 του καταστατικού του εν λόγω σωματείου, υπό τον τίτλο «ΣΚΟΠΟΣ» αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι «σκοπός της ιδρύσεως της Τουρκικής Ένωσης Ξάνθης είναι όπως εργασθεί υπέρ της πνευματικής, σωματικής και ψυχικής διαπαιδαγωγήσεως των Τούρκων της Δυτικής Θράκης, να δημιουργήσει μεταξύ αυτών ειλικρινείς δεσμούς φιλίας και αλληλεγγύης και να συμβάλει εις την μεταξύ των Τούρκων της Δυτικής Θράκης διάδοση των πνευματικών, κοινωνικών και θρησκευτικών μεταρρυθμίσεων των προελθουσών εκ της Τουρκικής μεταπολιτεύσεως...».

Περαιτέρω, το δικαστήριο έκρινε «Ότι ο ανωτέρω σκοπός προσκρούει στις προαναφερόμενες συμβάσεις που υπογράφηκαν στη Λωζά-

νη και έχουν κυρωθεί με νόμο, αφού επιχειρείται αποκάλυπτα να εμφανισθεί η ύπαρξη στην Ελλάδα, (περιοχή Δυτικής Θράκης), εθνικής τουρκικής μειονότητας, ενώ με τις συμβάσεις αυτές, μόνο η ύπαρξη θρησκευτικής μουσουλμανικής μειονότητας αναγνωρίζεται στην εν λόγω περιοχή.» Στη συνέχεια, το δικαστήριο απαριθμεί μια σειρά ενεργειών και δραστηριοτήτων στελεχών του εν λόγω σωματείου οι οποίες, όπως υπογραμμίζει, στοχεύουν στην «προώθηση αυτού του στόχου, την εμφάνιση δηλαδή ως υπαρκτής και μάλιστα “δεινώς καταπιεζόμενης” εθνικής Τουρκικής μειονότητας στην Ελλάδα». Τέλος, το εθνικό δικαστήριο επεσήμανε ότι η αναφορά στην τουρκική ταυτότητα δεν έχει την έννοια της απώτερης τουρκικής καταγωγής αλλά της ενεστώσας ιδιότητάς τους ως μελών υφιστάμενης στην Ελλάδα τουρκικής μειονότητας, η οποία επιδιώκει εντός Ελλάδας την προώθηση των σκοπών της Τουρκίας και ότι το σωματείο «με εμμονή του να έχει το επίθετο “Τουρκική” στην επωνυμία της Ένωσης, σε αντίθεση προς τις προαναφερόμενες συνθήκες, όχι μόνο δεν συμβάλλει στην ειρηνική συμβίωση των πολιτών της περιοχής, που είναι αναγκαία για το γενικό καλό και των δύο ελληνικών κοινοτήτων, μουσουλμανικής και χριστιανικής, αλλά εγείρει ανύπαρκτο μειονοτικό πρόβλημα “Τούρκων”». Εν κατακλείδι, κρίθηκε, με βάση τις παραδοχές αυτές, ότι ο ως άνω σκοπός προσκρούει στη δημόσια τάξη και ότι η διάλυση του σωματείου είναι αναγκαία και ανάλογη με τον σκοπό, στον οποίον η διάλυσή του αποβλέπει, τη διαφύλαξη δηλονότι της κοινωνικής ισορροπίας και της γαλήνης μεταξύ των δύο Ελληνικών Κοινοτήτων Θράκης, Μουσουλμανικής και Χριστιανικής, και κατ’ επέκταση της γαλήνης της χώρας.

Ωστόσο, το ΕΔΔΑ με την προαναφερθείσα απόφασή του δικαίωσε την προσφεύγουσα «Τουρκική

Ένωση Ξάνθης», αναφέροντας μεταξύ πολλών άλλων ότι «εκτιμά ότι, ακόμα κι αν ο πραγματικός και μοναδικός σκοπός του σωματείου ήταν να προωθήσει την ιδέα ότι στην Ελλάδα υπάρχει μια εθνική μειονότητα, τούτο δε θα μπορούσε να θεωρηθεί αφ’ εαυτού ως απειλή για μια δημοκρατική κοινωνία», ενώ σε άλλο σημείο αναφέρει ότι «δεν θεωρεί ότι μόνον ο τίτλος και η χρήση του όρου “τουρκικός” μέσα στο καταστατικό αρκούσαν στην προκειμένη περίπτωση, για να εξαχθεί το συμπέρασμα της επικινδυνότητας του σωματείου για τη δημόσια τάξη». Να σημειωθεί, ότι μετά την απόφαση του ΕΔΔΑ, η «Τουρκική Ένωση Ξάνθης» επανήλθε με αίτησή της στον Άρειο Πάγο, ο οποίος με απόφασή του περί τα μέσα Μαρτίου 2012, διέταξε την οριστική διάλυση του σωματείου.

Ομόφωνη όμως ήταν η καταδίκη της Ελλάδας από το ΕΔΔΑ και για την διάλυση της «Πολιτιστικού Συλλόγου Γυναικών Νομού Ροδόπης», αλλά και του «Συλλόγου Νεολαίας Μειονότητας Νοτίου Έβρου», το 2007. Στην τελευταία μάλιστα περίπτωση αν και τα εθνικά μας δικαστήρια είχαν ισχυριστεί ότι από μόνη τη λέξη «μειονότητα» δημιουργείται ασάφεια

ως προς την ταυτότητα και το σκοπό των μελών, καθώς δεν διευκρινίζεται αν η μειονότητα είναι εθνική ή θρησκευτική, το ΕΔΔΑ αποφάνθηκε ότι «ουδόλως διακρίνει ποια ήταν η “επιτακτική κοινωνική ανάγκη” για την άρνηση εγγραφής του σωματείου των προσφευγόντων και συμπεραίνει ότι το επίδικο μέτρο ήταν δυσανάλογο προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς. Ως εκ τούτου υπήρξε παραβίαση του άρθρου 11 της ΕΣΔΑ.

Τέλος, να σημειωθεί ότι, όπως παρατηρεί και ο Άρειος Πάγος, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ενόψει της πιο πάνω διάταξης του άρθρου 11 της ΕΣΔΑ, με την απόφασή του της 17-2-2004 που εκδόθηκε στην υπόθεση *Gorzelik και λοιπών κατά της Πολωνίας*, μετά από ατομική προσφυγή κατά του Πολωνικού Κράτους, για άρνηση των αρχών αυτού να προβούν στην επίσημη καταχώρηση του σωματείου των προσφυγόντων υπό την επωνυμία «Ένωση των προσώπων σιλεσιανής ιθαγένειας», έκρινε ότι: «Η ελευθερία συνεταιρισμού δεν είναι απόλυτη και πρέπει να γίνει δεκτό ότι όταν ένα σωματείο, δια των

δραστηριοτήτων του ή των προθέσεων τις οποίες δηλώνει ρητώς ή σιωπηρώς στο πρόγραμμά του, θέτει σε κίνδυνο τους θεσμούς του Κράτους ή τα δικαιώματα και τις ελευθερίες άλλων, το άρθρο 11 (της ΕΣΔΑ) δεν αποστερεί από τις αρχές ενός Κράτους την εξουσία προστασίας των εν λόγω θεσμών και προσώπων...». Ακόμη, το ΕΔΔΑ με την απόφασή του της 10-7-1998, που εκδόθηκε στην υπόθεση Σιδηρόπουλος κατά Ελλάδος, είχε κρίνει ότι «αν ένα σωματείο, μετά την αναγνώρισή του, εμπλακεί σε δραστηριότητες ασυμβίβαστες προς τη δημόσια τάξη ή προς τους κατ' αρχήν νόμιμους σκοπούς που φαίνεται ότι επιδιώκει σύμφωνα με το καταστατικό του... το πρωτοδικείο θα μπορούσε να διατάξει τη διάλυση του σωματείου αν αυτό, μετά την αναγνώρισή του, επιδίωκε σκοπό διαφορετικό από τον προβλεπόμενο από το καταστατικό του ή αν η δραστηριότητά του αποδεικνυόταν ότι είναι παράνομη, αντίθετη στα χρηστά ήθη ή στη δημόσια τάξη».

Εθνική Σημαία και... Εθνικός Ύμνος της Δυτικής Θράκης!

Σε μια απίστευτη πρόκληση, που αν είχε συμβεί σε οποιαδήποτε άλλη πολιτισμένη χώρα θα είχαν εγερθεί έντονες αντιδράσεις και διαβήματα διαμαρτυρίας σε ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα, προέβη η «Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τούρκων της Δυτικής Θράκης» (ΕΟΤΔΘ τουρκιστί ΑΒΤΤΦ), η ομάδα της οποίας **συμμετείχε επίσημα σε ποδοσφαιρικό τουρνουά για τις μειονότητες της Ευρώπης**. Με εμφανίσεις στα «**εθνικά χρώματα των Τούρκων της Δυτικής Θράκης**» όπως τα αποκαλούν οι ίδιοι, δηλαδή πράσινο και μαύρο όπως ακριβώς και η «**σημαία**» τους, η ομάδα της ΕΟΤΔΘ είναι μία από 20 ομάδες που συμμετείχαν στο **Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου, Europeada 2012**. Στην τελετή έναρξης που έγινε το

Σάββατο 16 Ιουνίου, οι εκπρόσωποι της **ΕΟΤΔΘ** δεν παρέλειψαν να αναφερθούν στα **προβλήματα των «Τούρκων της Δυτικής Θράκης»** ενώ όπως επισημαίνουν στο δελτίο τύπου τους «κατά την παρουσίαση των ομάδων της διοργάνωσης, όταν βγήκε στο γήπεδο η αποστολή της ομάδας των Τούρκων της Δυτικής Θράκης **ακούστηκε ο ύμνος «My Western Thrace» («Δυτική μου Θράκη»).**»

Μέχρι πρότινος στο youtube υπήρχε ο «Ύμνος» μελωποποιημένος. Σε επόμενη αναζήτησή μας είχαν διαγραφεί όλα τα σχετικά βίντεο. Προλάβαμε και βρήκαμε τους στίχους. Ιδού για όσους ακόμα πιστεύουν ότι πρόκειται για φάρσα:

«Ω, γνήσιο τέκνο των Τούρκων της Δυτικής Θράκης, τι ευτυχία σε σένα/ Εσύ με το αίμα σου έδωσες ζωή στον πόλεμο της ανεξαρτησίας./ Ο τρανός σου ηρωισμός χαράχτηκε σε κάθε μεριά του σύμπαντος. Προσοχή στέκονται τα έθνη ενώπιον της εθνικής σου σημαίας.

Τα χώματα που πατάς είναι γεμάτα από τους δοξασμένους σου ήρωες. Οι εχθροί δεν μπορούν να ενοχλήσουν την μεγαλόπρεπη ψυχή των ηρώων σου / Τι μεγαλόπρεπής τιμή προς την σημαία σωτηρίας με την οποία τυλίχτηκαν οι δοξασμένοι ήρωες, να θάβεις στο χώμα των προγόνων./ Στην πατρίδα σου πνέει άνεμος ελευθερίας και ανεξαρτησίας

Οι γενναίοι αγωνιστές ανατρέπουν αυτήν την βρώμικη σκλαβιά./ Δεν υπάρχει ποτέ επιστροφή από αυτόν τον δοξασμένο πόλεμο ανεξαρτησίας!/ Μπροστά μας ακόμα και ατσάλινοι στρατοί να βγούνε δεν μας τρομάζουν!/ Εμείς για την εθνική ανεξαρτησία, διαβήκαμε τον Έβρο και τον Νέστο,/ Φτάσαμε στον στόχο μας νικώντας, συντρίβοντας όλους τους εισβολείς

Ανοίξαμε στα Βαλκάνια περίοδο μιας δοξασμένης δημοκρατίας/ Εμείς για πρώτη φορά ανάψαμε τη δάδα της ελευθερίας./ Αυ-

τή η σημαία θα κυματίζει, αυτή η δημοκρατία θα ζήσει.

Οι εχθροί απέναντι μας, πανικόβλητοι θα φύγουν!/ Είμαστε εγγόνια ενός έθνους που χιλιάδες χρόνια ζει ελεύθερο,/ εκείνο δημιουργήσε τις στέπες, είμαστε λιοντάρια, γεράκια των ουρανών.

Πάντα οι έφοδοι των αγωνιστών θυμίζουν φουρτούνες./ Στον πόλεμο οι εχθροί λιποθυμούνε από τον τρόπο του μεγαλείου μας./ Η Δημοκρατία της Δυτικής Θράκης θα ζήσει, θα ζήσει!

Τα έθνη θα τα χάσουν μπροστά στην πρόοδο μας!/ Ω γλυκιά Δυτική Θράκη!... Να λοιπόν, σώθηκαν από την σκλαβιά./ Ω εχθροί!... Μην νομίζετε πως το έθνος αυτό κουράστηκε από τους πολέμους./ Οσονούπω θα κυματίσει στη χώρα η μεγαλοπρεπής σημαία της Δημοκρατίας,

Όλοι αυτοί οι Δυτικοθρακιώτες μέχρι τον αιώνα τον άπαντα θα ζήσουν ελεύθεροι!»!

Τρεις μειονοτικοί βουλευτές στη Βουλή

«Η νίκη ήταν των Τούρκων» επιγράφει θριαμβευτικά το φιλοτουρκικό περιοδικό της Κομοτηνής «Ρόντοπ Ρουζγκαρί» στο δημοσίευσμά του στις 18 Ιουνίου και συνεχίζει αναγράφοντας τα εκλογικά σκορ που έφεραν στην ελληνική Βουλή τρεις μειονοτικούς βουλευτές, τους Αχμέτ Χατζηνοσμάν (ΠΑΣΟΚ) και Αϊχάν Καραγιουσούφ (ΣΥΡΙΖΑ) από τον νομό Ροδόπης και τον Χουσεΐν Ζεϊμπέκ (ΣΥΡΙΖΑ) από τον νομό Ξάνθης. Σημειωτέον ότι εκτός Βουλής έμεινε στην Ροδόπη ο επικεφαλής της λίστας της ΔΗΜΑΡ **Αχμέτ Ιλχάν**, ένα μήνα μετά την επίσης οριακή αποτυχία του να εκλεγεί στις εκλογές της 6^{ης} Μαΐου 2012 με την ΔΗ.ΣΥ.

Επιλογικά

Επιλέξαμε ελάχιστα από τα πολύ πρόσφατα ντοκουμέντα που καθιστούν σαφή την προσπάθεια της

Τουρκίας για «κοσσοβοποίηση» της Θράκης. Ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών, κ. Νταβούτογλου, στο βιβλίο του «Το στρατηγικό βάθος» γράφει καθαρά ότι η Τουρκία θα αξιοποιήσει τη μουσουλμανική μειονότητα στη Θράκη κατά τον ίδιο τρόπο που αξιοποίησε την τουρκική μειονότητα στην Κύπρο. Συστηματικά και διαχρονικά η Τουρκία χρησιμοποιεί στη Θράκη την συνταγή της Κύπρου: επιτυγχάνει την αναγνώριση μιας μειονότητας τουρκόφωνης, μουσουλμανικής, ελληνικής καταγωγής (ιδίως των Πομάκων και Αθιγγάνων), έπειτα την τεχνητή ανάδειξη της μειονότητας σε κοινότητα με ίδια εθνικά στοιχεία, τη συνένωση και την θέση υπό την προστασία της. Στόχος της Τουρκίας είναι να δημιουργηθεί η αίσθηση της «συνέχειας» της τουρκικής επικράτειας. Γι' αυτό επιδιώκει να δημιουργήσει δεσμούς πολιτικούς με την Άγκυρα και να καταστήσει τοπικό κέντρο αναφοράς την Αδριανούπολη.

Η αδιαφορία του ελληνικού κράτους για τους Έλληνες μουσουλμάνους τους οποίους η Τουρκία προσπαθεί να χρησιμοποιήσει, όπως και τους Τουρκοκύπριους, ως αιχμή του δόρατος του νεοθωμανικού της ιμπεριαλισμού, πρέπει να τερματιστεί και να αναληφθούν υπεύθυνα και σοβαρά πολιτικές και διπλωματικές πρωτοβουλίες, χωρίς ακρότητες και φανατισμούς που μόνο προβλήματα μπορούν να δημιουργήσουν. Κλείνουμε με την φράση του πρώην Έλληνα πρέσβη στον ΟΗΕ, κ. Ζαχαράκη, έμπειρου διπλωμάτη, ο οποίος σε τηλεοπτική του εμφάνιση στις 21-10-2009, στον τηλεοπτικό σταθμό «ΑΛΤΕΡ», δήλωσε ευθαρσώς: «Μην περιμένετε απαραίτητα να υπάρξουν εξελίξεις στο Αιγαίο. Το παιχνίδι θα παιχτεί στη Θράκη»!

Επιμέλεια:
Π. Φ.

Ποιοι λόγοι οδηγούν στην απόπτωση της πανεπιστημιακής παραπαιδείας; Είναι αναγκαίο “κακό” ή ένας απαραίτητος φορέας ακαδημαϊκής εκπαίδευσης;

Μετά την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση κάθε φοιτητής αρχίζει να απολαμβάνει αυτό που επάξια κέρδισε και οι περισσότεροι Νεοέλληνες αποκαλούν “φοιτητική ζωή”.

Και ενώ οι ατελείωτες ώρες απογευματινών μαθημάτων στο φροντιστήριο ή το σπίτι μοιάζουν να αποτελούν μια μακρινή ανάμνηση, ξαφνικά συνειδητοποιεί ότι κάτι τέτοιο συνεχίζεται σχεδόν αναλλοίωτο και στο Πανεπιστήμιο! Είναι αδύνατον να μην προσέξει τις αφίσες με τα ονόματα των φροντιστηρίων, τις διευθύνσεις τους και τα μαθήματα που παραδίδουν, οι οποίες βρίσκονται κολλημένες σχεδόν παντού - σε τοίχους, διαδρόμους, αμφιθέατρα, ακόμη και στα έδρανα και τα ...καθίσματα!

Πολλοί είναι οι φοιτητές που έχουν παρακολουθήσει τέτοιου είδους μαθήματα και αναφέρονται στην σημαντική υποστήριξη που τους παρείχαν, ενώ άλλοι κάνουν

λόγο για ανεπαρκείς και απογοητευτικές φροντιστηριακές μονάδες.

Γενικά, κάνοντας μια σύγκριση, η πανεπιστημιακή παραπαιδεία υπολείπεται σε πολλά σε σχέση με την σχολική παραπαιδεία. Καταρχάς, από άποψη ποσοτική τα πανεπιστημιακά φροντιστήρια είναι κατά πολύ λιγότερα σε αριθμό από τα αντίστοιχα σχολικά. Αρκεί να σκεφτεί κανείς ότι φροντιστήρια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάρχουν τόσο στα προάστια των μεγάλων ελληνικών πόλεων όσο και στο κέντρο τους, σε μεγαλύτερο, βέβαια, αριθμό. Αντιθέτως, τα πανεπιστημιακά φροντιστήρια είναι συγκεντρωμένα στο κέντρο και μάλιστα σε σχετικά μικρούς αριθμούς γύρω από τις διάφορες σχολές.

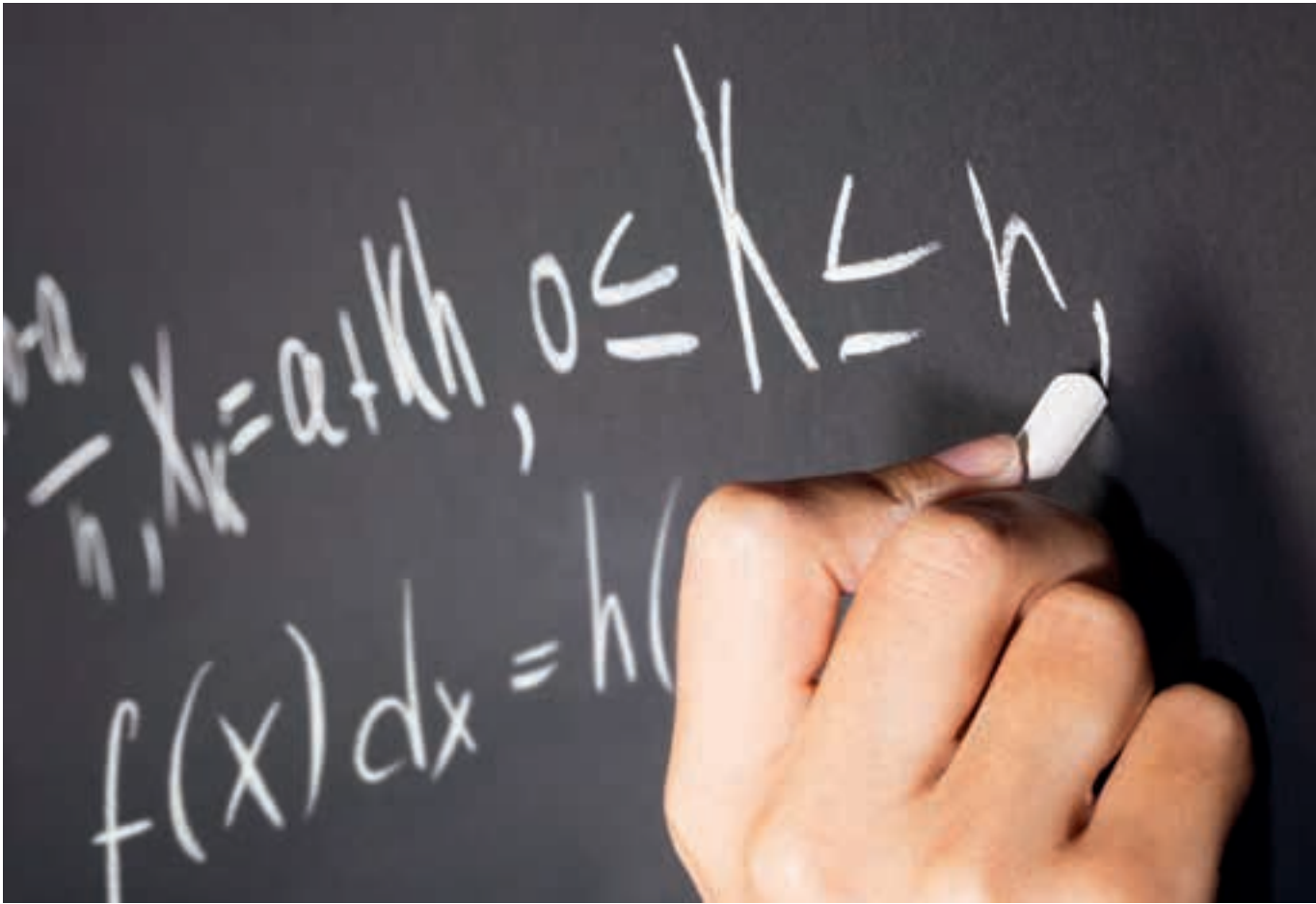
Κατά δεύτερον, ακόμη και σε μια ποιοτική σύγκριση, τα φροντιστήρια της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης δεν φαίνεται να υπερέχουν των αντίστοιχων οργανισμών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Συχνά στελεχώνονται από πτυχιούχους με μικρή πείρα και στοιχειώδη εξειδίκευση, ενώ αυτό που κατά βάση προσφέρουν είναι κά-

ποιες καλογραμμένες σημειώσεις ή λύσεις θεμάτων και ασκήσεων, οι οποίες παρουσιάζουν αρκετές ανακρίβειες και έλλειψη εμβάθυνσης. Αυτό, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η ακαδημαϊκή ύλη είναι πολύ πιο εκτεταμένη και έχει υψηλότερο επίπεδο δυσκολίας από αυτήν του Λυκείου, έχει ως αποτέλεσμα τα φροντιστηριακά αυτά μαθήματα να βοηθούν στοιχειωδώς τους φοιτητές. Δεν αμφισβητεί κανείς το γεγονός ότι υπάρχουν πολλά επιτυχημένα πανεπιστημιακά φροντιστήρια επανδρωμένα με έμπειρους διδάσκοντες με πολυετή πείρα και καλό βιογραφικό. Απλά στην σχολική παραπαιδεία τα αντίστοιχα ποσοστά οργάνωσης και βαθμού επιτυχίας είναι λίγο έως πολύ υψηλότερα - και αυτό διότι οι Νεοέλληνες δίνουν περισσότερη έμφαση στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και συγκεκριμένα στις Εισαγωγικές Εξετάσεις.

Ποια τα αίτια της ανάπτυξης των πανεπιστημιακών φροντιστηρίων;

Όσον αφορά τους λόγους της ύπαρξης πανεπιστημιακών φροντιστηρίων δεν διαφέρουν ιδιαίτε-

Φροντιστήρια και παραπαιδεία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

ρα από τους λόγους ύπαρξης των αντίστοιχων σχολικών οργανισμών. Βασικά, τα κυριότερα αίτια παραμένουν ίδια: η επιτυχία στις εξετάσεις, η βελτίωση των βαθμών και η υποστήριξη στην διεκπεραίωση εργασιών, τα οποία σε γενικές γραμμές επιτυγχάνονται. Ωστόσο, οι λόγοι που οδήγησαν στην διόγκωση αυτού του φαινομένου είναι πολύ βαθύτεροι και εντοπίζονται σε κάθε πτυχή της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Πρώτα απ' όλα, από τη μεριά των πανεπιστημιακών φορέων υπάρχουν κάποια στοιχεία που θα μπορούσαν να βελτιωθούν. Ίσως το πιο σημαντικό είναι η σχέση μεταξύ φοιτητών και καθηγητών που στηρίζεται σχεδόν αποκλειστικά στη παροχή εγκυκλοπαιδικών γνώσεων από την έδρα και όχι σε μια μορφή γόνιμου διαλόγου και ερευνητικής διαδικασίας. Επιπρόσθετα, πολλά από τα προσφερόμενα συγγράμματα είναι αρκετά παρωχημένα ή αναφέρονται σε άλλο επίπεδο γνώσεων, με αποτέλεσμα να είναι εξαιρετικά δυσνόητα και δύσχρηστα. Ακόμη, η γενική έλλειψη βοηθημάτων για μια περαιτέρω εξάσκηση και εμπέδωση της ύλης, αλλά και ο όγκος των πληροφοριών που καλείται ο φοιτητής να αφομοιώσει μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα αποτελούν σημαντικά προβλήματα, προβάλλοντας ποικίλα εμπόδια στους

φοιτητές. Συνήθως, οι φοιτητές απλά παίρνουν οριακά προβιβάσιμο βαθμό και στο επόμενο εξάμηνο έχουν ξεχάσει ένα μεγάλο κομμάτι από τις προσφερόμενες γνώσεις.

Είναι γεγονός ότι η ύλη που πρέπει να καλυφθεί είναι αρκετά - και πολλές φορές αδικαιολόγητα - εκτεταμένη. Κι όμως, ελάχιστοι από τους αρμόδιους φορείς έχουν ενδιαφερθεί για μια αναδιάρθρωση της ύλης, για τον έλεγχο της ποιότητας και την συγγραφή καλύτερων συγγραμμάτων. Επιπροσθέτως, ένα σημαντικό ποσοστό του ακαδημαϊκού προσωπικού έχει ανεπαρκείς τρόπους διδασκαλίας, μικρό ενδιαφέρον και διάθεση συνεργασίας με τους φοιτητές. Τα παραπάνω έχουν ως αποτέλεσμα ένας ικανός αριθμός φοιτητών να καταφύγει στη λύση των φροντιστηριακών μαθημάτων, που παρέχουν μεθοδικές και εύχρηστες σημειώσεις και, φυσικά, το απαραίτητο ενδιαφέρον από τη μεριά των διδασκόντων.

Βέβαια, σε τέτοιες καταστάσεις σπανίως οι ευθύνες βαρύνουν μόνο την μία από τις δύο πλευρές. Ειδικά στον ελληνικό πανεπιστημιακό χώρο, παρατηρείται το φαινόμενο του «αιώνιου φοιτητή» που σχετίζεται απόλυτα με το εξεταζόμενο φαινόμενο της παραπαιδείας. Ένα μεγάλο ποσοστό των Ελλήνων φοι-

τητών αρχίζουν να σπουδάζουν αρκετά αργοπορημένα σε σχέση με την αρχική εγγραφή τους στην σχολή ή ασχολούνται ελάχιστα με τις σπουδές. Ο καθένας είναι φυσικά ελεύθερος να κάνει τις επιλογές του, αλλά οφείλει να μην επιβαρύνει το κοινωνικό σύνολο -και αν μη τι άλλο, ο «θεσμός» του «αιώνιου φοιτητή» επιβαρύνει οικονομικά την πολιτεία. Το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών που καταφεύγουν στα φροντιστήρια προέρχονται είτε από εκείνους που άρchiσαν αργοπορημένα να ασχολούνται με τη σχολή τους, είτε από αυτούς που έχουν ασχοληθεί ελάχιστα με την μελέτη.

Φυσικά, **το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα δεν βοηθάει τους φοιτητές.** Οι περισσότεροι από αυτούς αδυνατούν να αποκολληθούν από την εκμάθηση μεθοδολογιών για την επίλυση ασκήσεων και γενικότερα την αποστήθιση, τα οποία είχαν με επιμέλεια καλλιεργήσει και καρπωθεί από τα φροντιστηριακά, αλλά και τα σχολικά μαθήματα τους, όσο ήταν μαθητές. Ας σημειωθεί, ότι με βάση το παρόν σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πολλοί είναι οι μαθητές που εισάγονται σε σχολές άσχετες με τις προτιμήσεις ή τις κλίσεις τους. Αυτά αποτελούν από μόνα τους ανασταλτικούς παράγοντες για ουσιαστική μελέτη και ενασχόληση με τη σχολή και καθιστούν τη φροντιστηριακή υποστήριξη ως την εύκολη και δοκιμασμένη λύση

για τους φοιτητές.

Συνεπώς, μπορούμε να συμπεράνουμε εύλογα πως η ανάπτυξη της πανεπιστημιακής παραπαιδείας στη χώρα μας οφείλεται τόσο στο ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα, όσο και στις αδυναμίες διδασκόντων και διδασκομένων. Ειδάλλως, το φαινόμενο αυτό δεν θα είχε τις διαστάσεις που έχει λάβει εδώ και τρεις περίπου δεκαετίες.

Επίλογος

Ας σημειωθεί εδώ ότι, από την πλευρά της ακαδημαϊκής κοινότητας, υπάρχουν αρκετοί καθηγητές που ενδιαφέρονται πραγματικά για την διδασκαλία, ενώ σιγά-σιγά αυξάνεται η προσφορά έγκριτων συγγραμμάτων και βοηθημάτων, μεταφράσεων ξένων βιβλίων, καθώς και η αξιοποίηση του διαδικτύου και της ηλεκτρονικής διδασκαλίας, δίνοντας ένα αισιόδοξο μήνυμα στον ελληνικό εκπαιδευτι-

κό χώρο. Το επίπεδο εξειδίκευσης παραμένει υψηλό με αποτέλεσμα οι Έλληνες φοιτητές, που πραγματικά ενδιαφέρονται, να καταρτίζονται επαρκώς για να είναι ανταγωνιστικοί στον διεθνή χώρο. Απλά αυτό επιτυγχάνεται με μεγαλύτερη δυσκολία και περισσότερα κωλύματα απ' ό τι γίνεται στα πανεπιστήμια των άλλων αναπτυγμένων κρατών, με αποτέλεσμα οι Έλληνες φοιτητές περισσότερο να εξειδικεύονται παρά να μορφώνονται.

Επίσης, όσο δεν διορθώνονται τα κακώς κείμενα – ούτε από τη μεριά των πολιτών ούτε από τη μεριά της πολιτείας- τόσο θα διαιωνίζεται το φαινόμενο της παραπαιδείας που, αν και προσφέρει γενικά μια κάποια εξειδίκευση και εξασφαλίζει έναν προβιβάσιμο βαθμό, αποτελεί ένα αναγκαίο κακό στην σημερινή Ελλάδα, καθώς απορροφά ένα μεγάλο αριθμό εργαζομένων και συμπληρώνει τα κενά

της Δημόσιας Εκπαίδευσης. Κανείς, όμως, δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι η ανάπτυξη της παραπαιδείας είναι κάτι το φυσιολογικό και απαραίτητο σε ένα κράτος που σέβεται τον εαυτό του.

Εν τέλει, αν πραγματικά θέλουμε να βελτιώσουμε την σημερινή κατάσταση στην ελληνική παιδεία, οφείλουμε να αλλάξουμε εκ βάθους τις αντιλήψεις μας. Όλοι!

Επιμέλεια:

Α.Μ.

Φοιτ. Μαθηματικού
Τμήματος ΕΚΠΑ

Φτάνοντας ξημερώματα στο Παρίσι, στην πόλη του Φωτός, μετά από παραμονή 20 ημερών στη μεγάλη χώρα του Κονγκό, το μυαλό είναι θολωμένο. Οι εμπειρίες συμπυκνωμένες και πρωτόγνωρες.

Πριν 8 ώρες είχαμε αφήσει, μαζί με τον π. Θεοδόσιο, τη σχεδόν σκοτεινή (λόγω λιγοστών φώτων) Κινσάσα -πρωτεύουσα της Ρεπουμπλικανικής Δημοκρατίας του Κονγκό (πρώην Ζαΐρ)-, και φτάσαμε στο πολύφωτο Παρίσι. Αφήσαμε τον «Τρίτο Κόσμο» και ήρθαμε στον «Πολιτισμό». Αφήσαμε τα μικρόβια και τις μεταδοτικές αρρώστιες και ήρθαμε στο «καθαρό περιβάλλον».

Αβίαστα και χωρίς σκέψη άρχισα τις συγκρίσεις. Όλα μου φαίνονταν διαφορετικά και όντως είναι.

Παρατηρώ τους ανθρώπους. Όλοι τρέχουν. Όλοι κάπου πάνε γρήγορα. Αν τους σταματήσεις και τους πεις καλημέρα θα απορήσουν. Στην Αφρική άλλοι ρυθμοί. Πιο αργοί. Πολύ λιγότερα αυτοκίνητα. Λιγότερα και σαφώς χειρότερα μέσα μεταφοράς. Αν χαιρετήσεις τον κόσμο, όλοι θα σε χαιρετήσουν. Τα πρόσωπά τους πιο ήρεμα, ίσως και πιο πονεμένα, αλλά σίγουρα πιο ήρεμα και με περισσότερη χαρά. Τα παιδιά της Αφρικής έχουν περισσότερο φως στα πρόσωπά τους, παρ' όλη τη δερματική τους απόχρωση. Έχουν φως στα μεγάλα και εκφραστικά μάτια τους, στις κινήσεις τους, στην συμπεριφορά τους, στο ευχαριστώ τους!

Τους λείπει το φαγητό, το νε-

ρό, η εκπαίδευση, το σύνθετο παιχνίδι, η τηλεόραση, οι «διασκεδάσεις», αλ-

λά η συμπεριφορά τους είναι αγνή, άδολη, αυθεντική... Βρίσκουν χαρά στο παραμικρό. Τους δίνεις μια απλή καραμέλα και σε αντικρίζουν με βλέμμα γεμάτο ευγνωμοσύνη!

Άκουγα από μικρό παιδί για την τριτοκοσμική Αφρική. Περίμενα να δω τους υποανάπτυκτους, τους δυστυχισμένους. Τους βρήκα, τους αντίκρισα. Και είναι πολλοί. Πάρα πολλοί. Αλλά τελικώς βρήκα ανθρώπους να με ελέγχουν και να αναρωτιέμαι ποιοι είναι και πού ζουν τελικώς οι «τριτοκοσμικοί»!

Γνωρίσαμε και ζήσαμε ανθρώπους που έχουν αφιερώσει όλο το είναι τους, όλη την ύπαρξή τους, στην προσφορά, στην ανιδιοτέλεια και στην διάδοση του μηνύματος της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην μακρινή χώρα.

Συναντήσαμε και θαυμάσαμε τους φοιτητές της Θεολογικής Σχολής του πρώτου Ορθόδοξου Πανεπιστημίου της Αφρικής στην Κινσάσα, το οποίο οραματίστηκε και υλοποίησε με πολύ κόπο και αγώνα ο σεβαστός σε όλη τη χώρα Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πενταπόλεως κ. Ιγνάτιος, ο οποίος με πολύ σοφία επιστράτευσε και τον κατά πάντα άξιο διάδοχό του Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής κ. Νικηφόρο Μικραγιαννανίτη.

Εκεί οι αντιθέσεις στις συγκρίσεις μεγαλώνουν.

Πανεπιστήμιο υποδειγματικής λειτουργίας. Πρότυπη Ορθόδοξη Θεολογική Σχολή. 75 φοιτητές. 75 ιεραπόστολοι. Όλη μέρα εκεί, ή τι λέγω, όλα τα 5 χρόνια σπουδής, εκεί. Δεν υπάρχουν τα χρήματα να πάνε στα σπίτια τους. Με κέντρο έναν λαμπρό βυζαντινό ναό αφιερωμένο στην μνήμη του Αγίου Αθανασίου του Αθωνίτη, στον οποίο γίνονται καθημερινά οι βασικές ακολουθίες της Εκκλησίας μας. Δεν μπορούσα να κρύψω τα συναισθήματα κατανύξεως στο πρώτο μεγάλο απόδειπνο που συμμετείχαμε εκεί. Με σιγουριά κατάλαβα ότι ήταν το καλύτερο που είχα ζηήσει στην ζωή μου. Να ακούς 30-40 νέους να ψέλνουν χορωδιακά το «Μεθ' ημών ο Θεός» και το «Κύριε των Δυνάμεων». Επιπλέον συνειδητοποιώντας έντονα την κοινή λειτουργική εμπειρία με την Εκκλησία της Αφρικής και το βίωμά μας με τη δική μας, σε κάνει να καταλαβαίνεις το πόσο μαζί και ίδιοι είμαστε μες στην ανθρώπινη διαφορετικότητά μας. Όλα εκεί προσφέρονται Δωρεάν, χωρίς καμιά επιβάρυνση για τους φοιτητές. Από

την φοίτηση, μέχρι την ένδυση και την διατροφή. Γεγονός αδιανόητο για την χώρα του Κονγκό. Τίποτα δεν γίνεται δωρεάν στην χώρα αυτή. Ούτε δωρεάν παιδεία υπάρχει, ούτε δωρεάν υγεία.

Πανεπιστήμιο καθαρό, χωρίς επιγραφές, λερωμένους τοίχους, πανό, αφίσες, ντουντούκες, καταλήψεις.

Το κάθε πράγμα στην Αφρική το δημιουργούν για να το χρησιμοποιήσουν σωστά. Αλλιώς δεν έχουν την πολυτέλεια να το φτιάξουν.

Επιπλέον μένεις κατάπληκτος όταν στην «τριτοκοσμική» Αφρική αντίκρισα 6:30 ώρα το πρωί, στην αρχή του κυριακάτικου Όρθρου τον ναό του Αγίου Ανδρέου στην Κανάγκα – το κέντρο όλης της Ορθόδοξης Ιεραποστολικής προσπάθειας της χώρας- σχεδόν γεμάτο από πιστούς όλων των ηλικιών και μέχρι τις 7:30 να έχει γεμίσει και ο κόσμος να παραμένει έξω στον ήλιο έως στις 11 περίπου που τελείωσε η Θεία Λειτουργία. Όπως έμεινα έκπληκτος και με την χορωδία περίπου 30 παιδιών που έψαλλαν βυζαντινά στα Ελληνικά, στα Γαλλικά και στις τοπικές τους διαλέ-

κτους, με εκπληκτικό τρόπο και μέσα μου αναρωτιόμουν αν σε ολόκληρη την Ορθόδοξη Ελλάδα υπάρχουν τέτοιες χορωδίες. Στην ώρα του «Κοινωνικού» ο θαυμασμός μου μεγεθύνθηκε, όταν στον κατάμεστο ναό και στο κάλεσμα του ιερέως να μεταλάβουν οι πιστοί, δημιουργήθηκε χωρίς καμία αναστάτωση και ανησυχία μία σειρά που ξεκινούσε από τους ιερείς και τελείωνε έξω από τον ναό! Στον νου μου ήρθαν αντίστοιχες εικόνες από τις δικές μας ενορίες! Σε εκείνον τον ναό η Πάτρα τους λέει πολλά! Μας συνδέει κάτι. Αυτό είναι ο Άγιος Ανδρέας! Ο Άγιος είναι πάντα μαζί μας. Πάντα μπροστά μας. Όντως οικουμενικός απόστολος. Αφήσαμε τον τεράστιο ναό του Πρωτοκλήτου των Αποστόλων στην πόλη μας και στο Κονγκό αντικρίσαμε με δέος τον μεγαλύτερο ορθόδοξο ναό της Χώρας αφιερωμένο στην μνήμη του!

Η επίσκεψή στα «τριτοκοσμικά» σχολεία τους ήταν η επόμενη έκπληξή μας. Επισκεφτήκαμε σχολεία όλων των βαθμίδων. Η Ορθόδοξη Εκκλησία προσπαθεί δίπλα από κάθε Ναό που κατασκευάζει να οικοδομεί και ένα σχολείο. Σε μερικές περιπτώσεις προηγείται η οικοδόμηση του σχολείου από τον Ναό. Τα παιδιά διψούν για μάθηση. Μόνο στα σχολεία Lumiere des Nations (Φως Εθνών) στην Κανάγκα, που ίδρυσε ο γνωστός αείμνηστος, μεγάλος και φλογερός ιεραπό-

στολος π. Χαρίτων Πνευμα-
τικάκης και τα συντηρεί ο δρα-
στήριος Ιεραποστολικός Σύλλο-
γος των Πατρών «ο Πρωτόκλητος»
φοιτούν δωρεάν πάνω από 1000
παιδιά. Παρατηρείς από την πρώ-
τη στιγμή που κυκλοφορείς στις δι-
άφορες πόλεις ότι σε όλα τα scho-
λεία του Κονγκό οι μαθητές έχουν
ομοίομορφο ντύσιμο. Ξεχωρίζουν
και σε ξαφνιάζει το θέαμα ευχά-
ριστα. Όπως ξαφνιάζεσαι και με
την πειθαρχία που επιδεικνύουν
και με τον σεβασμό που συμπε-
ριφέρονται. Αδυνατώ να μεταφέ-
ρω την συγκίνηση και το πανηγύ-
ρι που έστησαν οι κάτοικοι όταν
κατά την επίσκεψη μας στη περι-
οχή Mikalai της Κανάγκα, ο Δε-

σπότης τους ανακοίνωσε ότι θα
ξεκινήσουν οι εργασίες για την
οικοδόμηση σχολείου δίπλα στην
υπάρχουσα εκκλησία!

Η σκέψη συνεχίζει και ιλιγγιά.
Δεν θέλω να επεκταθώ και σε άλ-
λα παραδείγματα και μορφές της
αφρικανικής «τριτοκοσμικής» ζω-
ής. Ίσως κάποια άλλη φορά.

Ο Μητροπολίτης κ. Νικηφόρος
στο Κονγκό- Κινσάσα με τον Μη-
τροπολίτη κ. Ιγνάτιο, ο π. Θεολό-
γος Χρυσανθακόπουλος στο κρά-
τος του Κονγκό- Μπράζα και οι
πολύτιμοι και θαυμάσιοι συνερ-
γάτες τους, ζουν καθημερινά ένα
θαύμα. Θαύματα ζωντανά που
δεν επιδέχονται αμφισβήτη-
ση. Πώς λειτουργούν όλα αυ-
τά; Πώς ανυψώθηκαν; Ποιος
τα φροντίζει; Ποιος φροντίζει
και ταΐζει τα 75 παιδιά του
πανεπιστημίου, τα χιλιά-
δες παιδιά των σχολεί-
ων, τα 35 παιδιά του
Ορφανοτροφείου στο
Dolisie; Ποιός θα βο-
ηθήσει να τελειώσει
η κλινική του «Αγί-
ου Λουκά του Ρώσου
του Ιατρού» στο Pointe
Noire, των Ναών της
Αγίας Φωτεινής, του Αγί-
ου Δημητρίου, το scho-
λείο στο Mikalai, το
πρώτο μοναστήρι
του Αγίου Ιωάννου
του Θεολόγου στο
Κονγκό; Η λογική
σταματάει. Αρχί-
ζει το θαύμα.
Ή καλύτε-
ρα το θαύ-

μα υπάρ-
χει και χω-
ρίς να σταμα-
τήσει η λογική
αλλά μάλλον μό-
νο όταν μας απο-
καρδιώσει το αποτέ-
λεσμα του τρόπου της
το αντιλαμβανόμαστε.

**Οι άνθρωποι της Ιε-
ραποστολής έχουν φτά-
σει πολλές φορές στο αδιέ-
ξοδο και συνεχώς παρουσιάζο-
νται λύσεις!** Οι ιστορίες που
μοιράστηκαν μαζί μας πολλές και
θαυμαστές. Στην Αφρική δεν απο-
γοστεύονται όμως, δεν απελπίζο-
νται, δεν μιλάνε για οικονομική
κρίση γιατί την ζουν καθημερι-
νά, δεν αυτοκτονούν... Ξέρουν ότι
ο Θεός είναι παρών και στέλνει
λύσεις. Μέσα στις λύσεις εί-
μαι και εγώ και εσύ και
εσείς! Όλοι μπορούμε να
γίνουμε λύσεις και βοή-
θεια. Είτε με την προσευ-
χή μας, είτε με τον σταυρό
μας, είτε και με τον οβολό
μας τον ελάχιστο!

Η «τριτοκοσμική» Αφρι-
κή διδάσκει την πολιτισμέ-
νη και Ορθόδοξη Ελλάδα.

Επιμέλεια:
Ανδρέας Ε.
Θεοδωράτος
Πολιτικός Μη-
χανικός, Msc.

Είμαι Λέφτερος!

Μουντό πρωινό Τρίτης στο τρό-
λει. Απέναντί μου ένα παλικαρά-
κι 15-16 χρονών. Φοράει ένα μαύ-
ρο μπλουζάκι με άσπρα γράμματα:
«Δεν ελπίζω τίποτα. Δε φοβούμαι
τίποτα. Είμαι λέφτερος. Νίκος Κα-
ζαντζάκης».

Τα κοιτάζω, τα κοιτάζω... Δε μπο-
ρώ να πάρω τα μάτια μου απ'αυτά
τα γράμματα. **«Είμαι λέφτερος»!**
Τί όμορφη πρόταση! Τι δυνατή!

Θυμήθηκα το «Ελευθερία ή Θά-
νατος». Ελευθερία ή Θάνατος. Πό-
ση λεβεντιά μπορεί να χωρέσει μέ-
σα της μια φράση;

Όμως το βλέμμα μου πέφτει στο
«Δεν ελπίζω τίποτα. Δε φοβούμαι
τίποτα» και μπερδεύομαι. Γιατί
και φοβάμαι και ελπίζω. Δε μπο-
ρώ ν'απαρνηθώ την ανθρωπινή φύ-
ση μου. Δεκαπέντε χιλιάδες πράγ-
ματα φοβάμαι. Μα και μ'όλη μου
την καρδιά ελπίζω!

Ο νους μου πάει στους στίχους
του Τίτου Πατρίκιου¹:

«Κι έπειτα για ποια λευτεριά του
αδέσμευτου μιλάς;

Μες στη σκλαβιά τη θέλω εγώ τη
λευτεριά σου.

Μες στη σκλαβιά, που για να κα-
ταλύσεις,
αναγνωρίζεις πρώτα κι αποδέ-
χεσαι.»

Για ποιά λευτεριά του αδέσμευ-
του μιλάς; Υπάρχει τέτοιο πράγμα
πάνω σ'αυτή τη γη;

Δεν είμαστε πια παιδιά, και οι
σκλαβιές τριγύρω αλλά και μέσα
μας όλο και πληθαίνουν. Σκλαβιά
στην τράπεζα, στο Δ.Ν.Τ., στα πά-
θη μας και τον κακό εαυτό μας,
σκλαβιά στις σκέψεις μας, στη λο-
γική μας, στους φόβους μας, σκλα-
βιά και στις χίλιες-μύριες υποχρε-

ώσεις μας, σ'ένα άρρωστο κορμί,
σκλαβιά ακόμα-ακόμα σε κάποιον
άλλο άνθρωπο, στη φθορά και το
θάνατο... Για ποιά λευτεριά του αδέ-
σμευτου μιλάς;

Άλλο πράγμα γυρεύω.

Άλλη λευτεριά είν'αυτή που ζητώ.

Μες στη σκλαβιά τη θέλω εγώ τη
λευτεριά σου! Αν μιλάμε για σκλα-
βιά που μπορεί να καταλυθεί, πάει
καλά. Με τις άλλες τί γίνεται; Πώς
μπορεί κανείς να 'ναι πολιορκημέ-
νος κι ελεύθερος μαζί;

...

Κάτι τέτοιες σκέψεις τριγυρνού-
σαν στο κεφαλάκι μου όταν έπεσε
στα χέρια μου ένα φυλλάδιο με λό-
γους του οσίου Σιλουανού του Αθω-
νίτου². Ξεφυλλίζοντάς το έφτασα
σ'ένα κεφάλαιο με τίτλο «Η αληθινή
ελευθερία». Ώπα, λέω. Εδώ είμαστε!

**«Όλοι μας ταλαιπωρούμαστε
στη γη και ζητάμε ελευθερία, μα
λίγοι ξέρουν τί είναι η ελευθε-
ρία και πού βρίσκεται. Κι εγώ
θέλω επίσης ελευθερία και την
αναζητώ μέρα και νύχτα. Έμα-**

**θα πως βρίσκεται κοντά στο Θεό
και δίνεται απ'Αυτόν σ'όσους
έχουν ταπεινή καρδιά, σ'όσους
μετανόησαν και έκοψαν το θέ-
λημά τους ενώπιον του Κυρίου».**

Και παρακάτω, **«Ο Κύριος μας
έδωσε την εντολή να αγαπάμε
ο ένας τον άλλον. Αυτή είναι η
αληθινή ελευθερία: η αγάπη για
το Θεό και τον πλησίον».**

Άλλο πάλι και τούτο! Δε θυμίζει
σε τίποτα τη συνταγματικά κατοχυ-
ρωμένη ελευθερία μας ή τις παρα-
πάνω φιλοσοφίες. Εδώ μιλάει για
ταπείνωση, για θυσία και για αγά-
πη! Εδώ λέει πως η ελευθερία δεν
είναι δικαίωμα για το οποίο πα-
λεύουμε, αλλά δώρο που μας δίνε-
ται άνωθεν αν το ζητήσουμε...Θέ-
τει ως προϋπόθεση της ελευθερί-
ας την υπακοή!

Κύριε ελέησον! Τι μυστήρια πρά-
ματα είν'αυτά...

Επιμέλεια:

Μαριαλένα Μωραΐτου

τελειοφ. Νομικής

Αθηνών

¹ Τίτου Πατρίκιου, «Πάθη»

² Οσίου Σιλουανού του Αθωνίτου,

«Η γνωριμία με το Θεό», Φωνή
των Πατέρων, τ. 24, Ωρωπός Αττι-
κής, 2009

Η άληθη άποψη στη σύγχρονη κρίση

Αποσπάσματα από την Ομιλία που συνδιοργάνωσαν στο Πανεπιστήμιο η Χριστιανική Φοιτητική Δράση (Χ.Φ.Δ.) και η Χριστιανική Φοιτητική Ένωση (Χ.Φ.Ε.), με Ομιλητή τον κ.. Κωνσταντίνο Χολέβα, Πολιτικό Επιστήμονα*.

Το να μιλάς για την κρίση στην εποχή της κρίσης είναι αρκετά ενδιαφέρον. Κάποιες σκέψεις θα σας μεταφέρω, κάποιες προσωπικές αντιλήψεις και κάποιες απόψεις από διαβάσματα που κάνει ο καθένας.

Τι είναι κρίση;

Τι είναι κρίση; Τι σημαίνει στα ελληνικά κρίση. Μην απαντήσετε, οι έννοιες είναι πάρα πολλές. Όσα λεξικά και να ψάξετε θα βρείτε πάρα πολλές. Ως χριστιανοί, ξέρουμε πως υπάρχει η έννοια της κρίσης που σημαίνει Δίκη και λέω· μήπως η κρίση είναι μια μορφή θείας δίκης; Μήπως για όσους πιστεύουμε στον Θεό, η κρίση είναι μια μορφή θείας δίκης, ένας τρόπος για να μας δώσει ένα μήνυμα ο Θεός πως κάπως ξεφύγαμε, ότι ίσως δώσαμε έμφαση περισσότερο σε υλικά αγαθά, ότι δεν στηριχθήκαμε στην πρόνοια, στην προσευχή στην βοήθειά του; Μήπως ο Θεός μας χτυπάει καμπανάκι για να μας βοηθήσει; Μήπως παρασυρθήκαμε;

Αν δεχτούμε πως η κρίση είναι ένα καμπανάκι από τον Θεό, ότι ξεφύγαμε, ίσως τότε να πρέπει να αναζητήσουμε το πιο σημαντικό φάρμακο, το αντίδοτο στην κρίση.

Αν διαβάσουμε τα κείμενα της εκκλησίας μας, θα δούμε ότι μιλούν για ελπίδα, θα δούμε ότι μιλούν για την σταυροαναστάσιμη πορεία. Τι σημαίνει αυτό; Ότι, ως χριστιανοί, πιστεύουμε πως μετά την Σταύρωση ακολουθεί η Ανάσταση. Και ζούμε τη Μ. Εβδομά-

δα, θλιβόμαστε με τα πάθη του Κυρίου, αλλά προσμένουμε την Ανάσταση. Μήπως και αυτό είναι ένα μήνυμα που μας δίνει την ελπίδα; Και ως λαός, και ως άνθρωποι. Άλλωστε όπως λέει ο λαός μας «και τούτος ο ανήφορος, κατήφορο θα φέρει». Υπάρχουν οι δύσκολες μέρες, θα έρθουν οι καλύτερες. Πάντως εμείς, ως Ορθόδοξοι χριστιανοί και ως Έλληνες πολίτες, και ως άνθρωποι που μελετούμε το παρελθόν, δεν πρέπει να απαισιοδοξούμε για το μέλλον. Διαφωνώ ριζικά με γνωστούς φιλοσόφους και αρθρογράφους που λένε για το «finis Graeciae», για το τέλος της Ελλάδος. Το τέλος του Ελληνισμού, «finis Hellenismi», δεν έρχεται και δεν πρέπει εμείς να πιστέψουμε ότι όλα τελείωσαν μοιρολατρικά. Όταν βλέπω τέτοια κείμενα, τέτοια αναγνώσματα, με όλο το σεβασμό στα πρόσωπα που τα γράφουν -για καλό τα γράφουν, για να μας αφυπνίσουν- απαντώ πως είμαι αισιόδοξος επειδή είμαι Ορθόδοξος, επειδή είμαι Έλληνας Ορθόδοξος. Πάνω απ' όλα, διαβάζοντας την Καινή Διαθήκη βρίσκω την ελπίδα, βρίσκω την ανάγκη να πιστέψω και να ελπίσω περισσότερο. Όμως διαβάζοντας και ως Έλληνας την ιστορία μου, παίρνω μηνύματα ότι αυτός ο λαός έχει στο dna, στην πίστη του, στην ψυχή του, αντι σώματα.

Μήπως μας θυμίζει κάτι;

Ο τόπος έχει περάσει ξανά δύσκολες στιγμές. Τώρα λέμε «τι κάνει το κράτος»; Όπως λέμε «τι κάνει η Εκκλησία»; Όλοι μας, όμως,

είμαστε Εκκλησία. Όλοι μας είμαστε υπεύθυνοι για το τι κάνει το κράτος. Όσοι είστε φοιτητές της Νομικής ή των Πολιτικών Επιστημών θα θυμάστε πως ένα από τα στοιχεία του κράτους είναι ο λαός. Εμείς, είμαστε κομμάτι του κράτους. Αλλά ακόμη περισσότερο θα σας θυμίσω ότι επιβιώσαμε σε κρίσεις μεγαλύτερες και πιο δύσκολες, χωρίς να έχουμε κράτος. Πότε; Στην Τουρκοκρατία. Είχαμε κράτος με την έννοια τη νομική; Όχι. Πολιτειακά κράτος δεν είχαμε. Τι είχαμε; Πώς επιβιώσαμε; Πώς σήμερα έχουμε ορθόδοξη πίστη και ελληνική γλώσσα; Πώς κρατήσαμε τα στοιχεία μας αυτά; Πώς αντέξαμε; Πώς πέτυχε το '21

μετά από 80 επαναστάσεις που δεν πέτυχαν; Και αυτό είναι ένα μήνυμα εμμονής και επιμονής. Στα σχολικά βιβλία λένε για δύο ατυχείς εξεγέρσεις: του Διονυσίου Φιλοσόφου, που τον έγδαραν ζωντανό στα Γιάννενα το 1611, και τα Ορλωφικά, τότε που υποσχέθηκαν οι ναύαρχοι αδερφοί Ορλώφ, της Μεγάλης Αικατερίνης να έρθουν να μας βοηθήσουν. Τελικά αδιαφόρησαν και έμεινε μόνος του ο Κατσώνης. Και δεν έγιναν μόνο αυτές. Ογδόντα επαναστάσεις πραγματοποιήθηκαν μέχρι τελικά να γίνει η απελευθέρωση. Και πως επιβιώσαμε; Τι είχαμε;

Είχαμε Εκκλησία που κρατούσε την πίστη, την αισιοδοξία, κρατούσε ένα όραμα. Μιλώντας για Ανά-

σταση, ο Έλληνας πίστευε και στην Ανάσταση του Γένους. Κάθε Πάσχα που χτυπούσαν οι καμπάνες –και επέτρεπε ο Τούρκος να χτυπούν οι καμπάνες και να πέφτουν και οι μπαταρίες (πυροβολισμοί)- ο Έλληνας έλεγε «Χριστός Ανέστη», προσέθετε και «η Ελλάς Ανέστη». Η εκκλησία κράτησε και την εθνική συνείδηση, με την έννοια του γένους των Ρωμηών, των ορθοδόξων Ελλήνων. Έλληνες και Ρωμιοί και Γραικοί και τα τρία ονόματα χρησιμοποιήθηκαν από Αγίους, από ομολογητές και από ήρωες του '21 και από διανοούμενους. Το «Ρωμηός» είναι πιο Χριστιανικό, το «Γραικός» είναι από τον Αριστοτέλη πιο αρχαιοελληνικό και πιο ευρωπαϊκό. Στη συνέχεια το «Έλληνας» τα καλύπτει όλα και γι' αυτό σήμερα το χρησιμοποιούμε πιο πολύ. Η Εκκλησία κράτησε τη γλώσσα. Οι Καππαδόκες στα χωριά του Αγ. Αρσενίου και του Γέροντος Παΐσιου, μιλούσαν τούρκικα, ήταν τουρκόφωνοι. Πολλοί από εσάς μπορεί να έχετε παππούδες και γιαγιάδες που ήρθαν από τη Μικρασία και μιλούσαν τούρκικα. Πώς κράτησαν επί πέντε αιώνες οι Καππαδόκες, που είχαν υποδουλωθεί νωρίτερα; Τούρκικα μιλούσαν εκεί, αλλά οι Ορθόδοξη Θεία Λειτουργία

ήταν στα ελληνικά, έτσι σώθηκε η γλώσσα.

Τι άλλο είχαμε; Είχαμε Μεγάλη Ιδέα! Παρεξηγημένη σήμερα από πολλούς. Στα σχολικά βιβλία σήμερα δεν υπάρχει ή υπάρχει με μια μορφή κάπως αρνητική. Τι έλεγε η Μεγάλη Ιδέα; Έλεγε πως αυτός ο λαός έπρεπε να πάψει να είναι υπόδουλος. Μια ιδέα που ξεκίνησε επί Φραγκοκρατίας όταν οι σταυροφόροι το 1204 πήραν την Κωνσταντινούπολη και ανδρώθηκε επί Τουρκοκρατίας, το «πάλι με χρόνια με καιρούς». Και τότε έπρεπε να υπάρχει αυτή η ιδέα. Έπρεπε να υπάρχει γιατί το όραμα ξυπνάει τον σκλαβωμένο λαό να προχωρεί.

Τι άλλο είχαμε; Αγάπη στα γράμματα. Παράδειγμα: ένα παιδάκι ονόματι Νικολάκης, ξεκινά το 1750 από ένα νησί του Αιγαίου και φεύγει αφού έμαθε τα κολλυβογράμματα από έναν ιερέα εκεί, πάει στη Σμύρνη, στην Ευαγγελική σχολή –πανεπιστήμιο για την εποχή, μεγάλη σχολή. Κάθεται πέντε χρόνια εκεί, μακριά από τους γονείς του με ένα τριμμένο ρασάκι, με ένα κεράκι να πέφτει πάνω από στα βιβλία του, με τρύπια παπούτσια, με μηδέν χαρτζιλίκι από τους γονείς του, χωρίς επικοινωνία μαζί τους –μιας και τότε δεν υπήρχαν ούτε φαξ, ούτε κινητά. Οι γονείς του πέντε χρόνια ήξεραν ότι ο Νικολάκης ήταν στο έλεος του Θεού, ότι μάθαινε γράμματα. Και παρ' όλες τις δυσκολίες ο Νικολάκης έμαθε και τα αρχαία ελληνικά του Ομήρου και του Θουκυδίδη και των Πατέρων και όλη την Καινή Διαθήκη απέξω και τη Θεολογία πολύ καλά και γαλλικά και ιταλικά και λατινικά και φυσική και μαθηματικά και ιατρική. Ο Νικολάκης Καλλιβρούτσος, είναι ο Αγ. Νικόδημος ο Αγιορείτης, που έφυγε από την Νάξο γιατί αγαπούσε τα γράμματα. Και ζωγραφίζει την καρδιά και περιγράφει τη λειτουργία του αίματος και θυμάται απ' έξω τους Πατέρες και πάει

σε ένα νησί με τον γέροντά του και θυμάται απ' έξω όλους τους Αρχαίους και όλη την Καινή Διαθήκη και γράφει βιβλίο με παραπομπές, χωρίς να έχει πρόσβαση στα βιβλία, ούτε διαδίκτυο την εποχή εκείνη. Γιατί μάθαιναν να διαβάζουν. Μάθαιναν να κοπιάζουν. Και διερωνόμαστε· η παιδαγωγική φιλοσοφία των τελευταίων δεκαετιών που λέει «μη βάζεις κόκκινο στα γραπτά του παιδιού», «μην το κουράζεις πολύ», «μην του βάζεις πολλές ασκήσεις», «μην του βάζεις πολλή γραμματική», «μην γράφει έκθεση αλλά μόνο περίληψη», «μη μαθαίνει κανόνες», «μη μαθαίνει τόνους και πνεύματα» -γιατί τα καταργήσαμε για οικονομία χρόνου και μάλλον ανορθόγραφα βγαίνουν τα παιδιά- αυτό το «μη, μη, μη...» βοήθησε; Γιατί τα παιδιά την εποχή του Νικολάκη-Αγ. Νικοδήμου- μάθαιναν γράμματα, υπό δουλείαν, χωρίς τα στοιχειώδη υλικά μέσα και ήξεραν άπταιστα και τα αρχαία και τα νέα ελληνικά και χειρίζονταν τα πάντα και ήταν και ρήτορες και συγγραφείς; Ερώτημα το θέτω για όσους ασχολείστε με την παιδαγωγική.

Τέλος, τι άλλο είχαμε; Είχαμε ιδιωτική πρωτοβουλία με εθνική συνειδηση. Είχαμε επιχειρηματίες, εμπόρους, ναυτικούς με εθνική συνειδηση. Έφευγε ένα φτωχό παιδί από τα Γιάννενα, ο Ζώης Καπλάνης -που έμαθε και αυτός γράμματα το βράδυ, διαβάζοντας στο μαγαζί του εμπόρου αφεντικού του πάνω στα σακιά- πήγε στη Ρωσία έγινε έμπορος, έγινε πλούσιος, αλλά τα χρήματα τα έστειλε στα Γιάννενα για να γίνει η σχολή που είναι γνωστή ακόμα και σήμερα, η «Καπλάνειος Σχολή». Εθνικοί ευεργέτες· επιχειρηματίες, έμποροι, ναυτικοί.

Να λοιπόν πως επιβιώσαμε χωρίς κράτος! Με Εκκλησία, όραμα τη Μεγάλη Ιδέα, αγάπη στα Γράμματα, ιδιωτική πρωτοβουλία και Ανθρώπους με εθνική συνειδηση.

«Δυστυχώς Επτωχεύσαμε»

Και να πω και άλλη μια ιστορία, πιο κοντινή στα σημερινά. Σήμερα ακούμε για πτώχευση, τι σημαίνει αυτό; Που θα πάει η Ελλάδα αν συμβεί αυτό; Δεν είμαι οικονομολόγος να σας πω τι ακριβώς σημαίνει πτώχευση. Ναι έχει ξαναγίνει, πραγματική, επίσημη πτώχευση. Και πιο το αποτέλεσμα; Αφυπνισθήκαμε, φιλοτιμηθήκαμε και απελευθερώσαμε εκατομμύρια υποδούλους Έλληνες. Θα σας πω το ιστορικό παράδειγμα· 1853, πρωθυπουργός Χαρίλαος Τρικούπης. Δανείζεται και ξεπληρώνει προηγούμενα και προπροηγούμενο δάνειο. Ζητά από την Αγγλία προνοιακούς όρους για να ξεπληρώσει τα προηγούμενα δάνεια και του λένε οι Άγγλοι θα σου δώσουμε δάνειο αν υποθηκεύσεις τα εθνικά σου θέματα στην Αγγλία. Τότε ήταν το Μακεδονικό και το Κρητικό ζήτημα -δεν είχαν ενωθεί ακόμα με την Ελλάδα. Και λέει ο Τρικούπης «όχι, δεν υποθηκεύω την εξωτερική μου πολιτική στη Βρετανία και σε οποιαδήποτε άλλη δύναμη». Έτσι κάνει την ιστορική δήλωση «Δυστυχώς επτωχεύσαμεν». Αλλά είπε και μια άλλη φράση που δείχνει την ελπίδα ενός πολιτικού μεγαλεπήβολου: «η Ελλάς προώρισται (δηλ. είναι προορισμένη) να ζήσει και θα ζήσει». Και τον διώχνουν και δεν βγήκε καν βουλευτής. Συνεχίζεται η ιστορία. Παίρνει τελικά δάνειο η Ελλάδα. Δεύτερο πλήγμα το 1897, Ελληνοτουρκικός πόλεμος, ατυχής. Υποχωρούμε και φτάνουν οι Τούρκοι μέχρι τη Λάρισα. Τρίτο πλήγμα, το 1898 εγκαθίσταται στην χώρα μας η «Τρόικα» της εποχής εκείνης. Έξι δυνάμεις μεγάλες δυνάμεις ευρωπαϊκές μπήκαν στην Ελλάδα και έπαιρναν δια νόμου όλα τα έσοδα που είχε το κράτος από τα κρατικά μονοπώλια, Δηλαδή σπίρτα, τσιγάρα, πετρέλαιο, αλάτι, τραπουλόχαρτα και τα τελωνεία Πειραιώς και Λαυρίου τα ήλεγχαν ξένοι. Άρα το ελληνικό δημόσιο ταμείο έχανε σημαντικά έσοδα. Αυτή η Ελλάδα η πτωχευμένη που είχε υποστεί Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο, κατόρθωσε σε λίγα χρόνια να μεγαλώσει τα σύνορά της (Μακεδονικός Αγώνας) και το 1912-1913 να απελευθερώσει Ήπειρο, Μακεδονία, Κρήτη, νησιά Αιγαίου και να ετοιμάσει την απελευθέρωση της Θράκης. Γιατί η πτώχευση του 1983 δεν οδήγησε σε απαισιοδοξία, σε αυτό το γκρίζο που βλέπουμε σήμερα, σε κατάθλιψη, αδιαφορία, άρνηση του ανθρώπου για δημιουργικότητα. Γιατί δεν οδήγησε στο όλο αυτό και τότε σε κατάθλιψη; Γιατί υπήρχαν πνευματικές αξίες.

Να θυμίσω ότι το 1896 ένας τσαρουχοφόρος νερούλας ονόματι Σπύρος Λούης κερδίζει το Μαραθώνιο και η Ελλάδα απογειώνεται. Γίνεται παγκοσμίως γνωστή. Χρυσό στο Μαραθώνιο των Ολυμπιακών Αγώνων, των πρώτων της νεώτερης εποχής. Και ρωτούν το Σπύρο Λούη «τι βιταμίνες πήρες;» -δεν υπήρχαν τότε τα αναβολικά- «ποιον είχες προπονήτη;». Και απαντάει, «το βράδυ προ του αγώνος νήστεψα και προσευ-

χθήκα στο εκκλησάκι του Μαραθώνα» -ο Μαραθώνας ήταν μακριά από την Αθήνα, μια μέρα δρόμος- «Νήστεψα και κοινωνήσα και προσευχήθηκα όπως λέει η μάνα μου. Και η Παναγία μου 'δωσε το μετάλλιο.»

Δεύτερη σημαντική πνευματική αξία που είχαν οι άνθρωποι την εποχή εκείνη είναι η αυτοθυσία. Θα μου πείτε «και σήμερα είναι εύκολο»; Αυτοθυσία είναι ένας γονιός που θυσιάζει τη διασκέδασή του, για παράδειγμα, για να μπορεί να κάτσει να διαβάσει τα παιδιά του. Κι αυτό είναι αυτοθυσία. Την εποχή εκείνη η αυτοθυσία εκφράσθηκε στο πρόσωπο ενός ήρωα, του Παύλου Μελά, που έφυγε από τα σαλόνια των Αθηνών για να θυσιασθεί στην τουρκοκρατούμενη Μακεδονία. Ο πατέρας του ήταν δήμαρχος, ο πεθερός του ο Δραγούμης πρωθυπουργός και όμως πήγε τρεις φορές στις λάσπες της Μακεδονίας για να αφυπνίσει το γένος.

Τρίτον. Ένας Γεώργιος Αβέρωφ έβαλε χρήματα και έδωσε το μισό τουλάχιστον κεφάλαιο για οικοδομηθεί το θωρηκτό Αβέρωφ του Βαλκανικού πολέμου, το πλοίο αυτό το μεγάλο.

Και τέταρτο στοιχείο, το κυριότερο. Οι Έλληνες του 1893-1912 είχαν πίστη για τη συνέχεια του ελληνισμού. Τι είναι η συνέχεια του Ελληνισμού, είναι η διαχρονική του πορεία όπως τεκμηριώνεται ιστορικά. Είναι η αίσθηση ότι χρωστούμε στους Αρχαίους και τους Βυζαντινούς. Όχι φυλετικά. Ποτέ! Ο ελληνορθόδοξος τρόπος σκέψης δεν σκέπτεται φυλετικά. Το απορρίπτουμε αυτό. Πνευματικά! Πολιτιστικά! Μια συνέχεια του Ελληνισμού στον χρόνο και στον χώρο, μία ενότητα αξιών ανά τους αιώνες.

Η κρίση ως αφύπνιση και ο ρόλος της Παιδείας

Μήπως, τα τελευταία χρόνια έχουμε πέσει στα δίχτυα ενός ευδαιμονισμού, με τη μανία για καλοπέραση που μας διδάσκουν η τηλεόραση και οι διαφημίσεις; Όσα αγοράζουμε τις τελευταίες δεκαετίες ήταν χρήσιμα; Δεν λέω να είμαστε με το τριμμένο παπούτσι του Αγίου Νικοδήμου. Προφανώς όχι! Μήπως όμως υπερχρεωθήκαμε ως άτομα και ως οικογένειες; Μήπως και ως κράτος κάναμε το ίδιο; Μήπως υπερδανειζόμασταν και για πολλούς λόγους με αποτέλεσμα σήμερα να μη μπορούμε να ξεπληρώσουμε τα πρώτα δάνεια και να παίρνουμε καινούρια κυρίως για να ξεπληρώσουμε τα παλιά; Αυτό μας οδηγεί στην αναζήτηση πιο πνευματικών αξιών. Πιστεύω λοιπόν, όπως είπα και στην αρχή, ότι ο Θεός δίνει μερικές φορές την κρίση, δίνει τη δυνατότητα να ξανασκεφτούμε ποιοι είμαστε, πού πά-

με, γιατί πάμε και τι λάθη κάνουμε. Και θέλω να πιστεύω ότι στη συζήτηση για την παιδεία που γίνεται πρέπει να μένουμε μόνο στον τρόπο εισαγωγής στα Πανεπιστήμια ή μόνο στη διοίκηση. Το ερώτημα «τι ανθρώπους βγάζουμε;». Τον homo economicus, τον καταναλωτή, τον άνθρωπο που είναι θύμα της διαφήμισης, θύμα των μεγάλων τραπεζών, των δανείων; Ή άνθρωπο ανεξάρτητο ο οποίος έχει συνείδηση ηθική, ο οποίος σέβεται το παρελθόν του, ξέρει την ιστορία του; Γι' αυτό θέλω να ελπίζω πως μέσα στην όλη κρίση, σύγκριση, επίκριση που κάνουμε χωρίς όμως υπο-κρίση, θα καταλάβουμε ότι το μέλλον του τόπου είναι μια παιδεία περισσότερο ανθρωπιστική, μια παιδεία με μεγαλύτερη έμφαση σε αρχές και αξίες, μια παιδεία που θα βγάζει άνθρωπο -άνω θρώσκοντα- σε αντίθεση με τις λατινικές γλώσσες όπου ο άνθρωπος είναι homo, χώμα, ύλη. Να είναι μια παιδεία η οποία δεν θα μας αποκόψει ούτε από τη γλώσσα μας, την ενιαία ελληνική. Γιατί αρχαία, βυζαντινά, ευαγγελικά, είναι μία η γλώσσα μας. Δεν είναι ξένη γλώσσα τα αρχαία, μία είναι η γλώσσα μας. Ούτε από την ιστορία μας να αποκοπούμε ούτε από ορθόδοξα θρησκευτικά μας. Άλλωστε σήμερα σε όλη την Ευρώπη βλέπουμε να επανέρχεται με έμφαση η ανάγκη για περισσότερη ανθρωπιστική παιδεία.

** Τα αποσπάσματα που δημοσιεύουμε έχουν τύχει επεξεργασίας κατά τη μεταφορά τους από τον προφορικό στον γραπτό λόγο από τον κ. Κωνσταντίνο Χολέβα, τον οποίο ευχαριστούμε θερμά.*

Επιμέλεια:

Ανδριανή Ντινέρη,
Δασκάλα

Αγγελική Καλκάνη

τελειόφ. Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
& Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ

**Η άλλη άποψη
στη σύγχρονη
κρίση**

κ. Κωνσταντίνος Χολέβας
Πολιτικός Επιστήμων

Τετάρτη 21 Μαρτίου
ώρα 13:00

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ναυαρίνου & Χαρ. Τρικούπη, Αμφιθέατρο ΜΑΝΧ

ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗ ΦΩΤΙΣΤΙΚΗ ΕΝΔΕΙΞΗ
210 7700170 | www.xfc.gr

Εσχατή ώρα.

-Εν ειρήνῃ του Κυρίου δε- νθώμεν...

Έξω χαμός, σκύλοι άγριοι αν-
θρωπόμορφοι, με κάθε φονι-
κό σύνεργο στα χέρια, τρέχουν
λυσσασμένοι να δώσουν θάνα-
το. Έτσι απλά, χωρίς αιτία, χω-
ρίς όφελος, σφάζουν και σφάζο-
νται σ' αιματηρό μεθύσι. «Οξείς
οι πόδες αυτών εκχέαι αίμα...»

-Υπέρ ευκρασίας αέρων...

Νεφέλη ραδιενεργή, λευκή
πνιγηρή σκόνη, πηχτός σαν λά-
δι άνεμος, ριπές καυτές και βουή
απελπισίας ζώνουν τον ουρανό
του Χοκκάϊντο, μόνος τόπος που
απόμεινε πια ζωή –έστω και λι-
γοστή. Κροτάλισμα ελικόπτερου,
έλικες που σκίζουν την ομίχλη
και αγωνία, πού να πιάσει στε-
ριά σ' αυτόν τον ουράνιο θανα-
τερό ωκεανό...

-Υπέρ πλεόντων...

Θάλασσα αχνιστή, πρασινο-
κίτρινη βρωμερή ψαρόσουπα,
ατμίζει και ανατριχιάζει. Αχταρ-
μάς και κυκεώνας, καράβια, σπί-
τια, ζώα και άνθρωποι, πλεούμε-
να παλινδρομούν στ' απανωτά
τσουνάμι. Παφλασμοί, φούσκες
ηφαιστεια και κύματα ογκόλι-
θοι που σβήνουν κάθε τόσο στην
ανταριασμένη και χαρακωμένη
στεριά...

-Στώμεν καλώς, στώμεν μετά φόβου!

Αδύνατο να σταθεί άνθρωπος.
Η γη βγάζει σπυριά, το χώμα

υποχωρεί, ατμοί δυσώδεις ανα-
δύονται από τα έγκατα. Ήλιος
θολός βυσσινοκόκκινος, καθρε-
φτίζεται σε σταχτί νερόλακκους
και ιδρωμένα κουφάρια. Κουφά-
ρια παντού γύρω, χαλί κουφάρια
αγκυλωμένα, αγνώριστα, γυαλί-
ζουν σα λεωφόρος μετά από νε-
ροποντή. Βρέχει στάχτη –ξανά
και ξανά και ξανά, στάχτη και
πανικό...

-Αμήν, αμήν, αμήν.

Συμφωνία ζωής από το σώμα
των πιστών. Όσοι σήμερα, στο
εδώ και το πανταχού, στο νυν
και στο αεί, συναγμένοι στη λει-
τουργία, μάλλον τη στερνή -κι αν
προκάνει ν' απολύσει. Πουλιά
νεκρά στάζει ο ουρανός απέξω,
η ζέστη αφόρητη, η ραδιενέργεια
λιώνει σάρκες, η ανάσα αναπο-
φάσιστη να βγει. Ώρα σημαδια-
κή, ώρα μηδέν, καιρός φονιάς,
«καιρός του ποιήσαι τω Κυρίω».

-Μετά φόβου Θεού...

Μετάληψη εις ζωήν αιώνιον.
Οι δήμιοι ζυγώνουν, η πυρκα-
γιά τους παραβγαίνει στην τε-
λική ευθεία, μα το «μικρό ποί-
μνιο» των στερνών πιστών δε
σκιάζεται πια. Ο Κύριος εγγύς.
Μαύροι καπνοί σαν θόλος ζώ-
σανε την παγόδα του Αγίου Τα-
καίρο. Όλα τελειώνουν, όλα τέ-
λεια. Μαραναθά!

Επιμέλεια:

Μανώλης Παντελής

Λέκτορας Α.Π.Θ.

Η Εκκλησία σήμερα: Έκκληση για να τη δούμε αληθινώς!

Ένα είναι το επίκαιρο θέμα αυτή την περίοδο, η πολυσυζητημένη «κρίση» που αντιμετωπίζει η χώρα μας. Είναι το κυρίαρχο ζήτημα στις ειδήσεις, στα χείλη των ανθρώπων που συναντιούνται για να πουν τα νέα τους. Και η συζήτηση αυτή περιλαμβάνει απόψεις, επικρίσεις, απορίες, οργή, αγανάκτηση και δυσοίωνες προβλέψεις για το αβέβαιο μέλλον που μας περιμένει. Η δική μου αίσθηση πάνω στο θέμα είναι κάπως αόριστη και μπερδεμένη. Ένα είναι σίγουρο: Όταν μια χώρα έχει πρόβλημα, τότε δε μπορεί να πάσχει μόνο η οικονομία για παράδειγμα, που είναι και η πιο εμφανής στις μέρες μας, αλλά μικρές ή μεγαλύτερες ρωγμές θα συναντήσει κανείς σε όλους τους τομείς που τη διέπουν. Κι αυτό, γιατί οι ίδιοι οι άνθρωποι πρώτα απ' όλα άρχισαν να «ραγίζουν»... Μέσα στο γενικό σκηνικό παρακμής, λοιπόν, δε θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση και ο εκκλησιαστικός χώρος. Κάτι δεν πάει καλά κι αυτό είναι εμφανές.

Πώς έχει η κατάσταση;

Αν παρατηρήσουμε τη σχέση του ελληνικού λαού με την Εκκλησία στο παρελθόν, θα δούμε ότι πάντα υπήρχε ένας πολύ στενός σύνδεσμος, που γίνεται αντιληπτός μέσα από τα ήθη και έθιμα, την ιστορία, τη διάλεκτο... Όμως, σήμερα, φαίνεται να έχουμε αποξενωθεί από αυτόν τον θεσμό και στο μυαλό πολλών έχει ταυτιστεί με τους μεγάλους

ηλικίας ανθρώπους και γενικά με τον συντηρητισμό.

Τις Κυριακές, οι ενορίες είναι άδειες από νέους, ο θρησκευτικός γάμος θεωρείται πια ανούσια, ξεπερασμένη και τυπική διαδικασία, γι' αυτό και προτιμάται ο πολιτικός. Το ίδιο συμβαίνει και με τα άλλα μυστήρια, αφού λίγοι είναι αυτοί που κατανοούν τι ακριβώς γίνεται και ποιο το νόημα για το καθετί. Στις συζητήσεις, όταν η κουβέντα πάει σε «εκκλησιαστικά χωράφια», κάποιοι απλά δεν έχουν γνώμη, άλλοι σνομπάρουν και άλλοι αρχίζουν τις κατηγορίες για τους παππάδες και τα νέα σκάνδαλα που προκύπτουν-και όχι άδικα, καθώς δεν είναι λίγες οι φορές που υιοθετείται μια υλιστική εικόνα που προκαλεί.

Στα μάτια των πολλών, η Εκκλησία φαντάζει ως κάτι απόμακρο, που δε ξέρουμε γιατί υπάρχει και στην τελική δε μας νοιάζει κιόλας, γι' αυτό και δεν έχει θέση στην καθημερινότητα μας. Άλλωστε, κατά γενική ομολογία όλα αυτά θεωρούνται ξεπερασμένα, οπότε ποιος ασχολείται! Όπως φαίνεται, η σχέση των ανθρώπων με το Χριστό έχει ατονήσει βαθύτατα και η Εκκλησία αντιμετωπίζεται διστακτικά, αν όχι καχύποπτα.

Αυτό που με προβληματίζει περισσότερο όμως, δεν είναι τόσο η εικόνα της Εκκλησίας στα μάτια των ανθρώπων, όσο το πώς φτάσαμε εκεί... Τι έφταξε και αυτό που θα μπορούσε να είναι το ιδανικό στήριγμα για μας ειδικά τώρα στις δύσκολες στιγμές, δεν το θέλουμε πια στη ζωή μας..

Ποιοι είναι οι λόγοι;

Αρχικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι ένας σημαντικός παράγοντας είναι η άγνοια μας, τόσο πάνω στα θέματα της πίστης μας, όσο και στον ακριβή ρόλο της Εκκλησίας. Δεν ξέρουμε καλά-καλά την πίστη μας, ούτε οι «εντός Εκκλησίας» και ακόμα και στις βασικές έννοιες δεν έχουμε μια ξεκάθαρη

εικόνα και άποψη. Από μικρή θυμάμαι είχα διάφορες απορίες για ουσιαστικά θέματα και οι γύρω δεν είχαν να μου δώσουν μια ικανοποιητική απάντηση. Και σε αυτό φταίμε και εμείς οι ίδιοι που δεν ασχολούμαστε, δεν ψάχνουμε, αλλά και οι κληρικοί που δε μας οδήγησαν σωστά σε αυτήν την αναζήτηση και γνωριμία με το Χριστό. Κι αν δε γνωρίζουμε εμείς την πίστη μας, πώς θέλουμε να τη γνωρίσουν οι υπόλοιποι και πώς να εκτιμήσουν την αξία της;

Η άγνοια μας αυτή, ως επακόλουθο, επεκτείνεται και στο ποιος είναι ο ρόλος της Εκκλησίας. Γιατί υπάρχει, τι κάνει ακριβώς; Αυτά είναι ερωτήματα που δεν τα έχουμε απαντήσει πλήρως μέσα μας. Έτσι, η πλειοψηφία των ανθρώπων την έχει συνδέσει με την οπισθοδρόμηση, τη μονοτονία, ενώ στην πραγματικότητα είναι το ακριβώς αντίθετο! Πρεσβεύει την ανατροπή, την επαναστατικότητα, αφού μιλάει για πόρνες και ληστές που σώζονται και για μια απέραντη αγάπη χωρίς όρια. Δεν έχουμε κατανοήσει, όμως το αληθινό μήνυμα της Εκκλησίας, γι' αυτό δε ξέρουμε πόσο τη χρειαζόμαστε στη ζωή μας. Και για αυτό το λόγο όσοι είναι «εκτός» δεν ελκύονται να μπουν μέσα!

Ύστερα, έρχεται το κύριο κομμάτι ευθύνης, που είναι και το πιο ουσιαστικό. Το περιθώριο στο οποίο έχει μπει η Εκκλησία σήμερα έχει να κάνει με την αποξένωσή της από το σκοπό της και το μήνυμα που ευαγγελίζεται. Όσοι απαρτίζουμε την Εκκλησία-ιερείς και λαϊκοί αποτύχαμε παταγωδώς σε αυτό. Δεν είμαστε αληθινοί χριστιανοί, με όλη τη σημασία της λέξεως κι αυτό φαίνεται από τον άκρατο υλισμό που μας διακατέχει, την υποκρισία, το λόγο μας που έχει πάψει να είναι αυθεντικός και δε συμβαδίζει με τις πράξεις μας. Είμαστε χλιαροί και κλεινόμαστε στον εαυτό μας, με αποτέλεσμα η αγάπη που δίνουμε στους γύρω να' ναι μετρημένη και συχνά νο-

θευμένη. Δεν αφήσαμε το Χριστό να μπει μες την καρδιά μας και να αγιάσει όλη μας τη ζωή, γι' αυτό και το παράδειγμα που δίνουμε είναι ελλιπές, πάσχει. Γι' αυτό και δεν αλλάζουν οι γύρω μας.. Τι καλό να δουν για να το μιμηθούν, αν τα όσα κάνουμε δε διαφέρουν από όσα κάνουν και εκείνοι που υποτίθεται δεν πιστεύουν; Είναι αυτό που είχε πει κάποτε κάποιος «Γίνε εσύ άγιος και τότε θα γίνουν και οι άλλοι γύρω σου!» Την κατάσταση περιγράφει με τον καλύτερο τρόπο μια φράση που διάβασα πρόσφατα από μια ομιλία του μητροπολίτη Αλεξανδρουπόλεως Άνθιμου: «Όλα αποδεικνύουν τη δειλία μας να δοκιμάσουμε το βιώσιμο του Ευαγγελίου στο σήμερα και το εφικτόν της κατά Χριστόν ζωής».

Ένας άλλος λόγος που θα μπορούσαμε να πούμε ότι έχει συμβάλει στην απομάκρυνσή μας από την Εκκλησία και το Θεό γενικότερα είναι και ο σύγχρονος τρόπος ζωής. Σε μια κοινωνία, όπου έτσι όπως έχει διαμορφωθεί, κυριαρχεί το άγχος, η ανασφάλεια, όπου όλοι τρέχουν από το πρωί μέχρι το βράδυ και πάλι δεν προλαβαίνουν, που καιρός για το Θεό! Πολλά τα προβλήματα, πολλές οι μέριμνες, οι ανάγκες μας. Σαν την παραβολή του σπορέως δηλαδή, όπου ακόμα και αν ο σπόρος πέσει, δε μπορεί να καρποφορήσει, γιατί τον πνίγουν τα αγκάθια...

Μάθαμε να καταναλώνουμε, να επιθυμούμε όλο και περισσότερα, να ικανοποιούμε τον εαυτό μας με πολλά αγαθά, θεάματα και οτιδήποτε άλλο μπορεί να μας χαρίσει μια πρόσκαιρη απόλαυση, ακόμα κι αν αυτό συμβαδίζει με μια κατώτερη ποιότητα ζωής, οδηγεί σε ηθικά παραστρατήματα. Σημασία έχει πια μόνο το παρόν, «εμείς να περνάμε καλά». Αυτό προβάλλεται συστηματικά από τα Μέσα Ενημέρωσης, και αυτό προωθείται από τα διάφορα οπτικοακουστικά ερεθίσματα της εποχής μας. Το αποτέ-

λεσμα; Εγκλωβιστήκαμε στο «εγώ» και στο τώρα.. Δεν υπάρχει μέλλον, προοπτική, δεν έχουμε όραμα. Η πίστη θεωρείται πια αδυναμία και τα όσα λέει η Εκκλησία μοιάζουν ανόητα, ξεπερασμένα. Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, λοιπόν, φαίνεται να μην έχει θέση ο Θεός στη καθημερινότητά μας, καθώς μοιάζει παράταιρος με τα όσα προστάζει η εποχή... να καταντάμε να νομίζουμε ότι φταίει η Εκκλησία, ενώ αυτή πραγματικά μας καλεί να ζήσουμε την ανώτερη ζωή του Αγίου Πνεύματος, μέσα στη χαρά και την ελπίδα της αιώνιας ζωής...

Συμπερασματικά, φαίνεται ότι η Εκκλησία έπαψε να κατέχει πρωταγωνιστικό ρόλο στις ζωές μας. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι περνάει μια «κρίση», αλλά θα ήταν λάθος, καθώς κρίση περνούν μόνο οι άνθρωποι. Η Εκκλησία παραμένει αναλλοίωτη, αφού δεν είναι ένα ανθρώπινο δημιούργημα, αλλά έχει ως αρχηγό της τον Χριστό. Εμείς είμαστε αυτοί που ξεγελαστήκαμε από το σύγχρονο τρόπο ζωής θεωρώντας ότι μπορούμε να ζήσουμε και χωρίς αυτήν. Απ' ότι φαίνεται όμως, κάναμε λάθος...

Η Εκκλησία να μας είναι απαραίτητη, καθώς μπορεί να μας προσφέρει κάτι που δε μπορούμε να βρούμε πουθενά αλλού. Μας φέρνει σε επαφή με το Θεό, μας βοηθά να Τον ανακαλύψουμε και να χτίσουμε μια αληθινή σχέση μαζί του, εντελώς προσωπική. Να πάρουμε δύναμη, ελπίδα από Εκείνον και να τη βάλουμε στη ζωή μας. Να αποκτήσουμε στόχο και όραμα. Μια τέτοια Εκκλησία δε νομίζετε ότι μας χρειάζεται τελικά; Νομίζω ότι ίσως μας είναι πιο αναγκαία από ποτέ! Γι' αυτό αξίζει να πάρουμε λίγο πιο ζεστά το θέμα, να την πλησιάσουμε και να ανακαλύψουμε το αληθινό της πρόσωπο. Να τη δούμε αλλιώς δηλαδή!

Επιμέλεια:
Ελένη Ατματζίδου
φοιτ. Ιατρικής

Δημιουργοί

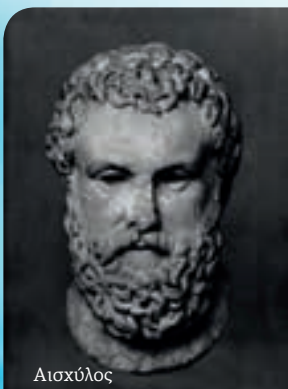
Σκέφτομαι... όλο σκέφτομαι... κάθομαι και συλλογίζομαι... συζητώ... αλλά στο τέλος δεν κάνω τίποτα... ως συνήθως.

Από την αρχαιότητα, σε αυτόν εδώ τον αγιασμένο τόπο, χιλιάδες είναι οι δημιουργοί που ταύτισαν την ιστορία τους με τη ζωή ενός ολόκληρου λαού. Κάθε είδους και εποχής δημιουργοί. Φιλόσοφοι, επιστήμονες, ρήτορες, τραγωδοί, κωμωδοί, ποιητές, μουσικοσυνθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες. Μα όλοι τους πάνω από όλα δημιουργοί. Καλλιτέχνες. Με λεπτή αίσθηση της ζωής και της πραγματικότητας. Καυχιέται η Ελλάδα μας για όλους αυτούς τους πνευματικούς ανθρώπους. Άλλωστε ποια άλλη χώρα γέννησε τόσους; Ένα πραγματικό μεγαλείο!

Και σήμερα; Τι γίνεται σήμερα; Όλοι αυτοί υπήρξαν μόνο για να διακοσμούν τοίχους, ράφια και βιβλιο-

θήκες; Τις ψυχές μας τι τις διακοσμεί; Την ελευθερία και τα ιδανικά εκείνων πάντως δεν τα αναγνωρίζουμε. Τα βλέπουμε, σαφώς! Αλλά δεν τα αναγνωρίζουμε. Μας θολώνει τα μάτια ο ευδαιμονισμός, η πδονή και η πλεονεξία. Οι ποιητές και οι συνθέτες των καιρών μας δεν ματώνουν για τα ιδανικά τους. Τα ξεπουλάνε για υλικά ανταλλάγματα. Για πλούτο. Ναι, αλλά κάποιος έλεγε ότι πλούσιος δεν είναι αυτός που έχει τα περισσότερα δυνατά. Αλλά αυτός που αρκείται στα λιγότερα δυνατά. Μπα; Υπάρχουν και τέτοιοι; Εγώ δεν βλέπω κανέναν. Μάλλον κρυμμένοι θα είναι. Αλλά βέβαια. Αν εμφανιστούν θα τους πουν τρελούς. Μάλλον όμως είναι οι πιο λογικοί από όλους μας. Έχουν πιάσει το νόημα. Την ουσία. Βρε για δεσ πώς γίναμε εμείς. Ό,τι μας το σερβίρουν θα το φάμε.

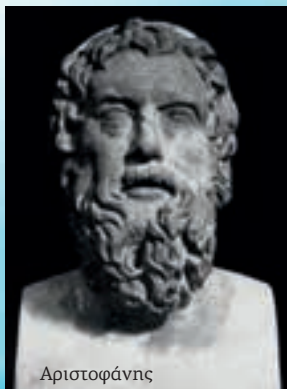
Μας έκαναν αχόρταγους, ασυγκράτητους και εμπαθείς. Που μυαλό για κάτι ουσιαστικό...

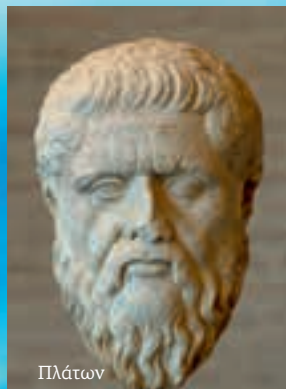
Αισχύλος

Θουκυδίδης

Αριστοφάνης

Πλάτων

Νικόλαος Γύζης

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

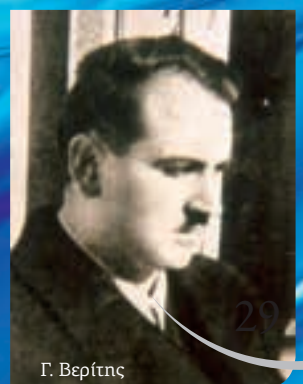
Γεώργιος Παπανικολάου

Γιώργος Σεφέρης

Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή

Γ. Βερίτης

Στα 1900 ο Γεώργιος Σουρής έγραφε.....

Ποιος είδε κράτος λιγοστό
σ' όλη τη γη μοναδικό,
εκατό να εξοδεύει
και πενήντα να μαζεύει;

Να τρέφει όλους τους αργούς,
νά 'χει επτά Πρωθυπουργούς,
ταμείο δίκως χρήματα
και δόξης τόσα μνήματα;

Νά 'χει κλητήρες για φρουρά
και να σε κλέβουν φανερά,
κι ενώ αυτοί σε κλέβουνε
τον κλέφτη να γυρεύουνε;

Όλα σ' αυτή τη γη μασκαρευτήκαν
ονείρατα, ελπίδες και σκοποί,
οι μούρες μας μουτσούνες εγινήκαν
δεν ξέρομε τί λέγεται ντροπή.

Σπαθί αντίληψη, μυαλό ξεφτέρι,
κάτι μισόμαθε κι όλα τα ξέρει.
Κι από προσπάππου κι από παππού
συγχρόνως μπούφος και αλεπού.

Θέλει ακόμα -κι αυτό είναι ωραίο-
να παριστάνει τον ευρωπαίο.
Στα δύο φορώντας τα πόδια που 'χει
στο 'να λουστρίνι, στ' άλλο τσαρούχι.

Σουλούπι, μποϊ, μικρομεσαίο,
ύφος του γόπ, ψευτομοιραίο.
Λίγο κατσούφης, λίγο γκρινιάρης,
λίγο μαγκούφης, λίγο μουντάρης.

Και ψωμοτούρι και για καφέ
το «δε βαρυνέσαι» κι «ωχ αδερφέ».
Ωσάν πολίτης, σκυφτός ραγιάς
σαν πιάσει πόστο: δερβέναγας.

Δυστυχία σου, Ελλάς,
με τα τέκνα που γεννάς!
Ό Ελλάς, ηρώων χώρα,
τί γαιδάρους βγάζεις τώρα

Γεώργιος Σουρής (1853-1919)

Που τα ήξερε όλα αυτά;
Όταν το είδα νόμισα ότι το έγραψε κάποιος σύγχρο-
νος. Όπως και να χει... Ας μην κλαίμε τη μοίρα μας...
Ας σπκωθούμε από τον καναπέ για να την αλλά-
ξουμε.

Άλλωστε, τι είναι ευτυχία για τον καθένα μας;;;

"Έπρεπε να γεράσω , αγόρι μου, για να μάθω τι εί-
ναι ευτυχία.

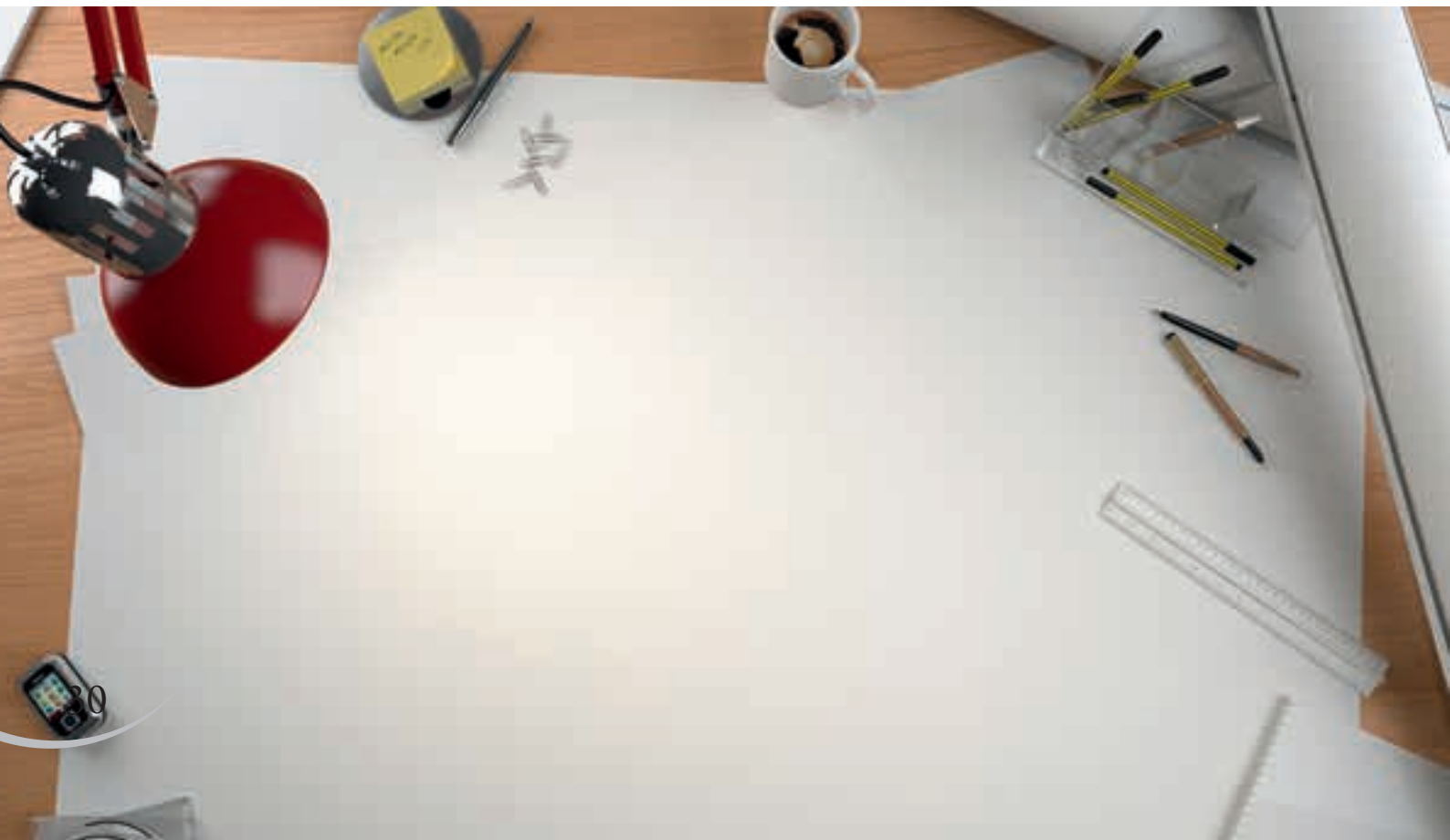
Τελικά ευτυχία είναι ένα ζευγάρι χέρια, δύο χέρια...

Αντά που θα σε αγκαλιάσουν, θα σε κρατήσουν, θα σε
κοιμίσουν, θα σε περιποιηθούν, θα σου μαγειρέψουν, θα
σε καϊδέψουν και στο τέλος θα σου κλείσουν τα μάτια.

Τα πολλά χέρια απλά σε κασιιάζουν... Χάσιμο χρόνου.
Θα το δεις κι εσύ όσο μεγαλώνεις...

Θανάσης Βέγγος

Σκέφτομαι... όλο σκέφτομαι... κάθομαι και συλλο-
γιέμαι... συζητώ... αλλά στο τέλος δεν κάνω τίποτα...
ως τότε;

ο θυμός και η οργή

κατά τους Πατέρες

Τι σημαίνουν άραγε αυτές οι δύο λέξεις; Με μία λέξη στο εκκλησιαστικό λεξικό παραπέμπουν στη λέξη «πάθος». Πολλοί αντικαθιστούμε αυτές τις λέξεις με το ρήμα «νευριάζω». Η αλήθεια είναι πως κάποιοι δε δεχόμαστε ότι υπάρχουν ή τουλάχιστον δε τις αναγνωρίζουμε σε εμάς. **Η οργή έχει να κάνει με αντίποινα.** Μας έβλαψε κάποιος πρέπει να του το ανταποδώσουμε. Το κάνουμε συνειδητά. Κινούμαστε ασυνείδητα.

Στην πραγματικότητα δεν απέχουν πολύ αυτές οι έννοιες μεταξύ τους. Έχουμε σκεφτεί όμως ποτέ γιατί θυμώνουμε; Οι Πατέρες της εκκλησίας λένε ότι η κύρια αιτία του θυμού και της οργής είναι ο εγωισμός μας. Με τη προβολή του εαυτού μας θέλουμε να δείξουμε ότι εμείς έχουμε δίκιο και κανείς άλλος. Η υπερηφάνεια δεν μας αφήνει να ακούσουμε τι έχει να μας πει ο άλλος και αντιδρούμε με προσβολές, βρισιές και χυδαιότητες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να κάνουμε κακό στον εαυτό μας αλλά και στους γύρω μας.

Δεν αντιλαμβανόμαστε όμως ότι το κακό μάς ασχημίζει, μάς κάνει να χάνουμε το κύρος μας και μειώνει την εκτίμηση που έχουν οι άλλοι για εμάς. Γινόμαστε αντιπαθείς και αποκρουστικοί και οι άνθρωποι γύρω μας μάς αποφεύγουν. Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι τα περισσότερα παραπτώματα τα πραγματοποιούμε πάνω σε αναβρασμό λόγω έλλειψης καθαρού μυαλού. Εκείνη τη στιγμή είμαστε τόσο θολωμένοι που κάνουμε άθελα μας το θέλημα του διαβόλου και γινόμαστε αιχμάλωτοί του. Με λίγα λόγια αδυνατούμε να αναγνωρίσουμε και να παραδεχτούμε την προσωπική μας αδυναμία ώστε να νικήσουμε το πάθος του θυμού από το οποίο κυριευόμαστε. Όπως λέει και ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος «**Ο θυμός δεν είναι τίποτε άλλο, παρά μια παράλογη ορμή και με τον παραλογισμό δεν μπορεί κανείς να επιτύχει τίποτε το λογικό... Γιατί ο θυμός εμποδίζει τον άνθρωπο να ιδεί καθαρά αλλά, όπως ακριβώς σε νυχτερινή μάχη, αφού τα δέση όλα και**

μάτια και αυτιά , έτσι μας οδηγεί όπου το πάθος του θυμού θέλει»¹. Με το θυμό οδηγούμαστε σε μια παιδική νοοτροπία «να περάσει το δικό μου με κάθε κόστος» ως είναι και λάθος, φτάνει να μην δικαιωθούν οι άλλοι.

Πώς όμως θεραπεύεται αυτή η τρέλα που μας βγάζει εκτός εαυτού; Το ερώτημα που πρέπει να θέσουμε στον εαυτό μας είναι αν θέλουμε τη θεραπεία. Ο θυμός είναι μία νόσος της ψυχής και απαιτεί μεγάλη προθυμία και συνεχή αγώνα από το άτομο που βασανίζεται από αυτή. Αν λοιπόν δε μοχθήσουμε και δεν κάνουμε πράξη αυτό που είπε ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, πως «**η μακροθυμία, η αμνησικακία και η πραότητα εί-**

1 Αρχιμ. Γαβριήλ Γ. Αθανασιάδης.
Ο Θυμός, Αδελφότης Θεολόγων Ο
"Σωτήρ", Έκδοσις Δεύτερη

Με το θυμό δεν κερδίζουμε αλλά χάνουμε. Πρέπει λοιπόν να έχουμε αυτοσυγκράτηση και χαλιναγώγηση του θυμού και να σκεφτόμαστε λίγο πριν ενεργήσουμε. Πώς όμως θα το πετύχουμε αυτό;

ναι εμπόδια και δεν τον αφήνουν να αυξηθεί, η δε αγάπη, η ελεημοσύνη, η χρηστότητα και η φιλανθρωπία τον οδηγούν σε μείωση και εξαφάνιση»² δεν θα έχουμε ανάλογη κατάληξη. Δεν υπάρχει δικαιολογία στο θυμό, ακόμα και να γνωρίζουμε ότι εμείς έχουμε το δίκιο πρέπει να υποχωρούμε γιατί συχνά είναι αδύνατο να επανορθώσουμε ό,τι καταστρέψαμε. Με το θυμό δεν κερδίζουμε αλλά χάνουμε. Πρέπει λοιπόν να έχουμε αυτοσυγκράτηση και χαλιναγώγηση του θυμού και να σκεφτόμαστε λίγο πριν ενεργήσουμε. Πώς όμως θα το πετύχουμε αυτό; Καταρχήν αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να προσγειωθούμε στην πραγματικότητα, να είμαστε ρεαλιστές και να ξέρουμε πως ζούμε σε ένα κόσμο με δυσκολίες όπου πολλές φορές το δίκιο διαστρεβλώνεται και για να επιχειρηματολογήσουμε τα πιστεύω μας πρέπει να έχουμε πραότητα.

Ένα επιπλέον όπλο είναι η αγάπη η οποία, όπως μας λέει και ο Απόστολος Παύλος, «**ού παροξύνεται**», δηλαδή δεν οργίζεται, δε θυμώνει, δεν παραφέρεται, αντιθέτως, διατηρεί τη γαλήνη στον εσωτερικό κόσμο του καθενός μας. Όπως μας αναφέρει και ο Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος «**όποιος απέκτησε αγάπη, έγινε ξένος της**

2 Παραπομπή από το Διαδίκτυο
: <http://sn127w.snt127.mail.live.com/default.aspx?wa=wsignin1.0>

οργής... Η τράπεζα και το γεύμα της αγάπης διαλύουν το μίσος, και τα ειλικρινή δώρα μαλακώνουν την οργισμένη ψυχή»³.

Υπάρχουν επίσης άλλα δύο φάρμακα που καταστέλλουν το θυμό. Αυτά είναι η υπομονή και η ταπείνωση. Η υπομονή είναι μεγάλο πλεονέκτημα για έναν Χριστιανό. Θεωρείται ένα από τα ισχυρότερα όπλα για να λυθεί το πρόβλημα του θυμού. Με την υπομονή μπορούμε να αγωνιζόμαστε σε δύσκολες συνθήκες και να βγαίνουμε νικητές. Οφείλουμε όμως να ασκηθούμε στην υπομονή με αποφασιστικότητα και πείσμα και τότε να είμαστε σίγουροι πως θα αξιωθούμε να γευτούμε τους καρπούς που θα μας δωρίσει ο Θεός. **Το χάρισμα της υπομονής έτσι και αλλιώς μας το δίδαξε ο ίδιος ο Κύριός μας με τη σταυρική Του θυσία προκειμένου να μας ελευθερώσει από τις αμαρτίες μας. Δεν κράτησε κακία στους δήμιους Του, υπέμεινε τα βασανιστήρια με καρτερία και στο τέλος νίκησε με την Ανάστασή Του.** Αυτό πρέπει να κάνουμε και εμείς και να ξέρουμε ότι δίπλα μας είναι ο Χριστός. Έτσι και αλλιώς το Σταυρό που μπορεί να κουβαλά ο καθένας μας, τον δίνει ο Ίδιος ο Θεός και ξέρει ότι ανάλογα με τις δυνατότητες μας μπορούμε να τον σηκώσουμε. Με την άσκηση της

3 βλ. υποσημείωση 1

υπομονής λοιπόν θα καταφέρουμε να φτάσουμε και στην ταπείνωση. Διότι **όποιος είναι ταπεινός ποτέ δε θυμώνει. Ο ταπεινός άνθρωπος δέχεται να χάσει ακόμα και αν ξέρει ότι είναι άδικο.** Η ταπείνωση είναι μεγάλη αρετή και με τη θεία χάρη του Θεού σωζόμαστε. Όπως μας λέει και ο μεγάλος Άγιος της ερήμου ο Μέγας Αντώνιος οι πειρασμοί είναι πολλοί **«είδα όλες τις παγίδες του πονηρού απλωμένες πάνω στη γη και στενάζοντας είπα: Ποιος μπορεί τάχα να τις προσπεράσει; Και μια φωνή μου αποκρίθηκε: Η ταπεινοφροσύνη»**⁴.

Ο θυμός έχει όμως μόνο αρνητικές συνέπειες; Προαναφέραμε τις συνέπειες και τα αποτελέσματα του θυμού καθώς και κάποια πνευματικά μέσα θεραπείας του. Τώρα θα δούμε πώς ο θυμός γίνεται προτέρημα. Γιατί και αυτό μπορεί να συμβεί! Εδώ πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι σε αρκετά χωρία της η Αγία Γραφή μάς παρουσιάζει μια άλλη άποψη για το θυμό η οποία είναι προσόν για τη ψυχή. Βέβαια αυτή η καλή πλευρά του θυμού είναι σπάνια αλλά υπάρχει. Το έχει πει και ο Απόστολος Παύλος στην επιστολή του προς Εφεσίους, όπως και ο Προφήτης Δαβίδ με εκείνη τη γνωστή φράση **«οργίζεσθε και μη αμαρτάνετε» (Ψ. δ' 5)**. Πώς όμως μπορούμε να διακρίνουμε τον «κακό» από τον «καλό» θυμό; Ο κακός θυμός έχει βάση το «εγώ» μας ενώ ο καλός θυμός πολεμάει το κακό και την αμαρτία. Υπερασπίζεται τα δικαιώματα του Θεού με ζήλο και τηρεί τις εντολές Του, δεν στρέφεται εναντίον του ανθρώπου που διαπράττει την αμαρτία αλλά στην ίδια την αμαρτία. Ο θυμός όμως που αντιδρά όταν ακουστεί βλασφημία προς το όνομα του Πλάστη μας ή ο θυμός που στρέφεται εναντίον του κακού μας εαυτού, είναι ο καλός θυμός. Αυτόν τον καλό θυμό μας τον έδειξε ο Κύριος που με βίαιο τρόπο και θεό-

πνευστη αγανάκτηση έδιωξε τους **«πωλούντας και τούς αγοράζοντας εν τῷ ἱερῷ ... Καὶ ποιήσας φραγγέλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ» (Ιωάν β' 14-17).**

Αντί λοιπόν να ελέγχουμε και να κατακρίνουμε τους άλλους, που εδώ που τα λέμε είναι η εύκολη λύση, περισσότερο ωφέλιμο είναι να τα βάζουμε με τον εαυτό μας, με την έννοια ότι μέσα από την αυτοκριτική μας θα εντοπίσουμε ενδεχομένως και δικά μας λάθη, θα αναρωτηθούμε μήπως και εμείς κάπου φταίξαμε ή μήπως χρειάζεται περισσότερος αγώνας από την πλευρά μας ώστε να μην αντιδρούμε με θυμό ή οργή αλλά υπομονή και αγάπη. Ας πράξουμε λοιπόν έτσι όπως ο Θεός θέλει, ας ζούμε όπως μας δίδαξε πολεμώντας την αμαρτία και τα πάθη μας και να είμαστε βέβαιοι πως η σωτηρία μας είναι κοντά.

Αυτό είναι το αντίδοτο στο διάβολο. Τον περιορίζουμε και χάνει την εξουσία πάνω μας. Αυτός είναι ο μόνος δίκαιος θυμός, η ήττα του κακού και μας το εξηγεί και ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος λέγοντας **«με πιάνει θυμός κατά τον δαίμονα που μένει μαζί μου. Αυτός ο θυμός είναι ο μόνος δίκαιος για μένα» (ΕΠΕ 9, 301).**

ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

- Αρχιμ. Γαβριήλ Γ. Αθανασιάδης. Ο Θυμός, Αδελφότης Θεολόγων "Ο Σωτήρ", Έκδοσις Δεύτερη
- «Ο θυμός, η οργή και η θεραπεία τους», εκδ. «Ετοιμασία», Καρέας 2008.
- Ηλεκτρονική διεύθυνση : <http://sn127w.snt127.mail.live.com/default.aspx?wa=wsignin1.0>

Επιμέλεια:
Νικόλαος Καλοβελώνης
Απόφοιτος Λογιστικής

4 βλ. υποσημείωση 1

Έγνοιες, σπουδές, μέριμνες, υποχρεώσεις...

Σηκώνεσαι από το κρεβάτι και με μηχανικές κινήσεις ετοιμάζεσαι να φύγεις για το μάθημα. Παίρνεις την τσάντα σου και κάτι για το δρόμο. Δεν πρέπει να αργήσεις... Τρέχεις να προλάβεις το λεωφορείο ενώ παράλληλα σκέφτεσαι ότι μια εργασία είναι ακόμα μισοτελειωμένη. Ελπίζεις το φανάρι να κρατήσει δύο λεπτά παραπάνω για να είσαι τα γράμματά σου πιο προσεγμένα. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος έχεις το νου σου να ρωτήσεις τον καθηγητή για εκείνη την έννοια που σε μπερδεψε και με την άκρη του ματιού σου κοιτάς την παρέα που χθες σου μίλησε αλλά σήμερα δεν σε θυμάται. Κάτι πρέπει να σκεφτείς για να τους προσεγγίσεις πάλι.. Είσαι πλέον στο γήπεδο αλλά δεν μπορείς με τίποτα να συγκεντρωθείς σε ό,τι σου λέει ο προπονητής. Στο μυαλό σου γυρίζει ο χθεσινός καβγάς με τον πατέρα σου... Τι να πεις για να επανορθώσεις; Και μεθαύριο είναι Κυριακή. Θες να πας εκκλησία, μα ένα έκτακτο μάθημα δεν σου αφήνει χρονικά περιθώρια. Γυρνάς σπίτι και αποκοιμιέσαι στον καναπέ, απαριθμώντας τις αυριανές σου υποχρεώσεις..

Ο άνθρωπος διασκορπίζεται

στην καθημερινότητα. Στην προσπάθειά του να ανταπεξέλθει στις σπουδές και στις έγνοιες. Αν αναλογιστεί κανείς πόσες σκέψεις μας απασχολούν και πόσο γεμάτο είναι το καθημερινό μας πρόγραμμα σίγουρα θα αισθανθεί πολύ μικρός για να ανταποκριθεί και πολύ μόνος για να επωμιστεί το φορτίο του. Από την άλλη μεριά, ο Θεός βλέπει τον άνθρωπο να χάνεται σε όλα αυτά που πρέπει να κάνει και να σκεφτεί. Και είναι εκεί, δίπλα του, έτοιμος να τον βοηθήσει σε κάθε δυσκολία της ζωής του, γιατί τον καταλαβαίνει και τον σπλαχνίζεται. Συχνά όμως ο άνθρωπος, είτε τυφλωμένος από εγωισμό πως μπορεί και μόνος του να τα καταφέρει, είτε θεωρώντας πως ο Θεός δεν μπορεί να τον νιώσει και να τον βοηθήσει, Τον απαξιώνει και Τον βγάζει από τη ζωή του. Γι' αυτόν, η λογική παίζει κυρίαρχο λόγο στην καθημερινότητά του. Αποδίδει την αποτυχία και την επιτυχία στον εαυτό του και στην προσπάθειά του.

Και όμως, ο άνθρωπος από τη φύση του είναι ένα ον που δεν δουλεύει μόνο με τη λογική, λες και είναι ένα προγραμματισμένο μηχανήμα. Πολλές φορές μπορεί να κάνει πράγματα που ξεπερ-

νούν τα όρια της λογικής, οδηγούμενος από το συναίσθημά και την πίστη του. Το γεγονός ότι χρειάζεται τη θεία βοήθεια για να ανταπεξέλθει, δεν τον καθιστά αδύναμο· το αντίθετο. Ένας άνθρωπος πρέπει να είναι πραγματικά δυνατός για να μπορεί να ακολουθεί το Θεό με ελευθερία βούλησης. Να Τον πιστεύει αληθινά, χωρίς να προσπαθεί να τον ερμηνεύσει χρησιμοποιώντας το μυαλό και τις γνώσεις του. Να Τον αγαπά με ανιδιοτέλεια και χωρίς να περιμένει ανταπόκριση.

Να προσεύχεσαι στον Θεό να σου δώσει φώτιση και ψυχική ηρεμία για όσα θα σου φέρει η ημέρα. Το θαύμα γίνεται στην ζωή σου, όταν εσύ έχεις καθαρά μάτια και ψυχή για να το δεις και να το δεχθείς. Και καθώς βλέπεις τα αδύνατα να γίνονται εφικτά και τα προβλήματα να διαλύονται, γνωρίζεις πως στέκεται Αυτός στο πλάι σου, ενισχύει τον αγώνα σου και στα δύσκολα σε κρατάει στα χέρια Του...

Επιμέλεια:
Σόνια Κάρμα
Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε.

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ Χ.Φ.Ε. 2012

ΑΘΗΝΑ Χίος

Φοιτητές: **31 Ιουλίου έως 6 Αυγούστου**
Φοιτήτριες: **23-31 Ιουλίου**

ΠΑΤΡΑ Ρίζα Ναυπακτίας

Φοιτητές: **10-12 Αυγούστου**
Φοιτήτριες: **8-10 Αυγούστου**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Ελαφίνα

Φοιτητές: **5-7 Οκτωβρίου**
Φοιτήτριες: **25-30 Ιουλίου**

ΛΑΡΙΣΑ Στόμιο

Φοιτητές: **16-18 Αυγούστου**
Φοιτήτριες: **7-9 Αυγούστου**

Πληροφορίες-Συμμετοχές: www.xfe.gr, mail: xfe@xfe.gr

Ψάξ' το καλύτερα...

Γνώρισε τα δικαιώματά σου ως καταναλωτή!

Η Παγκόσμια Ημέρα Καταναλωτή εορτάζεται κάθε χρόνο στις 15 Μαρτίου. Καθιερώθηκε το 1983 με απόφαση του ΟΗΕ, σε ανάμνηση μιας ομιλίας του αμερικανού προέδρου Τζον Κένεντι (John Kennedy), που έθεσε τις βάσεις του καταναλωτικού κινήματος. Στις 15 Μαρτίου του 1962 ο Τζον Κένεντι, σε μία μνημειώδη ομιλία του στο Κογκρέσο, σκιαγράφησε τα τέσσερα βασικά καταναλωτικά δικαιώματα: Ικανοποίηση των βασικών αναγκών, ασφάλεια, πληροφόρηση και επιλογή. Είπε, μεταξύ άλλων: «Καταναλωτές είμαστε όλοι! Πρόκειται για τη μεγαλύτερη οικονομική μονάδα, η οποία επηρεάζει, αλλά και επηρεάζεται σχεδόν από κάθε δημόσια ή ιδιωτική οικονομική απόφαση. Ο καταναλωτής είναι η μόνη σημαίνουσα οικονομική μονάδα, η οποία δεν είναι αποτελεσματικά οργανωμένη και της οποίας οι απόψεις δεν ακούγονται.» Έτσι ξεκίνησε το 1962 ο αγώνας υπέρ του καταναλωτή δια στόματος του Τζον Κένεντι ο οποίος παρουσίασε εκείνη τη χρονιά για πρώτη φορά τον Νόμο για τα Δικαιώματα του Καταναλωτή - το αποτέλεσμα πολύχρονων προσπαθειών των ανήσυχων Αμερικανών καταναλωτών.

Στην Ευρώπη η προστασία του καταναλωτή θα φτάσει τελικά το 1975 μέσω της ΕΟΚ και στην Ελλάδα ακόμα πιο αργά, συγκριμένα το 1991. Τότε θα κατοχυρωθούν επιτέλους, μετά από ψήφισμα τα δικαιώματα του Πρώτου Νόμου περί Προστασίας του Καταναλωτή.

✓ Το Δικαίωμα του Καταναλωτή στην Ασφάλεια: Το δικαίωμα δηλαδή να προστατεύεται σε σχέση με προϊόντα, διαδικασίες παρασκευής και υπηρεσίες, που αποτελούν κίνδυνο για την υγεία και τη ζωή.

✓ Το Δικαίωμα του Καταναλωτή στην Πληροφόρηση: Το δικαίωμα στη παροχή όλων των απαραίτητων ΕΓΚΥΡΩΝ (όχι παραπλανητικών διαφημιστικών δηλαδή) πληροφοριών που σχετίζονται με το εκάστοτε προϊόν έτσι ώστε να μπορεί να επιλέξει ορθώς.

✓ Το Δικαίωμα του Καταναλωτή σε Επιλογή: Το δικαίωμα στην ελεύθερη επιλογή ανάμεσα στα προϊόντα και τις υπηρεσίες με ανταγωνιστικές τιμές και, στην περίπτωση μονοπωλίων, στο να εξασφαλίζεται για κείνον η πλέον ικανοποιητική ποιότητά τους, σε λογική φυσικά τιμή.

✓ Το Δικαίωμα του Καταναλωτή σε Εκπροσώπηση: Το δικαίωμα στο να εκπροσωπείται επαρκώς ούτως ώστε να υπάρχει πλήρης κατανόηση των αναγκών του από τους πολιτικο-οικονομικούς παράγοντες που καθορίζουν τη μορφή της αγοράς. Εδώ περιλαμβάνεται επίσης το δικαίωμα της εκπροσώπησης του σε

κυβερνητικά ή άλλα σώματα λήψης αποφάσεων καθώς και το δικαίωμά του στο να φέρει σημαντικό λόγο στην διαμόρφωση των προϊόντων και των υπηρεσιών πριν ακόμα εκείνα/ες επισημοποιηθούν στην αγορά.

✓ Το Δικαίωμα του Καταναλωτή σε Αποκατάσταση: Το δικαίωμα δηλαδή στην εκπλήρωση εύλογων απαιτήσεων. Περιλαμβάνει το δικαίωμα αποζημίωσης ή αποκατάστασης (είτε λόγω παραπλανητικής παρουσίασης των αγαθών είτε λόγω μη ικανοποιητικής εξυπηρέτησης) και της παροχής νομικής βοήθειας.

✓ Το Δικαίωμα του Καταναλωτή σε Επιμόρφωση: Το δικαίωμα στην εμπεριστατωμένη γνώση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για τη λήψη μέτρων και την διαμόρφωση παραγόντων όπου αυτά και αυτοί επηρεάζουν τις αποφάσεις των καταναλωτών.

✓ Το Δικαίωμα του Καταναλωτή σε Ικανοποίηση των Βασικών του Αναγκών: Το δικαίωμα σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες που εγγυώνται την επιβίωσή του: τροφή, ρουχισμός, στέγη, ιατρική περίθαλψη, εκπαίδευση και σωστές συνθήκες διαβίωσης.

✓ Το Δικαίωμα του Καταναλωτή σε Καθαρό Περιβάλλον: Το δικαίωμά μας να ζούμε σε ένα φυσικό περιβάλλον που θα βοηθήσει στην βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην προστασία από φυσικές καταστροφές. Αναγνωρίζει την ανάγκη για προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές.

5 πράγματα που πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας πριν κάνουμε οποιαδήποτε αγορά.

- ▶ Είναι καλό να πραγματοποιούμε μία έρευνα αγοράς ακόμη και για τα φθηνά προϊόντα επιλέγοντας αυτό που μας συμφέρει περισσότερο.
- ▶ Δεν πρέπει να επιτρέπουμε να μας παραπλανούν ή να μας πιέζουν να αγοράσουμε ένα προϊόν ή μια υπηρεσία.
- ▶ Έχουμε δικαίωμα να αλλάξουμε γνώμη και να υπαναχωρήσουμε.
- ▶ Έχουμε δικαίωμα επισκευής, τεχνικής υποστήριξης, αντικατάστασης.
- ▶ Έχουμε δικαίωμα ικανοποίησης σε περίπτωση βλάβης.

Βασικές αρχές που αφορούν τις συναλλαγές όλων μας.

Προσυμβατική ενημέρωση: Όταν μας πωλούνται προϊόντα ή υπηρεσίες τηλεφωνικά ή μέσω διαδικτύου θα πρέπει να μας γίνονται

σαφώς γνωστά τα στοιχεία του προμηθευτή, τα βασικά χαρακτηριστικά του αγαθού ή της υπηρεσίας, η τιμή, η ποσότητα, τα έξοδα μεταφοράς, ο τρόπος πληρωμής, οι όροι της σύμβασης αν πρόκειται για χρηματοοικονομικό προϊόν, κάθε ποσό με το οποίο θα επιβαρυνθούμε, η διάρκεια ισχύος αν πρόκειται για προσφορά και το δικαίωμα υπαναχώρησης.

Δικαίωμα υπαναχώρησης: Σήμερα μπορούμε να αγοράσουμε ένα προϊόν τηλεφωνικά ή από το διαδίκτυο. Εάν όμως το προϊόν δεν μας ικανοποιεί ή αν δεν διαβάσαμε καλά τους όρους της σύμβασης και ανακαλύψουμε εκ των υστέρων ότι δεν μας συμφέρουν ή αν απλά το μετανιώσαμε, ο νόμος μας δίνει το δικαίωμα να υπαναχωρήσουμε μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα ανατιολόγητα. Ειδικά για συμβάσεις εντός καταστήματος έχουμε δικαίωμα υπαναχώρησης εντός 14 ημερών.

Πώληση καταναλωτικών προϊόντων: Είναι υποχρέωση του προμηθευτή να ενημερώνει τον αγοραστή για την ασφαλή χρήση, διατήρηση και συντήρηση του προϊόντος και να ενημερώνει για τους κινδύνους κατά την χρήση του. Εάν κατά την διάρκεια της εγγύησης του προϊόντος εμφανισθεί σε αυτό ελάττωμα και ο προμηθευτής αρνείται ή καθυστερεί την επισκευή, έχουμε δικαίωμα να ζητήσουμε την αντικατάσταση του προϊόντος με νέο ίσης αξίας και ποσότητας ή να υπαναχωρήσουμε από την σύμβαση. Εάν η επισκευή απαιτεί πάνω από 15 ημέρες, μπορούμε να ζητήσουμε την προσωρινή αντικατάσταση του για όσο διαρκεί η επισκευή. Με την επισκευή η εγγύηση ανανεώνεται για το νέο προϊόν ή το ανταλλακτικό που χρησιμοποιήθηκε στην επισκευή.

Παραπλανητικές εμπορικές τεχνικές: Οι επιχειρήσεις έχουν καθήκον να μην παραλείπουν “ουσιαστικές” πληροφορίες, τις οποίες χρειάζεται ένας μέσος καταναλωτής προκειμένου να λάβει απόφαση

για μια συναλλαγή. Τέτοιες πληροφορίες είναι η τιμή του είδους συμπεριλαμβανομένων των φόρων ή τα τυχόν έξοδα αποστολής, η ταυτότητα του εμπορευόμενου, το δικαίωμα αντικατάστασης, επιστροφής και το “δικαίωμα υπαναχώρησης”, εφόσον υπάρχει.

Επιθετικές εμπορικές πρακτικές: Δεν επιτρέπεται στις επιχειρήσεις να μας παρενοχλούν ή να μας επηρεάζουν αθέμιτα να προβούμε σε μια αγορά ή να υπογράψουμε μια σύμβαση. Γενικά απαγορεύονται οι επιθετικές πρακτικές που περιορίζουν έντεχνα την ελεύθερη βούληση μας και μας ωθούν να πάρουμε μια απόφαση που κάτω από διαφορετικές συνθήκες δεν θα λαμβάναμε.

Καταχρηστικοί όροι συμβάσεων: Δεν μας δεσμεύουν όροι συμβάσεων που έχουν διατυπωθεί από πριν, εάν κατά την σύναψη της σύμβασης τους αγνοούσαμε είτε γιατί ο πωλητής δεν μας τους υπέδειξε είτε γιατί δεν μας έδωσε την δυνατότητα να τους διαβάσουμε.

Κέντρα αδυνατίσματος και γυμναστήρια: Θα πρέπει να δίνεται προσοχή στο είδος και το κόστος κάθε παρεχόμενης υπηρεσίας. Επίσης είναι άκυρη κάθε προκαταβολή ή ποσό εγγραφής που υπερβαίνει το 2,5% του συνολικού τιμήματος. Ακόμη σε τέτοιου είδους υπηρεσίες έχουμε δικαίωμα υπαναχώρησης εντός 30 ημερών καταβάλλοντας μόνο το αντίτιμο των ως τότε παρασχεθέντων υπηρεσιών.

Ασφάλεια προϊόντων (πλην τροφίμων): Οι εποπτικές Αρχές της χώρας μας διενεργούν ελέγχους για την διασφάλιση της συμμόρφωσης των προϊόντων με τις απαιτήσεις ασφαλείας. Τα μη ασφαλή προϊόντα αποσύρονται από την αγορά ή και ανακαλούνται. Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή εκδίδει Δελτίο Τύπου για την ενημέρωση των καταναλωτών και πληροφορεί τις άλλες χώρες της ΕΕ μέσω του RAPEX, ενός συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης.

Ψυχική υγεία ανηλίκων: Τα διά-

φορα ηλεκτρονικά παιχνίδια και βιντεοπαιχνίδια για να πωλούνται στην χώρα μας, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του νόμου για την προστασία του καταναλωτή, πρέπει να είναι ηλικιακά διαβαθμισμένα από τους κατασκευαστές τους. Επίσης θα πρέπει να φέρουν εικονογράμματα, ενημερωτικά για το περιεχόμενο τους, ώστε οι γονείς να μπορούν να επιλέγουν το κατάλληλο παιχνίδι για τα παιδιά τους. Ακόμη σε χώρους όπου ανήλικα άτομα παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια θα πρέπει να υπάρχουν αντίστοιχες επισημάνσεις.

Διασυννοριακές συναλλαγές: Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή στην Ελλάδα το οποίο ανήκει στο δίκτυο των Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτών-ECC Net, μας συμβουλεύει για τα δικαιώματά μας σε κάθε αγορά που πραγματοποιούμε εκτός της χώρας μας και εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μας βοηθά στην επίλυση προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν κατά τις συννοριακές μας συναλλαγές.

Επίλυση διαφορών

Για οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει από τις συναλλαγές μας εντός Ελλάδος μπορούμε να απευθυνθούμε:

Γενική Γραμματεία Καταναλωτή: Η Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή, λαμβάνει καταγγελίες εγγράφως, τηλεφωνικά στο τηλεφωνικό κέντρο 1520, ηλεκτρονικά (e-mail: info@efpolis.gr) και μεσολαβεί για την ικανοποίηση των καταναλωτών.

Συνήγορος του Καταναλωτή: Αποτελεί ανεξάρτητη αρχή με στόχο την εξωδικαστική και φιλική διευθέτηση διαφορών μεταξύ προμηθευτών και καταναλωτών.

Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού: Οι εν λόγω επιτροπές συστήνονται από τις Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και υπάγονται στον Συνήγορο του Καταναλωτή.

Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή: Πλατεία Κάνιγγος, Τ.Κ. 10181, 4ος Όροφος γραφείο 431-432. E-mail:

infoecc@efpolis.gr

15 Μαρτίου λοιπόν, η Παγκόσμια Μέρα του Καταναλωτή. Μια μέρα κατά του καταναλωτισμού και υπέρ του ανθρωπισμού που γιορτάζεται εδώ και 28 χρόνια με κάποιο σκοπό. Ο σκοπός αυτός είναι πολύ απλά να μας βγάλει από μια πληροφοριακή νάρκη και να μας θυμίσει πως όπου υπάρχουν δικαιώματα, αντίστοιχα υπάρχει και η υποχρέωσή σου να τα σέβεσαι.

Όταν η κατανάλωση γίνεται μανία...

Τι γίνεται όμως όταν η κατανάλωση και η αγορά αγαθών και υπηρεσιών ξεπερνά κατά πολύ τα όρια ενός άνετου τρόπου ζωής (δεν τίθεται εδώ θέμα επιβίωσης); Η τάση για απεριόριστη κατανάλωση, η έμφαση στην κατανάλωση αγαθών, η οποία υποστηρίζεται συνήθως από τη διαφήμιση και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (κατ' επέκταση) η τάση να ξοδεύει κανείς χρήματα για την απόκτηση αγαθών, ακόμα και όταν δεν τα έχει ανάγκη είναι μερικά από τα συμπτώματα που παρουσιάζει η σύγχρονη κοινωνία.

Οι αιτίες που γεννούν την κα-

ταναλωτική νοοτροπία; Η ανάπτυξη της τεχνολογίας και της βιομηχανίας χωρίς αντίρρηση έχει συμβάλει στο χαρακτηρισμό της κοινωνίας μας ως καταναλωτικής. Αξίζει να τονιστούν ορισμένα χαρακτηριστικά της παραπάνω εξέλιξης: η μαζική παραγωγή των προϊόντων, το χαμηλό κόστος πολλών από τα τελευταία, η δημιουργία αγαθών που καλύπτουν τις μη στοιχειώδεις ανάγκες των καταναλωτών, η ποικιλία των προσφερόμενων αγαθών με ιδιότητες που πριν λίγα χρόνια δεν μπορούσε κανείς να φανταστεί. Χωρίς αμφιβολία, λοιπόν, η πρόοδος στο χώρο της τεχνολογίας και της βιομηχανίας εισήγαγαν δυναμικά τη μάζα των ατόμων στο χώρο της κατανάλωσης και δυστυχώς της υπερκατανάλωσης, φαινόμενο των τελευταίων δεκαετιών. Και φυσικά φέρει μερίδιο (τεραστίων διαστάσεων) και η μόδα, η οποία προστάζει την υπερκατανάλωση των αγαθών καλλιεργώντας την ευδαιμονιστική αντίληψη της ζωής.

Το αποτέλεσμα; Γνωστό: ο σημαντικός άνθρωπος είναι ο πιο αυτοβασανιζόμενος άνθρωπος της ιστορίας και ο πλουσιότερος φτωχός ή,

μάλλον, ο φτωχότερος πλούσιος της ιστορίας. Η πνευματική αδράνεια/νωθρότητα του σύγχρονου ανθρώπου είναι μια από τις σημαντικότερες παρενέργειες της υπερκατανάλωσης. Ο ίδιος δεν ασκεί την κριτική του, δεν προβληματίζεται, δεν αμφιβάλλει για όσα βλέπει ή ακούει αλλά έχει καταντήσει καταναλωτής μόνο των υλικών και όχι των πνευματικών αγαθών. Ακόμη: το άγχος και το σύμπλεγμα κατωτερότητας αποτελούν δυο βασικούς άξονες του σύγχρονου καταναλωτή. Ο τελευταίος βρίσκεται σε συνεχή αγωνία, σε ένταση διότι επιδιώκει να γίνει κάτοχος πάρα πολλών αγαθών, τα οποία δεν χρειάζεται όλες τις φορές. Η ανηθικότητα των σύγχρονων καταναλωτών δυστυχώς αποτελεί ένα ακόμη χαρακτηριστικό γνώρισμά τους. Αρκεί να αναφέρουμε τους εμπρησμούς, το απαγορευμένο κυνήγι ζώων, την απομύζηση των φυσικών πόρων, τη μόλυνση της ατμόσφαιρας με την εκτέλεση πειραμάτων επιστημόνων κλπ. Από τα παραπάνω είναι εύκολο να αντιληφθεί κανείς την απουσία ηθικών φραγμών, την ηθική εξαχρέωση των ατόμων.

Και Χριστιανός και καταναλωτής;

Ποια είναι όμως η θέση του Ορθόδοξου Χριστιανού απέναντι στη υπερκατανάλωση, που σχεδόν "επιβάλλει" η σύγχρονη κοινωνία; "Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως", αναφέρεται στο Ευαγγέλιο. Ὅπως λέει και ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός: "Χίλιες χιλιάδες καλὰ νὰ κάμωμεν, ἀδελφοί μου, νηστείες, προσευχές, ἐλεημοσύνες, καὶ τὸ αἷμα μας νὰ χύσωμεν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἀνίσως καὶ δὲν ἔχωμεν αὐτές τες δύο ἀγάπες (πρὸς τὸ Θεὸ καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας), ἀλλὰ ἔχωμεν μίσος καὶ ἐχθρὰν εἰς τοὺς ἀδελφούς μας, ὅλα ἐκεῖνα τὰ καλὰ, ὅπου ἐκάμαμεν, τοῦ διαβόλου εἶναι καὶ εἰς τὴν κόλασιν πηγαίνομεν... Ἐχω δύο ποτῆρια κρασί νὰ πῶ, εὐὲν δὲν ἔχεις. Ἀνίσως καὶ σου δώσω καὶ ἐσένα ἀπὸ αὐτὸ νὰ πῆς, τότε φανερώνω πως σε ἀγαπῶ, ἀμὴ ἀνίσως καὶ δὲν σε δώσω ἐσένα, εἶναι κἀλῃκη ἡ ἀγάπη».

Στην σημερινή κοινωνία που μαστίζεται τόσο από την οικονομική κρίση αλλά πολύ περισσότερο από την ηθική κατάρρευση, ας είμαστε οι Χριστιανοί φάρος αγάπης και ελεημοσύνης. Ἄλλωστε δὲν είμαστε εμεῖς ἱκανοὶ νὰ φροντίσουμε μόνοι μας γιὰ τὴν ζωὴ μας. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος εἶπε: "...ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτὰ· οὐκ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;". Γιὰ τὸν Χριστιανὸ ἡ ἀντιμετώπιση τῆς θλίψης καὶ τῆς ἀκηδεΐας δὲν εἶναι τὸ shopping-therapy, ἀλλὰ ἡ ἀντιμετώπιση τῶν πνευματικῶν αἰτίων με πνευματικὲς λύσεις καὶ, πάνω ἀπ' ὅλα, με τὴ συμμετοχὴ στὴ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀς είμαστε προσεκτικοὶ γιὰ νὰ μὴν πέφτουμε θύματα τῆς διαφήμισης καὶ τῆς προπαγάνδας τῆς μόδας καὶ τῶν πολυεθνικῶν. Κι ἂς μὴν ξεχνᾶμε ὅτι σήμερον, ἐν ἔτει 2012, εἶναι πολλοὶ οἱ ἀδελφοί μας ποὺ στεροῦνται τὸν "ἄρτον τὸν ἐπιούσιον". Τὸ κάθε τι χρειάζεται με μέτρο καὶ με τὴν σκέψη στὸν κάθε ἀδελφὸ ποὺ υστερεῖται τοῦ "ἐπιούσιου ἄρτου".

ΠΗΓΕΣ:

- Ιωάννου Μενοῦνου, Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ Διδαχές, ἐκδ. Τήνος, Αθήνα (1979), σελ. 123-124
- www.efpolis.gr • www.i-diadromi.com • www.kepka.org

Επιμέλεια:

Διονυσία Αραβοπούλου
Μεταπ. Φοιτ. Χημ.
Μηχανικῶν ΕΜΠ

ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΣΛΙΔΗΣ (+1959)

«Εκ Πόντου **ανέτειλας,**
ώσπερ **αστήρ** φαινός...»

Το 1930 φτάνει στο χωριό Σίψα (τώρα Ταξιάρχες) της Δράμας ένας αδύναμος και ταλαιπωρημένος ιερομόναχος. Η παρουσία και η δράση του στο χωριό, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή αποδεικνύεται καθοριστική για τις ζωές των κατοίκων. Η Σίψα από φτωχό και άσημο χωριό αναδεικνύεται σε πόλο έλξης πιστών χριστιανών από την Ελλάδα και όλο τον κόσμο. Όλοι προστρέχουν με λαχτάρα να προσκυνήσουν τον Άγιο της· έναν ακόμη Άγιο του 20ου αιώνα· τον Άγιο Γεώργιο Καρσλίδη τον Ομολογητή εξ Αργυρουπόλεως Πόντου.

Παιδική ηλικία

Ο Άγιος Γεώργιος (κατά κόσμο Αθανάσιος) Καρσλίδης γεννήθηκε το 1901 στην Αργυρούπολη του Πόντου. Από μικρό παιδί γνώρισε την ορφάνια και τη μοναξιά, αλλά έβρισκε πάντα στήριγμα και παρηγοριά στον Θεό και στους Αγίους Του. Όταν σε μικρή ηλικία ορφάνεψε, ανέλαβε την ανατροφή του η ευσεβής γιαγιά του. Αυτή ενέπνευσε στον Αθανάσιο και στην μικρότερη αδερφή του, Άννα, την αγάπη προς τον Θεό και την Εκκλησία.

Προαισθανόμενη η γιαγιά του την εκδημία της, έδωσε την ευχή της στα εγγόνια της και χάρισε στον Αθανάσιο μια μικρή εικόνα της Παναγίας. Μετά από λίγο καιρό, η σεμνή και ταπεινή αδερφή του Αγίου, Άννα, κοιμήθηκε σε μικρή ηλικία. Όταν 3 χρόνια μετά τον θάνατό της έγινε η ανακομιδή των λειψάνων της, τα οστά της βρέθηκαν να έχουν κιτρινωπό χρώμα, όπως των οσίων. Ένα μέρος των λειψάνων της πήρε και ο Άγιος Γεώργιος και τα είχε πά-

ντοτε μαζί του.

Χωρίς τη γιαγιά και την αδερφή του, σε ηλικία 7 ετών, ο Αθανάσιος ακολούθησε τον παππού του στο Ερζερούμ της Αρμενίας. Ο θάνατος του παππού του και η κακομεταχείριση από τον μεγαλύτερο και παντρεμένο αδερφό του τον οδήγησαν στα μέρη του Καυκάσου. Ταξίδευε μόνος του για πολλές μέρες μέσα στον χειμώνα. Κι εδώ, όμως, η παρουσία του Θεού τον συντροφεύει και τον προστατεύει από πολλούς κινδύνους.

Μοναστική ζωή και διωγμός

Μια ημέρα, ενώ ο όσιος προσευχόταν, παρουσιάστηκε μπροστά του ένας καβαλάρης και τον πήρε μαζί του. Ήταν ο Άγιος Γεώργιος, του οποίου το όνομα θα λάμβανε αργότερα. Με τη βοήθεια του Αγίου έφτασε στην Τιφλίδα της Γεωργίας και οδηγήθηκε από τον εκεί επίσκοπο στην Ι. Μ. Ζωοδόχου Πηγής. Σε ηλικία 9 ετών φόρεσε τα ράσα και στις 20 Ιουλίου 1919 εκάρη μοναχός με το όνομα Συμεών. Λέγεται ότι κατά την ώρα της κουράς του σήμαιναν οι καμπάνες από μόνες τους.

Η ζωή στο μοναστήρι κυλούσε για τον Συμεών μέσα στην υπακοή, την άσκηση και την προσευχή. Το άθεο καθεστώς, όμως, του 1917 ήρθε να ταραξει την ηρεμία του. Ο Άγιος συνελήφθη μαζί με άλλους μοναχούς και φυλακίσθηκε σε μια άθλια φυλακή, ένα σκοτεινό μπουντρούμι απ' όπου περνούσαν ακαθαρσίες υπονόμων. Με προσευχή και ελπίδα στον Θεό υπέμενε κι αυτές τις κακουχίες.

Όταν ήρθε η ώρα του μαρτυρί-

ου, ο Άγιος σώθηκε με τη βοήθεια της Παναγίας. Από τις τρεις σφαίρες που δέχτηκε από το εκτελεστικό απόσπασμα, μία χτύπησε στην εικόνα της Παναγίας που του είχε δώσει η γιαγιά του και την οποία ο όσιος φορούσε στο στήθος ως φυλακτό. Μία δεύτερη τον χτύπησε εξωδερμικά στο λαιμό και μία τρίτη στα πόδια. Εκείνο τον καιρό υπήρχε νόμος ότι ο δεχόμενος τρεις σφαίρες και μη αποθνήσκων αφήνεται ελεύθερος. Έτσι, ο Άγιος Γεώργιος αφέθηκε ελεύθερος χάρη στη θαυμαστή επέμβαση του Θεού και της Παναγίας.

Η φήμη του εξαπλώνεται

Στις 8 Σεπτεμβρίου 1925 στον Ι. Ν. Αγίου Μηνά στη Γρούζια Σχέτα, ο όσιος χειροτονήθηκε πρεσβύτερος και μετονομάστηκε σε Γεώργιος. Μαζί με άλλους διω-

κόμενους μοναχούς αναγκάστηκε εκ των πραγμάτων να ταξιδεύει σε διάφορα χωριά κι εκεί να κάνει εράνους και να ζητά ελεημοσύνες. Από τα χωριά που περνούσε οι πιστοί τον σέβονταν βαθιά και τον εκτιμούσαν. Σύντομα έγινε γνωστός ως διορατικός και προορατικός Γέροντας και πολύ κόσμος ερχόταν από μακριά για να τον συμβουλευτεί.

Το 1923 ο Άγιος από την Τιφλίδα μετέβη στο Σουχούμ. Κι εκεί απέκτησε τη φήμη χαρισματούχου ιερομονάχου. Ο ίδιος αγρυπνούσε τακτικότητας, τελούσε μακρές και κατανυκτικές ιερές ακολουθίες και μνημόνευε πάρα πολλά ονόματα. Η εγκράτεια και η νηστεία του ήταν αδιάκοπες.

Ο ερχομός στην Ελλάδα

Το 1929 ο Άγιος κατάφερε να έλθει στην Ελλάδα. Από την μνήμη του, όμως, δεν έφυγαν ποτέ ο αγαπημένος του Πόντος, η Γεωργία και η Ρωσία. Από την Θεσσαλονίκη όπου έφτασε, μετέβη στην Κατερίνη και στο χωριό Μικρό Δάσος Κιλκίς. Τέλος, το 1930 εγκαταστάθηκε μόνιμα στο χωριό Σίψα της Δράμας, όπου είχε γνωστούς. Στη Σίψα έφτασε ημιπαράλυτος και αδύναμος από τις κακουχίες. Πολλές φορές, μάλιστα, δυσκολευόταν να περπατήσει και τον σήκωναν στα χέρια για να μετακινηθεί.

Το 1938 έγινε στο χωριό οριστική διανομή αγροτεμαχίων από το Υπουργείο Γεωργίας. Στον όσιο δόθηκαν τέσσερα στρέμματα γης. Οι συγχωριανοί του τον βοήθησαν να χτίσει εκεί ένα μικρό και φτωχό ναό αφιερωμένο στο Γενέσιο της Θεοτόκου. Το παρεκκλήσι αυτό γκρεμίστηκε τον επόμενο χρόνο, όταν άρχισε η ανοικοδόμηση στον ίδιο χώρο μονής. Ο ναός της αφιερώθηκε στην Ανάληψη του Κυρίου. Δίπλα στον ναό χτίστηκε και το απλό και φτωχό κελί του Αγίου. Τα επόμενα 20 χρόνια της ζωής του στον χώρο αυτό ο Άγιος λειτούργησε, εξομολόγησε και νουθέτησε

πολλές ψυχές.

Το 1936 ο όσιος επισκέφτηκε τα Ιεροσόλυμα. Εκεί ιερές μορφές τον πείθουν να μείνει εκεί που είναι για να διακονήσει τους πιστούς που τον έχουν ανάγκη. Το 1941 οι Βούλγαροι συνέλαβαν τον Άγιο Γεώργιο και τον οδήγησαν για εκτέλεση. Για ακόμα μια φορά, όμως, η θαυμαστή επέμβαση του Θεού τον έσωσε από βέβαιο θάνατο.

Ο όσιος υπέφερε από σοβαρή πάθηση στα πόδια του. Η θεραπεία του οφείλεται σε θαυματουργή επέμβαση του Αγίου Νικολάου. Ο ίδιος διηγούταν: «Ήμουν σχεδόν παράλυτος και δεν μπορούσα να εξυπηρετηθώ. Ένα βράδυ άφησα όλα τα δάκρυα της ψυχής μου. Τότε εμφανίστηκε ένας Γέροντας και μου είπε: «Γιατί κλαις παιδί μου; Πολύ με λύπησες». «Και ποιος είσαι εσύ;», τον ρώτησα. «Είμαι ο θείος Νικόλαος. Αν γίνεις καλά, έλα να με βρεις. Μένω πίσω από αυτό το βουνό», μου είπε. Την άλλη μέρα έψαξα να τον βρω. Βάδισα με τα τέσσερα. Γέμισα αίματα. Τον βρήκα. Πήρα κι έναν παπά και κάναμε ευχέλαιο. Χρίσθηκα σε όλο το σώμα. Έγινε καλά με τη βοήθεια του Αγίου και από τότε έτρωγα μόνος μου»¹.

Χαρισματούχος Γέροντας

Η ασκητική και μαρτυρική ζωή του Αγίου έλκυσαν πάνω του τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος. Ο Θεός βλέποντας τη θερμή πίστη του και την καθαρή ζωή του, του πρόσφερε τα χαρίσματα της διάκρισης, της διόρασης, της προόρασης και της προφητείας. Ο Γέροντας χρησιμοποιούσε τα χαρίσματα αυτά με πολλή ταπείνωση, προς βοήθεια και σωτηρία των πιστών.

Κατά τη Θεία Λειτουργία πολλοί πιστοί τον έβλεπαν να μην πατά στη γη. Ο ίδιος συχνά ομολογούσε πως συλλειτουργούσε με Αγίους, τους «μουσαφίρηδες» του, όπως τους ονόμαζε. Ο Άγιος τηρούσε αυστηρά τους Ιερούς Κανόνες της Εκκλησίας. Ήταν πάντα διακριτικά

αυστηρός και αποσκοπούσε στη μετάνοια του εξομολογούμενου.

Έτρεφε μεγάλη αγάπη προς όλο τον κόσμο. Η ελεημοσύνη του ήταν πάντα μυστική. Παρηγορούσε και φρόντιζε τους πιστούς, ενώ αγαπούσε ιδιαίτερα τα μικρά παιδιά. Παρά την ασθενική του φύση, ήταν ακούραστος και εργατικός, πάντα κοντά στο ποίμνιό του.

Κοίμηση, ανακομιδή λειψάνων και αγιοκατάταξη

Ο Άγιος Γεώργιος προείδε και προείπε το τέλος του. Είχε προετοιμαστεί από καιρό και το ανέμενε με προσευχή. Στις 4 Νοεμβρίου 1959 ο όσιος Γεώργιος Καρσλίδης αναπαύθηκε εν Κυρίω. Οι τελευταίες λέξεις του ήταν: «Της ευσπλαχνίας την πύλην άνοιξον ευλογημένη Θεοτόκε...». Πλήθος πιστών τον ακολούθησε στην τελευταία κατοικία του. Το πρόσωπό του ήταν ειρηνικό, ιλαρό και φωτεινό και το νεκρό του σώμα ευλύγιστο, όπως των Αγιορειτών. Τα δύο κυπαρίσσια πλάι στο τάφο του λύγισαν σαν για να τον προσκυνήσουν, όπως είχε προειπεί. Πολλά παιδιά συνάχθηκαν την ώρα της ταφής του, χωρίς να φοβούνται τον πολύ κόσμο.

Πριν κοιμηθεί, ο όσιος είχε πει ότι θα φανέρωνε σημείο για την πραγματοποίηση της ανακομιδής των λειψάνων του. Πράγματι στις 9 Φεβρουαρίου 2006 πραγματοποιήθηκε μυστικά και ταπεινά στη μονή της Αναλήψεως η ανακομιδή των λειψάνων του Αγίου παρουσία του μητροπολίτη Δράμας κ. Παύλου και της μακαριστής ηγουμένης Ακυλίνας. Μετά την ανακομιδή των τιμίων λειψάνων, φάνηκαν ζωηρά τα σημεία της πλούσια χάριτος του Αγίου. Πάρα πολλές ήταν και είναι οι μαρτυρίες πιστών σχετικά με τα θαύματα και τις επεμβάσεις του Αγίου. Οι δέουσες ενέρ-

γειες του μητροπολίτη κ. Παύλου και της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος οδήγησαν στην αναγνώριση της αγιότητας του οσίου Γεωργίου Καρσλίδη στις 18 Μαρτίου 2008 από την Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Ο Άγιος Γεώργιος Καρσλίδης ακολούθησε μία ασκητική και μαρτυρική πορεία στη ζωή του. Υπέμεινε όλα τα βάσανα και τις κακουχίες της ζωής του αγόγγυστα, με πίστη και ελπίδα στον Κύριο. Η απλότητα, η ταπείνωση, η πραότητα, η αγάπη και όλες οι αρετές του τον χαρίτωσαν και τον οδήγησαν κοντά στον Κύριο που από μικρό παιδί αγάπησε. Η διακριτική αυστηρότητά του δεν εμπόδισε τους πιστούς να τον αγαπούν και να στηρίζουν πάνω του το φορτίο των θλίψεων και των αδυναμιών τους. Οι διδαχές του θα μείνουν για πάντα χαραγμένες στις καρδιές των χριστιανών θυμίζοντάς τους ότι τα παθήματα και η άσκηση είναι δρόμοι που οδηγούν με σιγουριά κοντά στον Θεό.

Επιμέλεια:
Χρυσούλα Τιφκιτσή,
ΧΦΕ Θεσσαλονίκης

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, «Ο όσιος Γεώργιος της Δράμας (1901 – 1959), εκδόσεις Ι. Μ. Αναλήψεως του Σωτήρος Ταξιάρχης (Σίψα) Δράμα, 2011
- <http://vatopaidi.wordpress.com>

1. Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, «Ο όσιος Γεώργιος της Δράμας (1901 – 1959), εκδόσεις Ι. Μ. Αναλήψεως του Σωτήρος Ταξιάρχης (Σίψα) Δράμα, 2011, σελ. 63

Συμβαίνουν...

ΣΦΑΓΕΣ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΣΤΗ ΣΥΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΙΣΛΑΜΙΣΤΕΣ

Σφαγές χριστιανών από φανατικούς ισλαμιστές στην συνοικία Καλιντίγια της πόλης Χόμς στη Συρία καταγγέλλονται από καθολικές μοναχές. Συγκεκριμένα περιγράφεται η συγκέντρωση σε ένα κτίριο Χριστιανών και Αλεβιτών (μουσουλμανικό δόγμα) ομήρων, η τοποθέτηση εκρηκτικών και η ανατίναξή του. Εν συνεχεία καλούν ξένους δημοσιογράφους τους δείχνουν το κτίριο με τους νεκρούς και τους λένε ότι «Επесαν θύματα των βομβαρδισμών από τον Στρατό του Άσαντ»! Και οι μαρτυρίες για τις σφαγές των Χριστιανών ή των μουσουλμάνων που αντιτίθεται στους φανατικούς σουνίτες ισλαμιστές, πληθαίνουν. Ο Ολλανδός δημοσιογράφος Μάρτιν Γιάνσεν γράφει στην Frankfurter Allgemeine Zeitung με λεπτομέρειες για τη σφαγή 90 Αλεβιτών ή σιιτών στη Χούλα από τους αντάρτες.

Οι σουνίτες αντάρτες επιτέθηκαν στα οδοφράγματα που είχε στήσει συριακός Στρατός για να προφυλάξει τα αλεβίτικα χωριά. Η μάχη κράτησε μιάμιση ώρα και ήταν πολύνεκρη. Σε ένα σημείο που πέρασαν οι αντάρτες έσφαξαν δεκάδες γυναικόπεδα που ανήκαν σε σουνιτικές οικογένειες που είχαν μεταστραφεί στον σιιτισμό, ή που ήταν σουνίτες αλλά θεωρούνταν συνεργάτες του καθεστώτος και σε άλλες σιιτικές φαμίλιες, όπως δήλωσαν οι επιζώντες που κατέφυγαν στο προαναφερθέν μοναστήρι. Παρ' όλα αυτά, μέσα σε λίγες μέρες από τις δημοσιογραφικές αναφορές η σφαγή στην Χούλα χρεώθηκε στο καθεστώς Άσαντ και ΗΠΑ, Γαλλία, Βρετανία, Γερμανία και άλλοι δυτικοί απέλασαν τους Σύρους διπλωμάτες σε ένδειξη «διαμαρτυρίας». Δηλαδή «γύρισαν ανάποδα» τα πραγματικά γεγονότα. Έτσι, κι ενώ η επί δεκαετίες ήσυχη ζωή των 2,2-2,4 εκατομμυρίων Ελληνορθόδοξων και καθολικών Χριστιανών βαδίζει προς το τέρμα της, ένα ακόμη μαζικό έγκλημα οργανώνεται, για την ερήμωση μιας αραβικής χώρας.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΔΙΑΠΡΕΠΟΥΝ ΣΤΙΣ ΗΠΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ

Τουλάχιστον 20 εργαστήρια нанοτεχνολογίας έχουν Έλληνες επιστήμονες ως επικεφαλής στις ΗΠΑ, με τις ομάδες τους να διεκδικούν τις ανώτατες επιστημονικές διακρίσεις για τις πρωτοποριακές δημιουργίες τους. Ανάμεσα σε αυτούς είναι ο κ. Φαέθων Αβούρης, επικεφαλής της ερευνητικής ομάδας της IBM, ο οποίος έχει προταθεί για το βραβείο Νόμπελ, ακόμα ο καθηγητής κ. Ευθύμης Καξίρας, από το Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ, η ερευνητική ομάδα του οποίου ήταν στις επικρατέστερες παγκοσμίως για το βραβείο Gordon Bell καθώς και ο πολυβραβευμένος Έλληνας καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Μπορντώ κ. Γεώργιος Χατζηϊωάννου ο οποίος ηγείται στη Γαλλία της έρευνας των πολυμερών και των οργανικών ηλεκτρονικών, καθώς και ο κ. Γιώργος Μαλλιαράς επικεφαλής του Κέντρου Μικροηλεκτρονικής στο γαλλικό Πολυτεχνείο Gardanne.

«ΚΑΙΡΟΣ Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΝΑ ΑΦΗΣΕΙ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΣΤΗΝ ΗΣΥΧΙΑ ΤΗΣ»

Η Πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων του Αμερικανικού Κογκρέσου κ. Ιλεάνα Ρος Λέτινεν δημοσίευσε άρθρο στην εφημερίδα Washington Times με τίτλο «Είναι καιρός η Τουρκία να αφήσει την Κύπρο στην ησυχία της» και υπότιτλο «η μακροχρόνια κατοχή αποτελεί ένα είδος προσάρτησης». Η κ. Λέτινεν είναι Ρεπουμπλικανή βουλευτής από την Φλόριντα και μέλος της Ομάδας Προώθησης θεμάτων του Ελληνισμού στο Κογκρέσο. «Εκατοντάδες χιλιάδες Ελληνοκύπριοι πρόσφυγες δεν μπορούν να επιστρέψουν στα σπίτια τους εδώ και 40 χρόνια. Πάνω από 40 χιλιάδες βαριά οπλισμένοι Τούρκοι στρατιώτες κατέχουν το βόρειο τμήμα του νησιού και πολλοί πολιτιστικοί θησαυροί έχουν υποστεί βανδαλισμούς και καταστροφές» γράφει η κ. Λέτινεν. Η Αμερικανίδα βουλευτής αναφέρει επίσης στο άρθρο της ότι ακόμη και Τουρκοκύπριοι διαμαρτύρονται για τις τουρκικές παρεμβάσεις στο νησί, αφού σε πρόσφατο συλλαλητήριο κρατούσαν πανό με το σύνθημα «Άγκυρα κάτω τα χέρια απ' τις ακτές μας». «Με την κατοχή της Κύπρου η Τουρκία δεν εγγυάται τίποτα, παρά μόνο μια υποχθόνια προσάρτηση... Είναι καιρός η Τουρκία να αποσύρει τους στρατιώτες της, να τερματίσει κάθε υποστήριξη για τον εποικισμό στην Κύπρο και να επιτρέψει στους πραγματικούς κατοίκους του νησιού να καθορίσουν το μέλλον τους.» καταλήγει στο άρθρο της η κ. Λέτινεν.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ e-ΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΟ ΑΜΥΝΤΑΙΟ

Την καλύτερη διαφήμιση για το ξινόμαυρο Αμυνταίου βρήκαν -και μάλιστα δωρεάν- οι οινοπαραγωγοί της Φλώρινας. Μαθητές του Γυμνασίου Αμυνταίου έστησαν μια εικονική επιχείρηση πωλήσεων κρασιού στο Διαδίκτυο με σημαντικά ιστορικά στοιχεία για την περιοχή και την οινοποιία. Οι μαθητές θα ολοκληρώσουν το site μέσα στο καλοκαίρι και από τον Σεπτέμβριο θα το εμπλουτίσουν με στοιχεία για άλλα προϊόντα της περιοχής, όπως πιπεριές Φλωρίνης, φασόλια και πατάτες. Ο επισκέπτης της ιστοσελίδας <http://aminteowine.weebly.com> ξεναγείται στο Αμύνταιο, μια περιοχή σε υψόμετρο 700 μέτρα, με θέα τη λίμνη Βεγορίτιδα και μαθαίνει την ιστορία του αμπελιού που ξεκίνησε πριν από δύο χιλιετίες. «Θέλουμε να συστήσουμε στον κόσμο το κρασί του Αμυνταίου και να ενισχύσουμε οικονομικά την περιοχή μας», δήλωσε η Ευαγγελία Παπαδοπούλου, μία από τις μαθήτριες που πήραν μέρος στο στήσιμο της ιστοσελίδας.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΤΑ ΒΡΕΤΑΝΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ!

Τα αρχαία ελληνικά περιλαμβάνονται στις ξένες γλώσσες, που προτείνονται από το Βρετανικό Υπουργείο Παιδείας στο νέο σχολικό πρόγραμμα, το οποίο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, για να εφαρμοστεί από τη σχολική χρονιά 2014-2015.

Οι ξένες γλώσσες θα διδάσκονται υποχρεωτικά από την πρώτη τάξη του δημοτικού και η διδασκαλία τους εντάσσεται στις επτά μεταρρυθμίσεις που εισηγείται η κυβέρνηση Κάμερον. Λεξιλόγιο, προτάσεις, ποιήματα, ακόμη και τραγούδια θα αποτελούν το περιεχόμενο διδασκαλίας των ξένων γλωσσών. Είναι εντυπωσιακή η συναίνεση για τη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών στα βρετανικά δημοτικά σχολεία. Ακόμη, και η αντιπολίτευση των Εργατικών αποδέχεται αυτή τη μεταρρύθμιση, τονίζοντας ότι όσο μικρότερη είναι η ηλικία εκμάθησης μιας ξένης γλώσσας, τόσο καλύτερο θα είναι το αποτέλεσμα.

ΣΚΟΠΙΑ: ΔΙΝΟΥΝ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΕ ΔΡΟΜΟΥΣ

Συνεχίζουν τις προκλήσεις τους οι Σκοπιανοί, ενώ σύμφωνα με το «Εθνος της Κυριακής», το καινούριο τους εφεύρημα είναι να βαπτίζουν κεντρικούς δρόμους των πόλεων τους με Ελληνικά ονόματα. Πρωταγωνιστής αυτού του σχεδιασμού είναι ο δήμαρχος των Σκοπίων Κότσε Τραγιάνοφσκι.

Οι προτάσεις που κατέθεσε ο δήμαρχος των Σκοπίων, Κότσε Τραγιάνοφσκι εγκρίθηκαν στα μέσα της εβδομάδας από την αρμόδια επιτροπή του δημοτικού συμβουλίου περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: Τη μετονομασία μιας κεντρικής μεγάλης γέφυρας του ποταμού Βάρνταρ (Αξιός) σε Γέφυρα του Μακεδόνα Βασιλιά Φιλίππου του Β'. Σε μια σειρά μεγάλους δρόμους δίνονται τα ονόματα του Φιλίππου του Β, του Περδίκου, του Πτολεμαίου, του Ιουστινιανού, της Μάχης της Χερώνειας, της «Μακεδονικής Φάλαγγας» κ.ά. Σε ό,τι αφορά τους όρους «Μακεδονία», «Μακεδονικός» κ.λπ. υπάρχει ένας πληθωρισμός: «Μακεδονία», «Μακεδονική Γη», «Μακεδονικός Αγώνας», «Μακεδονική Αναγέννηση», «Μακεδονική Φωνή», «Μακεδονικό Μέτωπο», «Ενωμένοι Μακεδόνες» κ.λπ. Υπάρχουν επίσης μια πλειάδα ονομάτων που έχουν να κάνουν με τη βυζαντινή ιστορία και τις προσωπικότητες της περιόδου αυτής.

Όμως εκείνο που αποτελεί ένα επιπλέον βήμα στον χορό των προκλήσεων είναι τα ονόματα εκείνα που έχουν να κάνουν με τη σύγχρονη ελληνική Μακεδονία και δείχνουν αλυτρωτισμό και εθνικιστικές βλέψεις.

Έτσι ένας από τους δρόμους μετονομάζεται σε «Εξοδος στο Αιγαίο»! Επίσης θα υπάρχει και οδός «Συνεδρίου της Θεσσαλονίκης», ενώ την τιμητική τους θα έχουν και τα ονόματα των Σερρών, του Νευροκοπίου κ.ά. Επιχειρώντας να «ψαρέψουν σε θολά νερά» δίνουν και το όνομα του Μάρκου Βαφειάδη. Ο τελευταίος, ηγετικό στέλεχος του ΚΚΕ και του ΕΛΑΣ, μετά την επιστροφή του στην Ελλάδα υπήρξε δύο φορές βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και αρκετές φορές είχε ξεκαθαρίσει τις θέσεις του για το «Μακεδονικό», πρωτοστατώντας στην προσπάθεια εθνικής συμφιλίωσης.

ΤΟΝ ΑΠΟΚΕΦΑΛΙΣΑΝ ΕΠΕΙΔΗ ΕΓΙΝΕ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Από μουσουλμάνος, Χριστιανός και από ζωντανός... νεκρός. Αυτή ήταν η τιμωρία που του επεφύλαξαν φανατικοί μουσουλμάνοι στην Τυνησία, επειδή επέλεξε να αλλάξει θρησκεία.

Ο δήμιος, έκοβε επί δύο λεπτά το κεφάλι του νεοβαπτιζόμενου χριστιανού για να τον τιμωρήσει επειδή γύρισε την πλάτη στον Αλλάχ. Σα να μην έφτανε αυτό, μόλις τελικά κατάφερε να κόψει το κεφάλι του, το πήρε σαν τρόπαιο στα χέρια του και πανηγύριζε.

Το φρικιαστικό βίντεο μεταδόθηκε από την αιγυπτιακή τηλεόραση και έκανε μέχρι και τον παρουσιαστή έξαλλο ο οποίος ούρλιαζε και αναρωτιόταν αν είναι δυνατόν να είναι αυτό το Ισλάμ. Δυστυχώς, είναι...

Θέματα Πνευματικής Ζωής

Ο «ΛΙΒΑΣ» ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Στην γνωστή σὲ ὅλους μας παραβολὴ τοῦ Σπορέως ὁ Κύριος ἐπισημαίνει ὅτι ἓνα μέρος ἀπὸ τὸν σπόρο ἔπεσε «ἐπὶ τὴν πέτραν καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱκμάδα» (Λουκ. 8: 6). Κάτι ἀνάλογο συμβαίνει καὶ μὲ πολλοὺς χριστιανοὺς νέους: ξεκινοῦν μὲ ἐνθουσιασμὸ τὴν χριστιανικὴ ζωὴ, ἀλλὰ πολὺ γρήγορα ἀποθαρρύνονται καὶ συχνὰ ἐγκαταλείπουν τὸν ἀγώνα τους, ὑποκύπτοντας στοὺς διαφόρους πειρασμοὺς καὶ τὶς προκλήσεις τῆς ἐποχῆς. Κατὰ κάποιον τρόπο «ξεραίνονται» ὅπως τὰ φυτὰ ἀπὸ τὸν καύσωνα τῶν παθῶν.

Γιὰ ἓναν νέο πού ζεῖ στὸν σύγχρονο δυτικὸ κόσμο οἱ συνθησμένοι πειρασμοὶ τοῦ εἶναι οἱ προερχόμενοι ἀπὸ τὴν ἱκανοποίηση τῶν ἐπιθυμιῶν του. Ἰδιαιτέρως σὲ μιὰ κοινωνία πού ἔχει εἰδωλοποιήσει τὴν ἡδονὴ ἢ ἱκανοποίησίν της εἶναι σχεδὸν μονόδρομος. Ὡθεῖται (ἢ καὶ ἐξωθεῖται πολλὲς φορὲς πολ- λάκις) ὁ νέος σὲ μιὰ «καταναγκαστικὴ» ἀπόλαυση τῶν ἡδονῶν. Τὸ «θέλω» ὑπερτερεῖ τοῦ «πρέπει». Κατακλύζεται, συνεχῶς, ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος ἀπὸ πληθώρα εἰκόνων καὶ ἐρεθισμάτων πού τοῦ ἀναμοχλεύουν πάθη καὶ ἐπιθυμίες τῆς

«σαρκός», δηλαδὴ τοῦ αὐτονομημένου ἀνθρώπου πού ζεῖ ἀντίθετα ἀπὸ τὰ κελεύσματα τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ. Ὁδηγεῖται ἔτσι συχνὰ ὁ νέος (ἀλλὰ καὶ ὁ μεγαλύτερης ἡλικίας ἄνθρωπος) νὰ καταντᾷ δοῦλος ἐμπαθῶν ἔξεων καὶ παθῶν. Ὅπως γράφει καὶ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος «ὧς τις ἥττηται, τούτῳ καὶ δεδούλωται» (Β' Πέτρ. 2: 19). Σταδιακὰ ὁ ἄνθρωπος καθίσταται χειρότερος ἀπὸ τὰ ἄλογα ζῶα, τὰ ὁποῖα ζοῦν καὶ ἐνεργοῦν μὲ μοναδικὸ κίνητρο τὰ ἐνστικτὰ τους. «Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν οὐ συνῆκεν· παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς» (Ψαλμ. 48: 13).

Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν προκλήσεων τῆς ἁμαρτίας γίνεται μὲ τὴν συνεργασία ἀφ' ἑνὸς τῆς θελήσεως καὶ τοῦ ἀγῶνος τοῦ πιστοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου μὲ τὴν χορηγούμενη ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ θεία Χάρη. Ὁ χριστιανὸς νέος ἀποφεύγει (ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτὸν) τὶς αἰτίες καὶ τὶς ἀφορμὲς τῶν πειρασμῶν καὶ συγχρόνως ἀξιοποιεῖ τὰ ὅπλα τῆς Χάριτος στὴν καθημερινὴ ζωὴ του.

Ἡ ἱστορία καὶ ἡ πείρα τῶν ἁγίων μας, μᾶς διδάσκουν ὅτι «οὐ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπε-

ρίσσευσεν ἡ Χάρις» (Ρωμ. 5: 20). Ἡ Π. Διαθήκη, μάλιστα, μᾶς ἀναφέρει ἓνα περιστατικὸ μὲ τρεῖς νέους, πιστοὺς στὸν ἀληθινὸ Θεό, τοὺς ὁποῖους ἔθεσαν μέσα σὲ ἓνα πυρακτωμένο καμίνι ἐπειδὴ ἀρνήθηκαν νὰ προσκυνήσουν τὰ εἰδώλα, τὴν ἐποχὴ τῆς βαβυλωνίας αἰχμαλωσίας τῶν Ἰουδαίων. Τὸ θαυμαστὸ ἦταν ὅτι μέσα σ' αὐτὸ τὸ καμίνι οἱ τρεῖς νέοι δοξολογοῦσαν τὸν Θεὸ καὶ ἐδροσίζοντο ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ Ἀγγέλου τοῦ Θεοῦ, δηλαδὴ τοῦ ἀσάρκου ἀκόμη Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ (Βλ. Δαν. 3: 49-50, 25: «ἄγγελος δὲ Κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου ὥσῃ πνεῦμα διασυρίζον, καὶ οὐκ ἦψατο αὐτῶν καθόλου τὸ πῦρ καὶ οὐκ ἐλύπησε καὶ οὐ παρηνώχλησεν αὐτούς... ἰδοὺ ἐγὼ ὁρῶ ἄνδρας τέσσαρας λελυμένους καὶ περιπατοῦντας ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, καὶ διαφθορὰ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ ὄρασις τοῦ τετάρτου ὁμοία υἱῷ Θεοῦ»).

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ καλοκαιριοῦ, μὲ τὴν χαλάρωση ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς καθημερινότητος, αὐξάνονται καὶ οἱ πειρασμοὶ πού δεχόμαστε. Τὸ περιστατικὸ μὲ τοὺς τρεῖς παῖδες στὸ καμίνι μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ στενὴ σχέση μας μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ εἶναι τὸ καλύτερο ὅπλο γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν πειρασμῶν. Ὁ «λίβας» τῶν καλοκαιρινῶν πειρασμῶν καὶ προκλήσεων δὲν μᾶς «καίει», ἐπειδὴ μᾶς σκεπάζει ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου καὶ ἡ προστασία τῶν ἁγίων μας.

Επιμέλεια:
Ι.Κ. Αγγελόπουλος

Η φωνή των Πατέρων

✠ Αγίου Ισαάκ του Σύρου ✠

Πνευματικά «ρήματα» και συμβουλές

Η δικαιολογία δεν έχει θέση στην πολιτεία (στη ζωή) των χριστιανών, και δεν είναι σημειωμένη πουθενά στη διδασκαλία του Χριστού. Εάν δεν έχεις καρδιακή ησυχία, έχει τουλάχιστον ήσυχνη τη γλώσσα σου. Εάν δεν μπορείς να βάλεις σε τάξη και πειθαρχία τους λογισμούς σου, τουλάχιστον κράτησε σε ευταξία τις σωματικές σου αισθήσεις. Εάν δεν είσαι μόνος κατά τη διάνοιά σου, τουλάχιστον να είσαι μόνος σωματικά. Εάν δεν μπορείς να εργαστείς σωματικά, τουλάχιστον να έχεις την κατά Θεόν λύπη. Εάν δεν μπορείς να αγρυπνήσεις όρθιος, τουλάχιστον αγρύπνησε στο κρεβάτι σου, καθήμενος ή ξαπλωμένος. Εάν δεν μπορείς να κάνεις διήμερη νηστεία, τουλάχιστον νήστεψε ως το βράδυ, ή τουλάχιστον φυλάξου να μην χορτάσεις το στομάχι σου.

Δεν έχεις αγία καρδιά; Κράτησε αγνό το σώμα σου. Αν δεν μπορείς να δώσεις ελεημοσύνη, λάλει ως αμαρτωλός. Αν δεν είσαι ειρηνοποιός, τουλάχιστον να μην αγα-

πάς την ταραχή. Αν δεν μπορείς να γίνεις σπουδαίος άνθρωπος, τουλάχιστον να έχεις άοκνο φρόνημα. Αν αγαπάς την πραότητα θα έχεις ειρήνη στην καρδιά σου. Και αν αξιωθείς να έχεις ειρήνη, θα χαίρεσαι σε κάθε περίπτωση. Ζήτησε να αποκτήσεις σύνεση και όχι χρυσάφι. Φόρεσε ταπεινά φορέματα κι όχι τη βασιλική πορφύρα. Η ειρήνη της ψυχής είναι ανώτερη από την κοσμική βασιλεία. [...]

Όταν η δύναμη του κρασιού περάσει στα μέλη το ανθρώπου, κάνει το νου του να ξεχάσει την πραγματικότητα. Έτσι και με την μνήμη του Θεού. Όταν δηλαδή (η μνήμη του Θεού) κυριαρχήσει στην ψυχή, χάνεται κάθε μάταιη ενθύμηση από την καρδιά

Η φωτιά που άναψε στα ξερά ξύλα, δύσκολα θα σβήσει. Και η θερμότητα του Θεού, που ανάβει στην καρδιά του ανθρώπου που απαρνήθηκε τον κόσμο, είναι πιο δυνατή από τη φωτιά και ποτέ δεν θα σβήσει.

Όταν η δύναμη του κρασιού περάσει στα μέλη το ανθρώπου, κάνει το νου του να ξεχάσει την πραγματικότητα. Έτσι και με την μνήμη

του Θεού. Όταν δηλαδή (η μνήμη του Θεού) κυριαρχήσει στην ψυχή, χάνεται κάθε μάταιη ενθύμηση από την καρδιά. Ενώ η ψυχή αρχίζει να φωτίζεται με την πνευματική όραση της προσευχής, έρχεται η πολυλογία και τη σκοτίζει.

Όταν η ζωή σου είναι κατά Θεόν, να μη λυπάσαι για τις σωματικές στενοχώριες και κακοπάθειες. Ο Θεός μια μέρα θα σου τις πάρει τελείως. Να μη φοβάσαι ούτε το θάνατο. Διότι ο Θεός ετοίμασε τα μέλλοντα αγαθά, για να σε κάνει ανώτερο απ' αυτόν (το θάνατο).

Επιμέλεια:

Μ. Α.

Φοιτ. Ιατρικής Σχολής

Αθηνών

ΠΗΓΗ:

- «Ανθολόγιο από την Ασκητική Εμπειρία του Αγίου Ισαάκ του Σύρου»

Ερμηνευτική απόδοση-Επιμέλεια:

Κωνσταντίνου Χρ. Καρακόλη
Εκδ. «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»

Δραστηριότητες

5 Φεβρουαρίου Εξόρμηση Παρεμβολής στην Αγ. Σοφία Ν. Ψυχικού.

11 Μαρτίου Εκκλησιασμός στην Ι.Μ. Παναγίας Παντάνασσας στην Κερατέα και εξόρμηση αγάπης φοιτητριών στη στέγη αγάπης «Ευαγγελιστής Ιωάννης» στην Παιανία.

16 Μαρτίου Ακολουθία της Γ' Στάσης των Χαιρετισμών εις την Υπεραγία Θεοτόκο, στην Ι.Μ. Ασωμάτων(Πετράκη).

21 Μαρτίου Η Χ.Φ.Ε. και η Χ.Φ.Δ. συνδιοργάνωσαν ομιλία στο Παιδαγωγικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, με θέμα «Η άλλη άποψη στη σύγχρονη κρίση» και ομιλητή τον κ. Κωνσταντίνο Χολέβα, πολιτικό επιστήμονα.

27 Μαρτίου Μάθημα Ιταλικών για τις φοιτήτριες, με αφορμή την προσκυνηματικής μας εκδρομή στην Ιταλία.

2 Απριλίου Ακολουθία του Ιερού Ευχελαίου

16-22 Απριλίου Προσκυνηματική
Εκδρομή των Φοιτητριών στην Ιταλία (Βε-
νετία, Φλωρεντία, Ρώμη, Πομπηία).

16-21 Απριλίου Εκδρομή φοιτητών
στην Κάτω Ιταλία και τα ελληνόφωνα χω-
ριά της.

Έντεχνο

Στην σύγχρονη εποχή ο άνθρωπος μοιάζει, ίσως περισσότερο από ποτέ, απομακρυσμένος από τον Θεό, αλλά και τον πλησίον. Αβεβαιότητα και μοναξιά δίνουν το γενικό περίγραμμα της ζωής του. Ο πόνος και η απελπισία δοκιμάζουν καθημερινά τις αντοχές του. Σ' αυτόν τον άνθρωπο, τον πονεμένο και μόνο, απευθύνονται τα κείμενα του πονήματος αυτού. Ένα δώρο: το βιβλίο Αντίδωρο.

Μέσα στις σελίδες του βιβλίου περιγράφεται το μεγαλύτερο δώρο για τον άνθρωπο. Η ελπίδα στον Θεό. Η βεβαιότητα της Αναστάσεως. Η μητρική αγάπη της Παναγίας. Το παράδειγμα των Αγίων. Σε 11 άμετρα ποιήματα περιγράφεται η πεμπτουσία της ζωής μας. Περιγράφεται ο αγώνας του ανθρώπου, αλλά και η λύση σε κάθε του πρόβλημα και πόνο.

Η Εκκλησία αναγνωρίζεται σαν μάνα. "Κι όταν γυρίζουμε σ' αυτήν, δεν ρωτάει να μάθει τι κάναμε, αλλά μας κοιτάει στα μάτια να δει τι πάθαμε... πόσα συντρίμια γίνα-

με...", όπως περιγράφει η συγγραφέας. Κι ύστερα, αντί να μας επιπλήξει ή τιμωρήσει μας γιατροπορεύει. Γιατί η Εκκλησία είναι νοσοκομείο...ψυχών. "Μπαίνεις αμαρτωλός και βγαίνεις άγιος, όπως η Αγία Μαρία η Αιγυπτία. Μπαίνεις διώκτης και βγαίνεις Απόστολος, όπως ο Παύλος." Ποιος μπορεί να χάνει την ελπίδα του μετά από τέτοια παραδείγματα;

Παρουσιάζονται, σε άλλη ενότητα, οι τρεις Ιεράρχες και οι αγώνες που έδωσαν, για του Χριστού την Πίστη την Αγία. Οι διωγμοί και τα μαρτύρια που υπέστησαν για τον Βασιλέα των Βασιλέων. Μέσα από αυτά περιγράφεται και το έργο της Εκκλησίας. Το πραγματικό και ουσιαστικότερο. Η Σωτηρία των ψυχών. Η αδιάλειπτη προσευχή, αιώνες τώρα, για να μην χαθεί το γένος των ανθρώπων μέσα στην τρικυμία των παθών και των μερμών του κόσμου. Σε μια σύγκριση με τη σημερινή εποχή, όπου πολλές φορές η Εκκλησία βάλλεται λόγω της παρουσίας της, η συγγραφέας αναφέρει χαρακτηριστικά και καίρια: "Η Εκκλησία δεν χρειάζεται άμπλουτους χορηγούς. Δεν περιμένει τα πορτοφόλια τους. Τους ίδιους ναι, τα χρήματα τους όχι! Η Εκκλησία αιώνες τώρα ενεργοποιεί το δίλεπτο της χήρας, για να κάνει το έργο της. Γιατί μέσα στα δίλεπτα οι χήρες και οι πτωχοί έχουν κλείσει την ψυχή τους όλη!" Μια ψυχή που κλείνει μέσα της την πνοή του Θεού. Ενός Θεού που χόρτασε πεντακισχίλιους στην έρημο. Και που ως στοργικός Πατέρας φροντίζει για κάθε ένα από τα παιδιά Του. Δεν θα φροντίσει, λοιπόν, και τον σημερινό άνθρωπο, που ζει σε μια εποχή λιμού σε όλα τα επίπεδα; Αυτός που κατέβη-

κε στο Άδη, θα γεννηθεί και στην ψυχή μας, αρκεί να τον προσκαλέσουμε: "Κύριε Ελέησον..."

Λίγο παρακάτω, στην 6η κατά σειρά ενότητα, μιλά για την Παναγιά, την πάντων Μάνα. Εκείνη που βάσταξε τον αβάσταχτο πόνο, όταν είδε τον Υιό και Θεό της στον Σταυρό. Εκείνη για την οποία είπε ο Κύριος απευθυνόμενος στον Ιωάννη, αλλά ταυτόχρονα και σε κάθε έναν από εμάς «Ιδού η μήτηρ σου...». "Από τότε μέχρι σήμερα και για πάντα, ποιος μπορεί να πει ότι δεν έχει Μάνα;" Ποιος νιώθει μόνος, όταν μητρικό χάδι της Παναγίας τον σκεπάζει κάθε στιγμή, σε κάθε βήμα του; Πράγματι, εκείνη που ξέρει, πως μετά από κάθε Γολγοθά υπάρχει η Ανάσταση, μπορεί να μας δώσει την ελπίδα... Το κουράγιο στις αβέβαιες εποχές...Την παραμυθία την ώρα του πόνου...

Κι άλλα πολλά θα μπορούσαμε να παραθέσουμε από το ωραίο αυτό βιβλίο, του οποίου ο λόγος ρέει ευχάριστα και φυσικά. Σε συνεπαίρνει και σε κερνά από τ' απόσταγμα των πατερικών λόγων και την παιδική απλότητα της καρδιάς αγίων γερόντων της Εκκλησίας μας.

Ποιος δεν θα δεχόταν ευχάριστα ένα δώρο; Έστω και κάτι ελάχιστο... Αυτό ακριβώς είναι το βιβλίο Αντίδωρο. Κείμενα Ορθόδοξης βιωματικότητας και αυτογνωσίας. Με λόγο βιωματικό και όχι επιτιμητικό. Γι' αυτό και γίνεται βάλασμα για την καρδιά του σημερινού πάσχοντος ανθρώπου των χαλεπών καιρών μας.

Επιμέλεια:

Διονυσία Αραβοπούλου

Μεταπτ. Φοιτ. Χημ. Μηχανικών

ΕΜΠ

μουσική

Βασίλη Χατζηνικολάου
Μπλουζ σε ήχο πλάγιο
Εκδόσεις
«Οίνος ο αγαπητός»

Όταν η Μπλουζ συνάντησε το Βυζαντινό μέλος.. προέκυψε ένα πρωτότυπο ηχητικό μωσαϊκό, το cd του μουσικοσυνθέτη Βασίλη Χατζηνικολάου «Τα μπλουζ της ψυχής μου» (Λύρα 2008). Το ιδιαίτερο αυτό «πάντρεμα» της δυτι-

κής πολυφωνίας και του βυζαντινού μέλους με επιρροές από σύγχρονα μουσικά ρεύματα μπλουζ, ροκ και τζάζ, δημιουργεί νέα ακούσματα, που ταξιδεύουν τον ακροατή σε σφαίρες ανάτασης και ευφροσύνης.

Το νέο cd περιέχει ύμνους και τροπάρια της ορθόδοξης υμνογραφίας διασκευασμένα με έναν πρωτόγνωρο τρόπο! Ο πλούτος της ορθόδοξης μουσικής μας παράδοσης αποδίδεται σε μια νέα ηχητική γλώσσα με την συνδρομή της σύγχρονης τεχνολογίας. Χωρίς να λησμονούμε τα παραδοσιακά βυζαντινά ακούσματα μας, μας παρουσιάζεται η ευκαιρία να ακούσουμε βυζαντινά ακούσματα με εναλλαγές χρωμάτων, πολυμορφία ρυθμών και ήχων.

Κυκλοφορεί σε επιλεγμένα διανομητήρια και βιβλιοπωλεία από τις εκδόσεις «Οίνος ο αγαπητός».

Δύο λόγια για τον Βασίλη Χατζηνικολάου:

Ο Βασίλης Χατζηνικολάου γεννημένος στη Θεσσαλονίκη με σπουδές μουσικής στο Κρατικό Ωδείο Θεσ/νίκης, μαθηματικών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης αλλά και βυζαντινής μουσικής, έζησε για μια 10ετία στον Καναδά αποκτώντας από το πανεπιστήμιο McGill του Μόντρεαλ, πτυχία σύνθεσης, φωνητικής και διεύθυνσης χορωδίας. Επιστρέφοντας στην Ελλάδα, συνεργάστηκε σαν πιανίστας και ενορχηστρωτής με επώνυμους καλλιτέχνες όπως τους: Διονύση Σαββόπουλο, Λουκιανό Κηληδόνη, Ορφέα Περίδη, Νίκο Παπάζογλου κ.α.. Σίγουρα τον ακούει κανείς στον σταθμό της Πειραιϊκής Εκκλησίας και όχι μόνο.. ψέλνει στον Άγιο Ανδρέα Πετραλώνων, συμμετέχει σε μουσικές παραγωγές, ηχογραφήσεις και συναυλίες γνωστών ονομάτων της ελληνικής μουσικής σκηνής.

Είπαν για τα «Μπλουζ σε ήχο πλάγιο»:

“Κατανυκτικές ψαλμωδίες που αρδεύουν ευφρόσυνη νουν και καρδιά”

Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας
+Αναστάσιος

“Εντυπωσιακή μελοποίηση εξαίσιας ποίησης με σεβασμό, εναισθησία, ήθος και χάρισμα”

Μάρω Βαμβουνάκη, συγγραφέας

“Λαμπρή δουλειά! Θανμάζω το κατόρθωμα τέτοιας εναρμόνισης, σε τέτοιο ιαματικό μουσικό κράμα”

Διονύσης Σαββόπουλος,
τραγουδοποιός

προτάσεις

■ Έκθεση γλυπτικής «Άρτος»

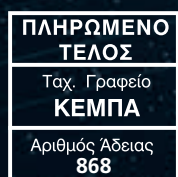
Μια ενδιαφέρουσα Έκθεση εγκαινιάστηκε τη Δευτέρα 18 Ιουνίου 2012 στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο. Πρόκειται για την έκθεση γλυπτικής «Άρτος» του Θόδωρου Παπαγιάννη. Ο άρτος, σύμβολο κεντρικής σημασίας για τον Χριστιανισμό και προσφιλέθιμο θέμα για τον καλλιτέχνη, αποτελεί το επίκεντρο, γύρω από το οποίο οργανώνεται η αφήγηση της έκθεσης. Μια μεγάλη, πολυπληθής πομπή που αποτελείται από μικρές πηλινές μορφές ξεκινά από το σκοτάδι και πορεύε-

ται προς το φως, διατρέχοντας δυο αίθουσες για να καταλήξει μπροστά στην τρίτη και τελευταία, την αίθουσα του άρτου. Την πομπή πλαισιώνουν υπερφυσικού μεγέθους γλυπτά από μέταλλο και ξύλο. Στο κέντρο της τελευταίας αίθουσας, δεσπόζει ένα τεράστιο ταψί γεμάτο με πηλίνα ομοιώματα άρτων ενώ πίσω του στέκουν στοιβαγμένα σακιά με σιτάρι. Σταυρόσχημες ξύλινες μορφές στις γωνίες συνοδεύουν την κεντρική εγκατάσταση, σε ένα σύνολο που ανακαλεί τον χώρο του βυζαντινού ιερού και το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Η γλυπτική που μεταφέρεται στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο αποκτά νέο νόημα και περιεχόμενο με θρησκευτικές και

ιστορικές αναφορές. Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις **23 Σεπτεμβρίου 2012**. Πληροφορίες: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Γραφείο Τύπου – Κατερίνα Χόινα, Τηλέφωνο: 2132139570, 2132139572

■ Εθνική Πινακοθήκη

Μέχρι τις **29 Αυγούστου** πραγματοποιείται έκθεση του **Γιάννη Μόραλη**, ένα χρόνο μετά το θάνατό του και αφορά στο κύριο μέρος της δωρεάς που έκανε ο καλλιτέχνης μετά την αναδρομική έκθεσή του το 1988 στον ίδιο χώρο. Πρόκειται για 113 ζωγραφικά έργα, σχέδια και χαρτικά. Στόχος αυτής της παρουσίασης είναι η επαναφήμιση της καλλιτεχνικής του διαδρομής.

ΚΛΕΙΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ - ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 868 - ΚΩΔΙΚΟΣ 015475
Χριστιανική Φοιτητική Ένωση, Καρύτση 14 - 105 61 Αθήνα